

Военните
студенти са ни
„най-скъпи“

Стр. 30

50 ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 30 МАЙ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 119 (5329)

www.duma.bg

Евгени Кирилов:

**Европарламентът
не е „стена
на плача“**

► 10

— Няколко думи —

**Какво
става?**

АЛЕКСАНДР СИМОВ

Какво става?
Дори в деня на национален траур ужасната статистика не се стъпила. 18-годишен мотопедист загина при катастрофа в Койнаре. 28-годишен мъж загина при катастрофа край Стара Загора. 18-годишен бе убит от баща си, а други двама младежи в Добрич се намушкаха с ножове. Само в София бяха регистрирани 117 леки и 3 тежки катастрофи. И това не е президент. В столицата на България броят на произшествията винаги е висок.

Защо се случва така?
Кое не е наред у нас? България потъна в траур заради 16-те жертви край Ямбол, но какво да кажем за всички жертви по пътищата, които пълнят черната хроника на вестниците всеки ден. Един път са двама, друг път трима. И така ден след ден, докато не стане трагедия и не се окажат 16 наоку, за да се сетим за траур.

В България винаги си задаваме въпросите твърде късно. Знаем как да скърбим, но не и как да предпазим хората от произшествията. Защото, като гледаме жертвите, България всеки ден трябва да е в траур.

Най-страшно е да си задаваш въпросите пред лицето на смъртта, особено когато нямаш отговори. Дори и в деня на траур катастрофите не намаляха.

Какво става?

ДУМА

22
6

Неделник

Е 134008
6 134008
5 134008
4 134008
3 134008
2 134008
1 134008

**Диалогът с
Едуард Олби
е пълен с живот
и хumor**

Стр. 26

ПЕГАС

■ Георги Йорданов
на 75 години

Отмениха
акциза върху
автомобилите

► 19

► 6

РЕФЕРЕНДУМ ПРИ 500 000 ПОДПИСА

Допитвания обаче няма да могат да се правят по въпроси за освобождаване на висши държавници от постовете им

Национален референдум ще се свиква с подписите на 500 000 души, имащи право на глас. Това решиха депутатите вчера по време на второто четене на Закона за пряко участие на гражданините в държавната власт и местното самоуправление. Според текстовете на закона при 200 000 подписа за провеждането на референдум Народното събрание

ние трябва да разгледа предложението и да вземе решение дали да проведе националното допитване.

Въпреки това обаче народните представители записаха и серия от ограничения по темите, по които може да се провежда допитване. Национален референдум няма да може да се произвежда по въпроси, свързани с по-

вдигането на обвинения срещу президента или вицепрезидента за държавна измяна и нарушение на конституцията, по въпроси от компетентността на Велико Народно събрание, за размера на данъците, таксите и трудовите и осигурителните плащания и вноски, за държавния бюджет, въпроси за правилата на вътрешната органи-

зация и дейността на Народното събрание, както и по въпроси, свързани с насрочване на президентски избори, избор и освобождаване на министър-председателя и на Министерския съвет, на членове на Висшия съдебен съвет и Инспектората към него и на членове на Конституционния съд.

Стр. 4

В Обединен детски комплекс в Кърджали бе открита изложба от рисунки, които участваха в конкурса "Мисия спасител". Конкурсът и изложбата са организирани от Министерството на извънредните ситуации, Дирекция "Гражданска защита", Регионалния инспекторат по образованието и община Кърджали. Първите трима от отличените малчугани ще участват в националния кръг в София

Радомирската болница пред закриване

Пред закриване е болницата в Радомир, алармира вчера пред общински съвет в града управителят на здравното заведение д-р Цветан Георгиев. Само към ЧЕЗ през зимните месеци са натрупани задължения в размер на 50 000 лв. Старите дългове на болницата възлизат на 420 000 лв., като за една година са погасени 86 000 лв. Необходимо е дофинансиране от общината в рамките на 20 000 лв.

месечно, посочи д-р Георгиев. Наложените от здравната каса лимити за лялото са 30 000 лв. на месец, а само за заплати са необходими 48 000 лв. Ако не бъде оказана подкрепа, до 30 юни ще свършат наличните лекарства и консумативи и здравното заведение ще бъде принудено да затвори врати. Поради критичната ситуация д-р Георгиев предложи общинският съвет да вземе решение за про-

дажба на ненужния сграден фонд на болницата.

Повече от 1 млн. лева е вложила общината за подобряния на здравното заведение, но повече от това не може да даде, обясни кметът Красимир Борисов. Съдбата на болницата ще бъде обсъдена на извънредно заседание на общинския съвет на 10 юни. Радомирската болница обслужва и пациенти от общините Земен и Ковачевци.

ВАС решава съдбата на Синята коалиция днес

Хората на Пламен Юруков внесоха документи за самостоятелно явяване на СДС на изборите

Върховният административен съд ще се произнесе днес по казуса с регистрацията на Синята коалиция в ЦИК. Преди два дни комисията отказа да регистрира съюза на десната партия заради проблем с юридическото признаване на Мартин Димитров за лидер на СДС. Заседанието по жалбата на Синята коалиция бе председателствано от шефа на ВАС Константин Пенчев.

Аргументите на ЦИК пред съда бяха, че жалбата е неоснователна, и когато партията от една коалиция не е с редовни документи, не се допуска до регистрация цялата коалиция, а липсва актуално състояние на СДС, казаха в съда юристите Румен Еленски и Иван Давидов, представляващи комисията.

Чух доста несериозни твърдения в залата. Да се твърди, че мотивите за едно решение на ЦИК са в протокола, е най-малко несериозно, заяви след заседанието адвокатът на СДС Димо Гаяров. Той допълни, че мотивите трябва да бъдат част от решението, за да е ясно самото то. Това, че липсва удостоверение за правното състояние, е невярно. Има такова удостоверение, друг е въпросът, че то отчита състоянието на регистъра в един минал момент, защото промените не са отразени в партитните регистри, подчертва Гаяров.

През целия ден вчера Синята коалиция вдигаше шум около своето непризнаване. Президентът на страната да излезе пред българското общество и да изрази своята позиция във връзка с отказаната от ЦИК регистрация на Синята коалиция за участие в парламентарните избори, апелира вчера от парламентарната трибуна депутатът от ДСБ Веселин Методиев. От коалицията настояха и всички политически партии, които

Иван Костов с писмото, което предаде в чешкото посолство вчера

считат, че пазят принципите на демокрацията, да вземат позиции към това деяние на ЦИК, а главният прокурор на страната да се самосезира, за да провери кои са лицата, които си позволяват да вървят срещу решенията на ВАС. Малко по-късно през деня от ГЕРБ очевидно чуха призыва, защото излязоха с декларация в подкрепа на десните.

Лидерите на Синята коалиция Мартин Димитров и Иван Костов пратиха специално писмо и до чешкото председателство на ЕС. В него те настояват у нас да има наблюдатели на предстоящите европейски и национални избори. Доминираната от представители на управляващата коалиция ЦИК е силно политизиран

орган и не е способна да гарантира произвеждането на честни и прозрачни избори, се посочва в писмото.

Българската демокрация е в криза, защото органът, който трябва да произведе честни избори, с поведението си три пъти показва, че е враждебно настроен към Синята коалиция, заяви Иван Костов. Ако се допусне с политически натиск основни опозиционни партии да бъдат възпрепятствани от явяване на избори, това е проблем на цялата европейска общност, посочи съпредседателят на Синята коалиция Мартин Димитров.

Сините очакват с вълнение решението на ВАС. Ако то не е благоприятно обаче, Иван Костов имал готовност

да регистрира ДСБ за участие във националния вот и да попълни листите с депутати и от СДС.

Междувременно обаче Пламен Радонов отново внесе в ЦИК документите за регистрация на СДС за участие в изборите за национален парламент, но самостоятелно. Той имал пълномощно от Пламен Юруков да внесе документите на синята партия. Не може СДС да не участва и на тези избори и не може да не участва по законния начин и с всички необходими документи, а не по никакъв полугален или заобикалящ закона начин, както се мъчи Костов чрез подставени лица, категоричен бе той в изявления пред медиите.

Татяна Дончева си търси офис за кантора

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Офис за адвокатска кантора си търси от няколко дни депутатката от Коалиция за България Татяна Дончева, съобщи самата тя пред ДУМА. Според нея търсено на имот между сградите на Съдебната палата и районния съд в София ще стане още по-интензивно след 25 юни, когато е последното тържествено заседание на 40-ото Народно събрание. Народната представителка обясни, че настината няма да се занимава повече с политика и ще се отдаде на корпоративно и търговско право в качеството си на адвокат на свободна практика. Тя напомни, че преди години обслужваше с прав-

ни съвети не само Светия синод, но и водещи банки в България.

От десет дни колегите от БСП ме разпитват къде отивам и шегуват ли се с твърдението, че напускам политиката и не ми вярват като им казвам, че ще направя това, което съм заявила, смее се юристката. Аз казах, че не се шегувам, като обявих, че се отказвам от политиката, подчертала Татяна Дончева, която има вече нов имидж и нова прическа за свободния свет. Никога не съм напускала адвокатската колегия, просто не се занимавах с професията си, обясни тя и допълни, че обмисля дали да влезе в съдружие в кантората си с колеги, но още мислела по въпроса.

НС така и не избра членове в бюрото за СРС

Парламентът обсъди вчера, но не прие проект за решение за избор на председател и членове на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства. Заради липса на кворум промените не бяха направени и въпросът се отложи за днешното извънредно заседание на НС.

Кандидати за членове на органа са Антон Станков, Бойко Ращков, Борислав Българинов, Маргарита Златарева, Нестор Несторов и Калиптен Алид, посочиха от комиси-

ята. Според последните промени в Закона за специалните разузнавателни средства Националното бюро се състои от председател, заместник-председател и трима членове, които се избират от Народното събрание за срок 5 години. Сред основните изисквания за заемане на пост в комисията е кандидатът да не е бил щатен или нещатен служител или сътрудник на бившата ДС и на бившите разузнавателни служби на БА.

Народно събрание

Депутатите решиха днес от 9.00 часа парламентът да заседава извънредно. Предложението направи председателя на ПГ на Коалиция за България Ангел Найденов. В програмата са включени проекторешение за даване на съгласие за водене на преговори за сключване на заемно споразумение между България и Международната банка за възстановяване и развитие за финансиране на проект за развитие на общинската инфраструктура. Депутатите ще обсъдят и законопроект за ратифициране на рамковото споразумение между българското правителство и Европейския инвестиционен фонд за прилагане на инициативата "Джеръми" в България и на финансовото споразумение между България и Европейския инвестиционен фонд. Проекторешение за прилагане на устава на членовете на ЕП, промени в Закона за водите и проектът за Семеен кодекс също са в програмата за утро.

Министерски съвет

• Министър-председателят Сергей Станишев ще открие нови клиники в УМБАЛ "Александровска" в София в 11.00 часа днес, съобщиха от правителствената информационна служба. Преди церемонията в реновираната аудитория "Проф. Янко Добрев" той ще се срещне с ръководителите на клиниките в структурата на болницата, Съвета на директорите и оперативното ръководство. След откриването премиерът ще разгледа новите болнични звена - лабораторния блок, включващ клинична и микробиологична част, както и клиниката по неврология.

• Охраната на изборите, предваряването на "купуване на гласове", намаляване на пътния травматизъм и мерките за осигуряване на реда през летния туристически сезон са основните теми на Националното съвещание на ръководния състав на МВР. То ще се състои днес, съобщиха от пресцентъра на министерството. Противодействието на престъпленията против политическите права на гражданите ще се опрат на практиките и опита на три области - Благоевград, Стара Загора и Видин, където имаше "купуване на гласове" на предишни избори. Директорите на полицията във Варна, Бургас и Добрич ще предложат мерки за осигуряване на обществения ред и противодействието на престъпността през летния туристически сезон в морските курорти. Другата голяма задача на МВР, която ще бъде поставена на Националното съвещание, е подобряването на дейността на структурните звена на охранителната и пътната полиция с цел осигуряване на по-добър обществен ред и намаляване на пътно-транспортния травматизъм и облекчаване на трафика през летния сезон.

Десетки нередности около смъртоносния автобус

Фирмата, която е направила прегледа на возилото, изобщо не е проверявала спирачките му

МИЛА ХРИСТОВА

Шофьорът на автобуса, който предизвика смъртта на 16 души край Ямбол, е назначен на работа, без да е спазено изискването за преминаване на психологическо изследване в ИА "Автомобилна администрация". Удостоверилият на водача пък изтекло през януари 2007 г. Това съобщи вчера пред депутатите вътрешният министър Михаил Миков от парламентарната трибуна. Депутатите поискаха да го изслушат във връзка с трагичния инцидент под връх Бакаджик, довел до смъртта на 16 души, тръгнали за участие в тракийския събор "Спасовден".

При проверка на документите на фирмата "Ем Си Ай" било установено, че е лицензирана за извършване на транспортни превози и в списъка към този лиценз са вписани три превозни средства. Миков съобщи, че са

Знамената пред държавните институции бяха спуснати наполовина заради траура вчера

били констатирани няколко нарушения, между които е фактът, че не е била заверена

на пътната книжка на списъка на пътниците в регионалното управление на ИА "Ав-

томобилна администрация". Освен това не е спазено изискването съставът на групата да не бъде променян и на практика е извършван превоз на принципа на редовна линия, без да се издават билети за тези пътувания и без да има издадено разрешително от община. Вътрешният министър каза, че фирмата, извършила проверка на техническата изправност на автомобила, не е отразила в протокола и не е измерила ефективността на ръчната спирачка. Всички документи, свързани с извършването на периодичния преглед и компютъра от пункта за технически прегледи, в който е извършен прегледът на този автобуса, са предадени на следствените органи за установяване на възможността данните в него да бъдат променяни, допълни минартър. Той посочи, че разследването по случая търпва ще продължи.

В село Войника бе погребана Маришка Калчева, една от загиналите при тежкия инцидент в лесопарк "Бакаджика" край Ямбол

България беше в траур

В деня на национален траур за загиналите при тежкия пътен инцидент край Ямбол българският флаг, поставен на държавните институции, беше свален наполовина. Всички празнични и предизборни мероприятия и концерти бяха отменени. Абитуриентските балове ще започнат с минута мълчание. Панихида за загиналите бяха отслужени в Ямбол, София, Варна, Смолян. Книга за съболезнования е отворена в българското посолство в Скопие в деня националния траур. Още сутринта първи подпис

положи доайенът на посланиците в Скопие - посланикът на Норвегия. Съболезнования изказаха и дипломатически представители от Полша и други държави. Панихида за жертвите бе отслужена в столичния храм "Света Неделя". Негово Високопреосвещенство Сливенският митрополит Иоанисий отслужи панихида в храм "Свети Николай" в Ямбол. По повод трагедията президентът Георги Първанов изказва своите най-дълбоки съжаления и съболезнования на близките на жертвите и ранените.

По-високи пенсии за ергени иска депутат

След като парламентът отхвърли предложението му да бъдат реституирани средствата, давани под формата на ергенски данък на всички без брак, независимият депутат Станчо Тодоров внесе вчера поредния проек-

тозакон, с който да се отпуснат добавки към пенсийте на всеки, плащал ергенски данък до 1989 година. Това може да стане чрез добавка към пенсията, като за всяка година внасян ергенски данък се заплаща

допълнително по 1% към пенсията, е идеята на вносителя.

Като мотиви Станчо Тодоров и група народни представители, са записали, че потърпевши са хора, които са плащали години наред до 15% по-

високи данъци от всички останали. Затова той инициира отново преференция за тези, които са внасяли допълнителни суми заради семейния си статус и по този начин са били дискриминирани. Плащането на ергенски данък

е икономическа репресия над гражданите неслючили гражданска брак, категоричен е Тодоров. Според него е необходима реабилитация за хората, които по конституция имат право на неприкосновен личен живот.

АНА КАРАИВАНОВА ПОЛУЧИ ГРАМОТА ЗА ПРОЕКТ ПО ОПАК

Грамота № 1 за спечелен проект по Оперативна програма "Административен капацитет" получи вчера главният инспектор Ана Караванова от министъра на държавната администрация Николай Василев. Проектът "Укрепване на административния и функционалния капацитет на Инспектората към ВСС" е по процедурата за директно представяне на безвъзмездна финансова помощ "Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси" и е на стойност 822 611, 20 лв. Главният инспектор благодари на министър Василев с думите, че средствата ще помогнат на Инспектората към ВСС да укрепне като нова институция, както и да подобри работата на екипа от инспектори, експерти и администрация.

УЛИЧИХА В КОРУПЦИЯ ИЗПИТВАЩИ ЗА ШОФЬОРСКИ КНИЖКИ

Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" Володя Киров отстрани от дейност уличените в корупционни действия експерти, провеждащи изпит в Регионална дирекция на автомобилна администрация - Монтана, съобщиха от пресцентъра на МТ. Образувано е дисциплинарно производство. Спешно е изпратен проверяващ екип със задача да разследва описаните случаи, както и други подобни. Министърът на транспорта Петър Мутафчиев разпореди на изпълнителния директор на ИА АА Володя Киров да подгответи пакет от незабавни мерки за повишаване на ефективността на контрола, в това число чрез изменение на нормативната уредба.

5468 НАБЛЮДАТЕЛИ НА ЕВРОВОТА

5468 е общият брой на регистрираните наблюдатели за изборите за Европейски парламент на 7 юни, каза пред журналисти вчера Бисер Троянов, говорител на ЦИКЕП. Срокът за регистрация на наблюдатели за европейските избори изтече на 27 май, припомни той. 805 са регистрирани наблюдатели на Българско сдружение за честни избори и гражданска права, на сдружение ГИСДИ - 3988, на сдружение "Корективи" - 394 и на асоциация "Прозрачност без граници" - 281. 2 юни е крайният срок за регистриране на анкетърите на социологически агенции. До момента са регистрирани 8 агенции с 1831 анкетъри. Социологическите агенции "Медиана", "Скала" и МВМД още не са съобщили кои ще са техните анкетъри.

ДЖЕФРИ ВАН ОРДЕН ЩЕ СЕ СРЕЩНЕ С ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА БАН

Депутатът от Европейския парламент и член на Консервативната партия на Великобритания Джефри ван Орден ще се срещне на 31 май с председателя на БАН акад. Никола Съботинов. Това съобщи пресцентърът на академията. Срещата е от 14.30 ч. в кабинета на акад. Съботинов в Централното управление на БАН.

Акция срещу просяците в Пловдив

В Пловдив започва акция срещу просяците. Тя ще се проведе на главната улица в града. В акцията ще вземат участие полицаи от второ и четвърто РПУ, педагози от детска педагогическа стая, общинска полиция и общинска охрана. По думите на изпълнителния директор на "Общинска охрана" Тодор Торлаков подобни акции винаги имат положителен ефект. Той е убеден, че самият акт на глобяване ще стресне просяците, а не толкова реалното събиране на санкциите, които според промените в Наредба 1 на практика са непосилни за тях. С новата наредба размерът на санкциите за нарушаване на обществения ред се увеличиха драстично. Торлаков даде за пример изпълнението на заповедта за конфискуване на каруциите по натоварените централни улици на града.

Министърът на Външните работи Ивайло Калфин и водач на листата на Коалиция за България за евроВота се срещна вчера с кмета на морската столица Варна Кирил Йорданов

**Допитвания
обаче няма
да могат да се
правят по
въпроси за
освобождаване
от постовете
им на висши
държавници**

Национален референдум ще се свиква с подписите на 500 000 души, имащи право на глас. Това решиха депутатите вчера по време на второто четене на Закона за пряко участие на граждани в държавната власт и местното самоуправление. Според текстовете на закона при 200 000 подписа за провеждането на референдум Народното събрание трябва да разгледа предложението и да вземе решение дали да проведе националното допитване.

Местен референдум се свиква с подписите на 1/10 от жителите на дадена община,

Задължителен референдум при 500 000 подписа

а предложението за свикване на референдум се разглежда и решава при наличие на 1/20 подписи на жители на общината. Депутатите гласуваха предложението в национален референдум да се приема, ако в допитването са участвали не по-малко от участвалите в последните избори за Народно събрание и ако с "да" са гласували повече от половината от участвалите в референдума.

Национален референдум няма да може да се произвежда по въпроси, свързани с повдигането на обвинения срещу президента или вице-

президента за държавна изменя и нарушение на конституцията, по въпроси от компетентността на Велико Народно събрание, за размера на данъците, таксите и трудовите и осигурителни плащания и вноски, за държавния бюджет, въпроси за правила на вътрешната организация и дейността на Народното събрание, както и по въпроси, свързани с насрочване на президентски избори, избор и освобождаване на министър-председателя и на Министерски съвет, на членове на Висшия съдебен съвет и инспектората към

него и на членове на Конституционния съд.

Местен референдум ще се счита за легитимен, ако в него са участвали не по малко от участвалите в последните местни избори в съответната община, а за прието предложението, подложено на референдум, ако повече от половината са гласували "за". Чрез местен референдум няма да могат да се решават въпроси на общинския бюджет, размерът на местните данъци и такси и правила на вътрешната организация и дейност на общинския съвет.

Бизнесът подкрепя БАН

ВЕЛИНА ХРИСТОВА

Лично сме убедени, че учените на БАН са работили за българската наука и за приложението ѝ в бизнеса, затова с учудване приемаме изказването на някои български политици за дейността и значението на академията. Това заявяват в писмо до председателя на БАН акад. Никола Съботинов, директорите на 9 наши фирми, свързани с високотехнологични производства. Очевидно писмото е по повод на последната изява, направена от Ахмед Доган в Сливен преди няколко дни, че учените в БАН харчат пари от хазната без полза.

От дългогодишното ни сътрудничество с вас много добре познаваме вашата дейност като учен, общественик и организатор, се казва в писмото, огласено в сайта на академията. "Твърдо заставаме зад вас и екипа на БАН и сме готови да помагаме и да покажем практическите приложения на вашата дейност в бизнеса. Съпричастни сме към вашата дейност и декларираме, че БАН е необходима на науката, на бизнеса и на България", заявяват КТИ "Съединение" АД, "Оптела-Лазерни технологии" АД, ЗММ "Металик" АД, "Сатура" АД, Лаборатория за медицински лазери, "Уинмаш индъстрис" АД, "Уинмаш-1" АД, "Сирма Енерджи" ЕООД и "Орвитекс индъстри".

Родители търсят помощ от премиера за детските градини

Родители изпратиха писмо до премиера Сергей Станишев с молба за съдействие във връзка с проблема с недостига на детски градини в столицата вчера. Писмото е изпратено и до кмета на София Бойко Борисов, зам.-кмета по образоването Йорданка Фандъкова и до Народното събрание. По данни на Софийската община през настоящата есен извън детските заведения ще останат 6500 деца. Според родителите последствията от недостига на места в детските заведения са от изключително голямо и непосредствено значение за неприетите деца и техните семейства като към момента, така и в бъдеще. Неприетите деца са поставени в неравностойно социално и обществено положение спрямо върстниците си, посещаващи детските градини, нарушават се основни права

на децата: правото им да посещават детските ясли и градини, правото на образование, което ползват там, помощ от държавата за отглеждането и възпитанието им, правото на закрила от държавата, се казва в писмото до Станишев.

Родителите настояват още за забавно налагане на мораториум върху застрояването на терени, отредени за детските градини и училища. Те искат и отпускане на целеви средства от бюджета за построяване на нови сгради за общински детски градини. Родителският инициативен комитет организира протест във връзка с липсата на места в детските градини, който ще се проведе на 1 юни - Деня на детето. Протестът ще започне в 10.30 часа в градинката на северната площадка пред църквата "Св. София".

СОС кани президента на извънредното си заседание

Столичният общински съвет покани президент Георги Първанов да присъства на днешното извънредно заседание. Съветниците от СОС ще заседават извънредно във връзка с приема-

нето на Закона за управление на отпадъците на територията на област София град. Съветниците ще разгледат и декларация, с която ще се изразят европейските институции за приемия закон.

ХЕРОИН ЗА БЛИЗО 900 000 ЛВ. ЗАДЪРЖАХА НА „КАПИТАН АНДРЕЕВО“

Близо 10 кг хероин беше задържан от митнически служители на "Капитан Андреево" късно снощи, съобщиха от Агенция "Митници". Наркотикът е открит в товарен автомобил с българска регистрация, селектиран за проверка по метода "Анализ на риска". Камионът е превозвал платове и метални аксесоари от Турция за България. С помощта на рентгенова апаратура митническите инспектори откриват в два от чувалите с плат 19 пакета с пресовано прахообразно вещество, което при полетия наркотест реагира на хероин. Стойността на задържаната пратка възлиза на близо 900 000 лева. Срещу шофьора, 33-годишен български гражданин, е съставен акт за митническо нарушение.

ИМАНЯРИ КОПАЯТ С БАГЕР КРАЙ НЕКРОПОЛ

Иманяри са копали с минибагер в местност край чепеларското село Богутево, съобщиха от ОДМВР- Смолян. По случая е задържан 30-годишен Мартин М. от Чепеларе, за когото се предполага, че е направил изкопите по иманярска поръчка. Иманярските разкопки са в местността Черквата край Богутево. Според археолози в този район има останки от манастирски комплекс от късното Средновековие, некропол и античен път. Сред археологическите съдове в Смолян се разпространява информация, че през 1999 г. иманяри са намерили в комплекса австрийска и османотурска монети от XVII-XVIII век. Археолози предполагат, че изкопите с минибагер край Богутево са поръчани от гастролиращи иманяри.

ИЗЗЕХА КРАДЕНИ ВЕЩИ ОТ АВТОСЕРВИЗ

Дупнишки полицаи са иззели вчера от местен автосервиз множество вещи и части от лек автомобил "Ауди" А 6. Това съобщиха говорителят на ОД на МВР Катя Табачка. При преглед на идентификационните данни е установено, че тя са от автомобил, отнет противозаконно от София. Неотдавна в същия автосервиз бе открит обявен за издирване "СЕАТ Ибиса", откраднат в столицата. Срещу собственика на автосервиза е образувано досъдебно производство за обсебване на чужда собственост.

РАЗКРИХА ВЪОРЪЖЕН ГРАБЕЖ НА ЧУЖДЕНЕЦ В РУСЕ

Русенските полицаи са разкрили извършителите на въоръжен грабеж на чужденец, извършен вчера в района. Потърпевшият е 47-годишен турски гражданин, живеещ в Австрия, съобщи БНР. Той пристигнал в страната през Дунав мост, за да се види с жена, с която поддържал интернет връзка от два месеца. Според предварителната уговорка двама мъже го посрещнали и малко преди село Червена вода спрели колата. Чрез заплаха с пистолет иззели 5 мобилни телефонни апарати с карти, 600 евро, 250 румънски леи, 400 швейцарски франка, две торби и раница с дрехи и други лични вещи. Разкриването на мъжете и жената, която живеела на семейни начала с единия от тях, е станало със съдействието на Разградската полиция. Те са задържани

Премиер и министър ще открият обновени клиники

Министърът на здравеопазването Евгений Желев ще открие днес в София новопостроена сграда за блока "Лаборатории" и нов обновен блок на УМБАЛ "Александровска", в който са разположени клиниките по неврология и по психиатрия. Това съобщиха от пресцентъра на МЗ. На откриването са поканени министър-председателят Сергей Станишев, членове на правителството, заместник-министри, директори на университетски болници. Програмата предвижда и среща с ръководния състав на УМБАЛ в изцяло обновената аудитория "Проф. д-р Янко Добрев".

Новият блок "Лаборатории" е изграден с финансовата помощ на МЗ, която е в размер на 1 151 760 лева и със заем от Световната банка от около четири милиона лева. В сградата са разположени централна клинична лаборатория, централна лаборатория по терапевтичен лекарствен мониторинг и клинична фармакология и лаборатория по микробиология. Реконструкцията и обновяването на сградите на клиниката по неврология са финансираны със средства, отпуснати от МЗ. Инвестициите в неврологичната клиника са в размер на 3 748 068 лева, а в клиниката по психиатрия - 5 180 125 лева.

Ваксина срещу новия грип след близо 6 месеца

Тъй като търсенето ще е голямо, няма да може да се задоволят всички потребности, предупреждава д-р Ангел Кунчев

Работи се много по създаването на ваксина срещу новия грип и много компании влагат огромни средства. Това ще се случи не по-рано от един-два месеца. Това каза в интервю за агенция "Фокус" д-р Ангел Кунчев, началник на отдел "Противоепидемичен" в Министерството на здравеопазването. Той обаче обясни, че от появата на ваксина до достигането ѝ в България, трябва да минат минимум още три-четири месеца.

"Тъй като търсенето ще е голямо, няма да може да се задоволят всички потребности. Така че не е реалистично да се очаква ваксина преди пет-шест месеца. Ние не препоръчваме в момента профилактичното взимане на каквито и да антивирусни средства. Няма нужда от това нещо, поне докато вирусът не е налице, докато няма вътрешно предаване, докато човек не е в рискова група. Макар и малък, ние имаме ня-

какъв национален резерв от антивирусни средства, който ще бъде използван при нужда. А профилактичните мерки сме ги качили на сайта на Министерството на здравеопазването. Те са свързани преди всичко с лична хигиена, с избягването на контакти и избягване на посещения в тези най-засегнати страни и това е единствено, което може да се направи", коментира още д-р Кунчев.

Запитан все още ли важи

препоръката да не се пътува в определени страни, д-р Кунчев, коментира, че Световната здравна организация отдавна е определила ефективните мерки. В тях не влизат затварянето на граници, отмяната на полети. "Страните, които направиха това към Мексико, го отмениха, защото се убедиха, че това не е ефективно. Така разпространението на грипния вирус не може да бъде спряно", беше категоричен д-р Кунчев.

БЧК дари средства на семействата на 15 деца

По повод 1 юни - Международния ден на детето, Националният дарителски фонд за подпомагане на деца, пострадали при пътнотранспортни произшествия, към БЧК подкрепи с парични помощи семействата на 15 деца, жертви на "войната" по пътищата. Това съобщиха от пре-

сентъра на БЧК. Средствата са предназначени за лечението и възстановяването на децата. Финансовите средства за десетгодишната Михаела Веселинова Атанасова, пострадала в катастрофата край Бяла, и за още три деца с тежки увреждания, са събрани в полза на Фонда от

Сама под дъжда...

ЗА ХОРАТА

В Обединен детски комплекс в Кърджали бе открита изложба от рисунки, които участваха в конкурса "Мисия спасител". Конкурсът и изложбата са организирани от Министерството на извънредните ситуации, Дирекция "Гражданска защита", Регионалният инспекторат по образоването и община Кърджали. Първите трима от отличените малчугани ще участват в националния кръг в София

200 пенсионери от Варна на планина

Повече от 200 варненски пенсионери почват на планина по линия на националната програма за превенция на социалното изключване на възрастните хора. Това съобщи вчера Адриана Григорова - експерт в регионалната дирекция за социално подпомагане в крайморския град. По думите ѝ в момента в курортите край Варна има около 400 пенсионери от вътрешността на страната. Лични асистенти са осигурени за 150 възрастни хора от региона, каза Григорова. Повече от 150 души ползват услугите на домашни помощници. По програмата "В подкрепа на майчинството" в областта са назначени 116 души в пенсионна възраст, които се грижат за малчугани до три години. Григорова допълни, че в региона е осигурена субсидирана заетост за 989 трайно безработни. От системата за социално подпомагане от началото на годината са отпаднали 842 души.

Нов личен лекар? Може

Всички здравноосигурени имат право да сменят общопрактикуващ лекар от 1 до 30 юни, съобщиха от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Пациентът може да избере нов общопрактикуващ лекар (ОПЛ) на територията на цялата страна, без да се налага лично да се отписва от листата на досегашния си лекар. За смяната трябва само да се попълни регистрационна форма за постоянно избор и да се попълни при предпочитания нов общопрактикуващ лекар. В РЗОК има информация за местата, откъдето формата може да се закупи. При новоизбраното джипи се представя и здравноосигурителна книжка, както и документ за актуален здравноосигурителен статус. Ако гражданинът все още няма здравноосигурителна книжка, смяната се извършва с третия exemplar от регистрационната форма за избор на ОПЛ. Информация за лекарите, сключили договор с НЗОК, се предоставя също в РЗОК, където са изложени списъци с техните имена, адреси, телефонни номера и специалности. Следващата смяна на личен лекар ще бъде през декември.

30,6% от първополаците с наднормено тегло

Според национално проучване на Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ) 30,6% от децата в първи клас са с наднормено тегло, като 13,6% от тях са със затъняване. Изследването е от 2008 г. сред представителна извадка от 3900 деца от първи клас, съобщиха вчера от НЦООЗ. Тези резултати се съпоставят с данни от национално проучване за храненето сред учениците през 1998 г.

Тогава е било установено, че от децата на 7-8-годишна възраст 23,3% са с наднормено тегло, като от тях 7,2% са със затъняване. Сравнението говори за тревожна тенденция - увеличава се почти двойно затъняването при децата в България, отбелязват от НЦООЗ. Като основни причини за това се посочват свръхконсумацията на високонергийни храны и ниската физическа активност. Според цитираните данни сега само в 19% от училищата се предлага натурален сок и само в 18% - плодове. Захарни изделия и шоколад обаче се предлагат в 77% от училищата, а чипс - в 74%.

Отмениха акциза върху автомобилите

Държавата ще мисли за екотакса на старите автомобили над 5 години

От 1 януари 2010 г. отпада облагането с акциз на автомобилите - по-специално на новите и употребявани пътнически, товаро-пътнически и състезателни автомобили за транспорт до 9 лица с мощност на двигателя, превишаваща 120 киловата, което е приблизително 163 конски сили. Това решиха депутатите при гласуването на второ члене на промените в За-

кона за акцизите и данъчните складове, предаде агенция "Фокус".

Промените в закона не противоречат на действащите европейски правни норми, се казва в доклада на комисията по бюджет и финансии. Ясен Попвасилев от ОДС обясни, че промяната се е наложила, защото тези, които предлагат автомобили в България, не са конкуренции на колегите си от други

гите страни, където такъв акциз няма. На година страната ни събира около 18 млн. лв. - 20 млн. лв. от акциза на такива автомобили.

След отпадането на акциза на автомобилите от 1 януари 2010 г. държавата трябва да помисли за това дали не трябва старите автомобили над 5 години да се облагат с екотакса, с оглед на опазване на природата на

България, каза Попвасилев. Мярката навсякъде се налага с цел да се ограничи купуването на стари автомобили. По думите му много от ПТП-та се дължат именно на факта, че се карат стари автомобили.

Преди време Асоциацията на вносителите на автомобили алармира, че отмененият вече режим на облагане вноса на автомобили у нас няма ана-

лог в нито една държава членка на Европейския съюз и настоя да бъдат въведени европейските правила за облагането на търговията с употребявани автомобили.

Депутатите гласуваха и промени в Закона за акцизите и данъчните складове, според които няма да се дължи акциз при унищожаване на отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки.

Отнетите и изоставени в полза на държавата акцизни стоки са под контрола на митническите органи и подлежат на преработка или унищожаване. В случаите на унищожаване на отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки действията се извършват от органа, който ги е задържал под контрола на митническите органи, записаха депутатите.

Българските стоки поевтиняват

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през април 2009 г. намалява с 0.8% спрямо предходния месец, съобщават от НСИ. Общият индекс на цените на производител през април 2009 г. намалява с 6.1% спрямо същия месец на 2008 година. В преработващата промишленост през април 2009 г. цените на производител намаляват спрямо съответния месец на 2008 г. с 11.0%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистрирано увеличение с 14.7%. В преработващата промишленост по-съществено намаление е отчетено при производството на основни метали - с 30.5%.

Цени на равницето на предходния месец, намаление е регистрирано в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.8%, а в добивната промишленост има увеличение на цените - с 1.8%. По-значително увеличение на цените при нея е регистрирано в производството на основни метали - с 3.7%, при производството на мебели - с 1.9%. Същевременно намаление на цените се наблюдава при ремонта и инсталациите на машини и оборудване - с 2.6%. В добивната промишленост има увеличение на цените спрямо предходния месец при добива на метални руди - с 3.3%, при добива на въглища - с 2.4%.

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през април 2009 г. намалява с 2.3% в сравнение със същия месец на 2008 година. В преработващата промишленост цените през април намаляват с 9.7% спрямо съответния месец на 2008 г., докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистрирано увеличение с 18.9%.

Намаление на цените в преработващата промишленост спрямо април 2008 г. има при производството на основни метали - с 26.4%, производството на хранителни продукти - с 5.1%, производството на изделия от каучук и пластмаси - с 2.9%, производството на компютърна техника, електронни и оптични продукти - с 2.2%.

Повече родни туристи у нас

Повече българи са пътували с туристическа цел през първите три месеца на тази година в сравнение с периода януари-март миналата година, показват предварителни данни на НСИ. Увеличението е с 18,6 на сто. Общият брой на пътувалите българи на 15 и повече години е 1 168 000 души, като пътувалите в страната са се увеличили с 25,7 на сто, а хората, пътували зад граница, са намалели с 20,5% на годишна база, допълват от статистиката.

Данните на НСИ сочат още, че 46,9 на сто от хора, които са избрали да тръгнат по родните пътища, са посетили близки и роднини. 64 на сто от напуснатите пределите на страната пък са отишли на почивка или екскурзия.

През първите три месеца най-много са пътували хората на възраст от 25 до 44 години, като дълт им сред тези, пътували с лична цел, е 45,8 на сто, а сред онези, потегли на път с професията

ционална цел - 54,9 на сто. Най-малко на път са тръгнали хората над 65 години, става ясно още от изнесената статистика, като сред пътувалите в страната те са били 7,2 на сто през първите три месеца на годината, а сред родните туристи в чужбина дълт им е 2,9 процента.

При туристическите пътувания както у нас, така и в чужбина, най-голям е дълт на разходите за храна. Те са съставлявали 39% от харча при пътуване в страната през периода януари-март тази година и 30,9 на сто от разходите за пътуване в чужбина. Личното пътуване в страната е излязло 61 лева средно на човек, показват още данните на статистиката. За пътуване с лична цел в чужбина пък българинът се е бъркал средно със 111 лв. Същевременно разходите средно на човек за професионално пътуване в страната са били 138 лв., а за пътуване със същата цел в чужбина - 1217 лв.

МАРИЕЛА ИЛИЕВА

Заключителна среща по проекта за "Подпомагане на реформите в горския сектор на България" проведе Държавната агенция по горите (ДАГ). Продължил 6 месеца, той трябваше да направи изчерпателно проучване на българския горски сектор в неговото разнообразие от социални, икономически и екологични функции, което да очертава възможностите за по-нататъшното му развитие, базирано на устойчиво стопанисване на горите чрез извършване на задълбочен анализ за последните десет години. В анализа участваха австрийски и български горски експерти. Създаден беше и комитет под патронажа на вицепремиера Меглена Плугчиева,

който следеше за реализирането на проекта. А той е финансиран със 195 200 евро от австрийското правителство чрез Европейската банка за възстановяване и развитие.

С приключването му вчера с Финалния доклад от г-н Михаел Зутер - директор на OBf Consulting от австрийска страна, той даде конкретни препоръки за развитието на горския сектор у нас. Една от най-важните беше за ясното разделяне на функциите на държавната власт, свързани с охраната, контрола и другите обществени функции от стопанско-икономическите функции. Във връзка със същият състояние на сектора от гледна точка на финансовата и икономическата криза и при драстично падналата с

30% спрямо 2008 г. продажба на дървесина, австрийските експерти са категорични, че на дневен ред трябва да се постави въпросът за финансирането на основните държавни и общественополезни функции в горския сектор от държавния бюджет. По техни изчисления минималните бюджетни изисквания за осъществяване на държавните функции в сектора се равняват на 79 милиона лева. В тази сума са включени 10 милиона лева за обществена охрана на горите, по 8 млн. лв. за превенция от пожари и дърва за местно ползване на най-бедното население, инвентаризация на лесоустройствени проекти и други дейности, които ще гарантират държавните функции в горския сектор, така че

да се осигури неговото прозрачно и устойчиво развитие, макар и в условия на световна финансова и икономическа криза.

Вицепремиерът Меглена Плугчиева в качеството си на патрон на проекта приветства извършения задълбочен анализ и полезни препоръки за горския сектор и пожела следващото правителство да се възползва от полезните му изводи, препоръки и перспективи с цел преодоляване на кризата в сектор, който е част от големия европейски горски фонд. Колкото до необходимостта от допълнителни средства, Плугчиева обясни, че те са въпрос на аргументи от страна на ДАГ пред Министерството на финансите и на възможности на държавния бюджет.

Ивайло Калфин: Заемът от МВФ ще ни даде повече сигурност

Препоръвам започването на предварителни преговори с Международния валутен фонд (МВФ) за отпускане на кредит не защото са ни необходими финанси, а за да има България достатъчно сигурност,

каза по време на срещата с ръководителите на големите промишлени предприятия вчера в Девня министър на външните работи Ивайло Калфин. Според него, подобно споразумение би било предпаз-

но, ще поддържа доверието в България и ще покаже, че страната има, освен собствени, и допълнителни ресурси.

Сегашното правителство до избирането на ново има намерение да води ра-

зумна икономическа политика, категоричен бе Калфин. По думите му, това ще стане с поддържане на финансова стабилност с адекватна фискална политика. Държавата има конкретни стъпки за подпо-

реждане на бизнеса, посочи той. Най-важното е държавата да поддържа макроикономическа стабилност, заяви още външният министър.

Калфин констатира, че през последните четири

години България е шампион по привличане на чуждестранни инвестиции и именно сега е моментът да се създаде още по-благоприятна бизнес среда за привличане на нови инвестиции.

Със 79 млн. лв. държавата ще гарантира функциите си в горския сектор

Вицепремиерът Плугчиева, председателят на ДАГ Юруков и Н.пр. г-р Клаус Фабиан - посланик на Австрия в България, присъстваха на заключителната среща по проекта за реформите в горския сектор

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

РАЙФАЙЗЕН БАНК:

Само румънците са по-зле платени от македонците

**Най-високи заплати получавали
в Хърватия, сочи анализ**

Икономическата криза и значителното намаляване на стойността на националните валути намалиха покупателната способност на гражданите от Югоизточна Европа. Това съобщи македонският вестник "Вест", посочвайки се на анализ на Райфайзен банк. Най-ниската средна заплата е в Румъния - 317 евро, а след нея е Македония, където през март средната заплата е възлизала на 319 евро. Кризата особено тежко се отрази на гражданините на Унгария, които през март са получавали малко по-малко от 400 евро, което е с 20 на сто по-малко в сравнение със същия месец през миналата година. Работещите в Хърватия през март са получавали около 725 евро, което е най-високото ниво на заплата от май миналата година. Освен в Хърватия, заплатите са отбелязали покачване и в Словения, която от 1 май 2004 г. е член на ЕС, отбелязва изданието.

Тъмните облаци над северните ни съседи се състяват и с оглед на последните данни от Националната банка на Румъния, цитирани от вестник "Зиуа". Оказва се, че просрочените с

повече от 30 дни кредити на населението и фирмите в страната са се увеличили със 75,9 на сто за първите четири месеца на годината спрямо края на 2008 година. Ако в края на миналата година населението и фирмите в Румъния са имали просрочени задължения по заеми, взети от банките, от 2,865 млрд. леи (719 милиона евро), то след първите четири месеца на 2009 г. просрочените задължения възлизат на 5,041 милиарда леи (1,205

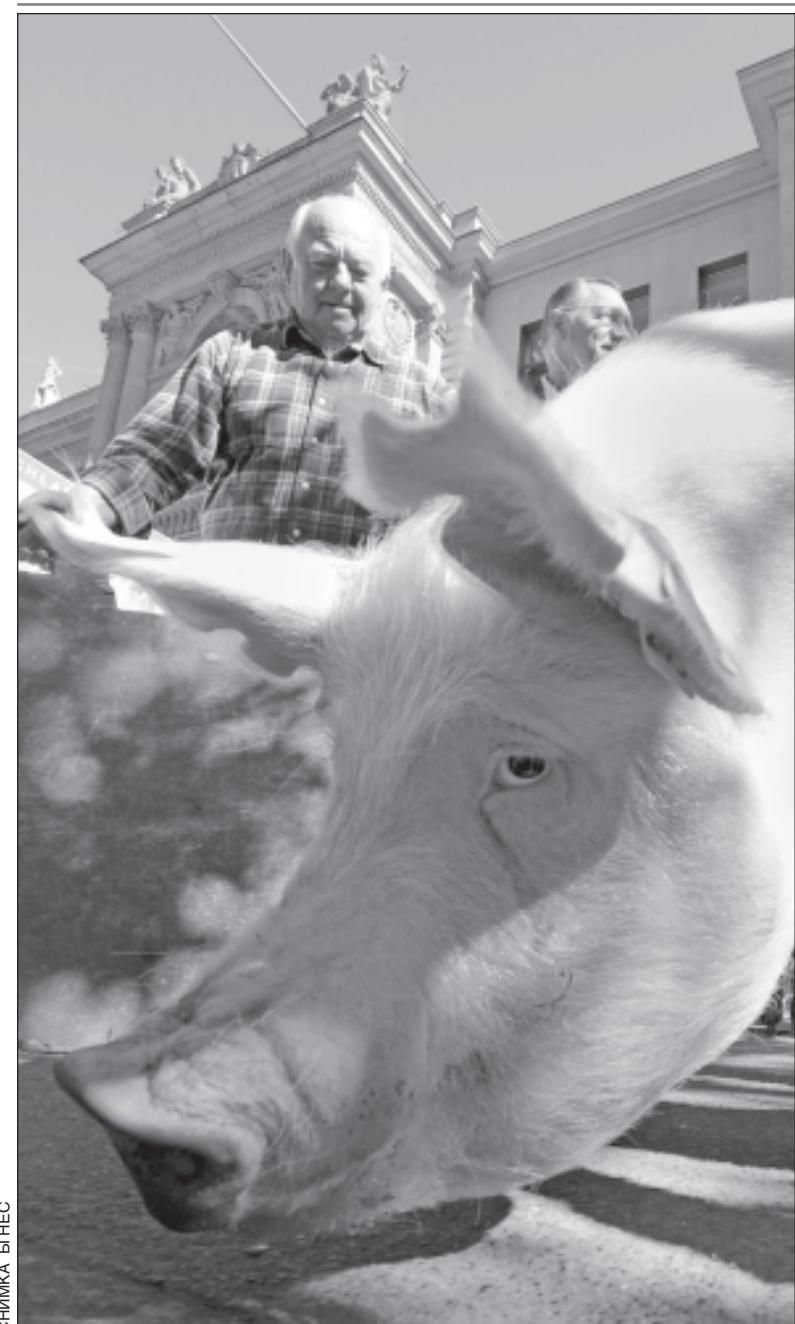
милиарда евро). За периода от април 2008 г. до април 2009 г. просрочените задължения са нараснали с цели 224 процента, допълва още изданието.

В разпространената от в. "Вест" статистика на Райфайзен банк България не фигурира. Според данни на Националния статистически институт през същия период средната работна заплата в страната ни е била 579 лв. (приблизително 290 евро).

Доверието към еврозоната се увеличава

Вече се появяват първите сигнали за възстановяването на икономиките в еврозоната, посочва авторитетното британско издание "Файненшъл таймс". Оптимизът се повишава и от това, че Германия отчита само леко увеличение на безработицата. Според "Файненшъл таймс" индексът на бизнес доверието в еврозоната се е покачил за втори пореден месец. Този индекс е смятан за ориентир за бъдещите тенденции. В същото време все още е твърде рано да се говори за излизане от рецесията, уточнява "Файненшъл таймс".

Проучване на Евростат показва, че цените в страните от еврозоната са останали непроменени през май, с което годишната инфлация за държавите, търгуващи с общата валута, е достигнала нулева стойност за първи път в историята. Инфлацията в зоната, която от тази година обхваща 16 страни е била 0,0 на сто, което е най-ниската й стойност от 1996 година.

Германски животновъди изкараха прасета на площада пред стоковата борса във Франкфурт на Майн. В други региони на страната фермерите блокираха пътищата с трактори. Селскостопанските производители настояват за увеличаване на цените на месото и млякото

GM уволнява 21 000 служители

"Дженеръл Мотърс" ще закрие 14 предприятия и ще освободи 21 000 свои служители в рамките на процеса по преструктуриране на компанията след декларирането на фалит от 1 юни. До този момент представителите на компания не са обявили кои производствени мощности имат конкретно предвид, като се очаква те да бъдат публично съобщени в понеделник, предаде АП

Загреб е в омагъосан кръг

Хърватия, която се надява да стане член на ЕС следващата година, във времето към икономически упадък със застаряващото си и обединяващо население, не зависимо от сегашната икономическа криза, предупреждават експерти. Само една трета от пълнолетното население на страната, което възлиза на 4,5 млн. души, в момента има работа. Очаква се 50 хиляди от заетите в момента да останат без работа към края на годината. Това, което влошава всичко, е фактът, че възможността на Хърватия за маневри е строго ограничена заради това, че националният й дълг е 54,2 милиарда долара.

В ЕС обсъждат възможността държавите да издават еврооблигации

МАЯ КАЛПАЧКА

В Европейския съюз усилено се обсъжда идеята да се даде възможност на държавите, които искат да изпълняват проекти, чрез които да изпълват от икономическата криза, а не им достигат финанси, да издават еврооблигации. Това съобщи вчера по време на

организирана от Института за социална интеграция и бе в рамките на левите фондации.

По думите на Родригес кризата, в която се намира постоянно световната икономика, е повече от рецесия. Според проф. Родригес това е криза на система и зад нея стои сериозният проблем на дисбаланса

По думите на проф. Родригес през септември предстои среща на Г-20 в Ню Йорк, където ЕС трябва да представи силен план за справяне с кризата, защото иначе ще е поставен под натиска на САЩ. В дискусията участва още балгарският евродепутат от ПЕС Атанас Папаризов, който представи българския правител-

Проф. Мария Родригес (в средата), която е бивш министър на труда в Португалия, европейски експерт по Лисабонската стратегия, участва вчера в София в дискусия, организирана от Института за социална интеграция

крыла маса, посветена на стимулите за справяне с финансова криза в различните сектори на икономиката, съветникът на генералния секретар на Партията на европейските социалисти (ПЕС) проф. Мария Родригес. Тя е бивш министър на труда на Португалия. Преподава в няколко университета. Проявата бе ор-

при преразпределението на финансите. Според социолога Юрий Асланов, който също участва в дискусията, кризата поставя въпросителен към настоящото устройство на света и е предвестник на социална революция. Но революция без насилие, която ще доведе до друго устройство на света, добави Асланов.

ствен план за излизане от кризата, който възлиза на 5,6 млрд. лв. Всички участници в проявата се обединиха около идеята, че ЕС може да излезе от кризата само ако е обединен. Според Родригес пред ЕС стои дилемата - да излезе от кризата интегрирана или да остави кризата да подкопае европейската интеграция.

Братислава е готова пак да пусне своя АЕЦ

Словакия обяви вчера, че енергийна криза може да я принуди да възобнови работата на останалия ѝ ядрен реактор, която бе прекратена като част от споразумението за присъединяването на страната към Европейския съюз през 2004 г., предаде АФП.

"Не мога да изключа

подобна стъпка. Ако има такава заплаха за Словакия, за нас е по-важно да имаме светлина и топлина, отколкото тъмнина и студ", заяви словашкият премиер Роберт Фицо след форум за ядрена енергия в Прага. "Ние поставяме това пред международните задължения", допълни още той.

Кризата стопи милиарди евро

В условията на световна и финансова криза размерът на паричните спестявания на германците значително е намален, съобщи "Дойче Веле". През миналата година спестяванията на германците са намалили със 140 милиарда евро, отбелязва агенция ДПА, а по данни на Федералния съюз на германските банки общата сума на спестяванията достига 4,4 трилиона евро.

Безработицата в Европа ще продължи да расте

Безработицата във Франция и останалата част на Европа ще продължава да се увеличава през цялата 2009 г., а вероятно ще продължи и в началото на 2010 година. Това каза френският премиер Франсоа Фийон.

"За да създава работни места, икономиката трябва да има ръст от поне 1,5%-2%", подчертава премиерът. Според Фийон възстановителните планове на европейските държави ще започнат да дават отражение през лятото.

Оптимизъм в САЩ

Икономическата активност в САЩ се е свила през първото тримесечие на 2009 г. в по-малка степен, отколкото показваха първоначалните прогнози, предаде АФП. Според новата оценка през първите 3 месеца на годината брутният вътрешен продукт се е свил с 5,7% спрямо една година по-рано. Първата статистика за БВП на САЩ сочи спад от 6,1 на сто.

СНИМКА: БГНЕС

Двадесет души са ранени по време на протестите на опозицията в грузинската столица Тбилиси. Измежду ранените има и органи на реда. Сблъсъкът с протестиращите е станал в близост до парламента в Тбилиси, където цяла нощ са патрулирали специални отряди на полицията. Демонстрациите срещу президента Саакашвили продължават вече седма седмица. Опозицията настоява за оставката на президента като го обвинява в действия срещу демокрацията в страната.

Европейски работодатели още търсят българи

Според EURES мераклиите за гурбет в ЕС могат да реализират желанието си дори по време на кризата

Българите с лекарска, инженерска и медицинска професия, които желаят да работят в чужбина, могат да реализират желанието си без проблемно дори сега, по време на кризата, довела висока безработица в Европа. Това посочи Славка Радева, EURES мениджър за България.

В момента в Испания има работа за около 50 български лекари с различни специалности. Болници в Германия също търсят да назначат около 50 наши лекари и 15 медицински сестри. По думите на Радева висококвалифицираните български кадри отиват да работят в чужбина не само заради по-високи доходи, но и заради по-добрите

условия на труд и възможности за подобряване на квалификацията.

Българската Агенция по заетостта стана пълноправен член на мрежата за европейски услуги за заетост - EURES, едновременно с пълноправното членство на България в ЕвроСъюза. EURES представлява мрежа за сътрудничество между службите за заетост в държавите от ЕС, от Норвегия, Исландия, Лихтенщайн и Швейцария. От 2007 г. досега над 800 българи са намерили работа в чужбина чрез посредничеството на EURES. Предимно в Чехия, Словакия и Словения. Получените заявки за работа в агенцията по заетостта от държави членки на мрежата са за над 5000

работни места. Услугите на EURES както за търсещите, така и за предлагашите работа, са безплатни. Рискът хората, намерили работата чрез мрежата, да попаднат на некоректен работодател, е минимален, тъй като фирмите се проверяват.

Интересна тенденция в нагласите за миграция на българите е, че се наблюдава спад на желаещите да емигрират дългосрочно. Мотивът "набавяне на средства" отстъпва място пред професионалната кариера като дългосрочен ресурс за личен просперитет.

Междувременно френската версия на европейското електронно издание "Кафебабел" публикува материал,

озаглавен "Българският тираджия е новата изкупителна жертва в ЕС". Статията критикува използването на страх от имигрантите в предизборните кампании за Европарламента. Поводът е видеоклип на френския депутат евросептич Филип дьо Вилие, председател на "Движение за Франция". В клипа той предупреждава за опасността от изнасяне на производства в чужбина и социален дъмпинг и изтъква, че "българинът яде само два пъти в седмицата" и "спи само по 4 часа на ден". Дьо Вилие се прочу, след като през 2005 г. пръв размаха заплахата от полския водопроводчик. Сега, отбележва изданието, Дьо Вилие си е избрали нова мишена.

Минск търси нови приятели

Беларуският президент Александър Лукашенко заяви, че страната му не трябва повече да се кланя на Русия, а да се сближи с други партньори, предаде Франс прес. На заседание в Минск, на което се обсъждат социално-икономически въпроси, президентът на Беларус заяви, че страната му трябва "да потърси щастие си в друга част на света", каза Лукашенко.

Беларуският президент прави това изявление само ден след визита в Беларус на руския премиер Путин, която беше белязана от напрежение.

В Москва спипаха контрабандисти

В Русия са задържани 10 бивши и настоящи руски военни, стъклили контрабанден канал за прехвърляне на 20 т части и компоненти за производство на зенитно-ракетни комплекси в България, Беларус, Украйна и Казахстан. Това съобщи в. "Комсомолская правда". Групата била добре организирана. Членове

на бандата набавяли военната техника чрез кражби от складове или мошенически сделки с поделения от руската армия, други фабрикували фалшиви документи и наемали превозвачи, трети контактували с клиенти от чужбина. Изданието не посочва кои са били евентуалните купувачи.

ЕВРОКОМИСАРКА Е КАНДИДАТ ЗА ШЕФ НА ЮНЕСКО

Австрия номинира еврокомисарката по външните отношения Бенита Фереро-Валднер за кандидат за поста генерален директор на ЮНЕСКО. Фереро-Валднер бе министър на външните работи на Австрия в правителството на канцлера Волфганг Шусел.

ФРАНЦИЯ НЕ ИСКА ТУРЦИЯ В ЕС

Генералният секретар на управляващия във Франция Съюз за народно движение Ксавие Берtrand се обяви против присъединяването на Турция към ЕС. На предизборен митинг в Лил във връзка с предстоящите избори за депутати в ЕП Берtrand заяви, че казва "не" на членството на Турция в ЕС "не - днес, не - утре, и не - в други дни".

РЕКОРДЕН СПАД В ШВЕЦИЯ

Шведската икономика регистрира рекорден спад от 6,5% за първото тримесечие на 2009 г., предаде АФП, позовавайки се на официални данни на правителството в Стокхолм. Държавният статистически институт оповести вчера данните, сравнени със същия период на мината година.

ЛЕКАРИТЕ В ЮАР ПРОТЕСТИРАТ

Докторите в ЮАР ще излязат на улици в редки масови протести, искайки 50% увеличение на заплатите и правителствени действия за предотвратяване на криза в държавните болници, предаде АФП. Протестът ще последва седмиците на обвинения и нелегална стачка минаващи месец.

НАСЕЛЕНИЕТО НА ТУРЦИЯ ЗАСТАРЯВА

Населението на Турция под 25 години е намаляло с 2,9 милиона души, а населението над 65-годишна възраст се е увеличило с един милион. Модерният живот, условията на труд и икономическите проблеми в Турция започнаха да дават отражение и върху раждаемостта в страната, сочи проучване на Турския статистически институт.

ДЪЖДОВЕТЕ СРИНАХА ЯЗОВИРНА СТЕНА

Силните дъждове, стоварили се върху североизточната част на Бразилия от няколко седмици, са предизвикали сридането на язовирна стена в бразилския щат Пиауи. Разрушени са 500 къщи и четири души са загинали.

Корейците изпратиха бившия президент Но Му Хен в последния му път със сълзи на очи. Хиляди се стекоха на улици, за да видят катапулта с тялото на бившия президент, скочил към смъртта си, след като беше замесен в корупционен скандал.

Тревога в Жълто море

Китайските риболовни кораби бягат от района на морската граница на Кореите

Риболовните кораби на Китай напускат масово района на Жълто море, където преминава Северната разграничителна линия, служеща за морска граница между Северна и Южна Корея след края на Корейската война. Това предаде Yonhap, цитирайки източник от Министерството на отбраната на Южна Корея.

Изтеглянето на китайските риболовни съдове започнало още в четвъртък местно време, ден след като КНДР излезе от примирието от 1953 г. и заплаши с военен удар "и при най-дребния акт на агресия" от страна на Южна Корея. В момента Сеул се опитва да изясни дали китайската страна е получила предупреждение за предстоящи военни действия от страна на Пхенян.

От 280-те китайски риболовни кораба, занимаващи се с улов на риба и син краб в началото на седмицата, към момента в района има не повече от 140 съда, уточни Асошиейтед прес.

1,2-милционната армия на Северна Корея, която е една от най-големите в

света, обяви, че е в пълна готовност да се защити от "плановете на САЩ за изпреварващ удар за свалянето на комунистическото правителство".

Военни експерти смятат, че Северна Корея има достатъчно артилерийска мощ край границата, за да нанесе тежки разрушения на южнокорейската столица Сеул, но севернокорейската армия като цяло е зле екипирана. Те допълват, че Пхенян все още няма възможностите за създаването на ядрена бойна глава за ракетите си, въпреки че последният ядрен опит доказва, че са близо до създаването на атомна бомба, която да доведе до втора Хирошима.

Началаникът на Генералния щаб на американската армия, ген. Джордж Кейси, изрази увереност, че САЩ са в състояние да водят успешна конвенционална война срещу КНДР, въпреки продължаващото им участие в конфликтите в Ирак и Афганистан. Властите в Сеул също са на мнение, че армията им, подкрепяна от американския кон-

Северна Корея е изстреляла от източното си крайбрежие ракета с малък обсег, съобщи вчера южнокорейската информационна агенция Йонхап

тингент в страната, е в състояние да спре евентуална офанзива от страна на Пхенян. Южнокорейските военни придвижиха 3500-тонен разрушител във во-

дите близо до западната си морска граница, която допълни патрулите на високоскоростните военни катери по предполагаемата фронтова линия.

Пхенян изтри чертата

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
ДУМА

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

ЕВГЕНИЙ ШЕСТАКОВ

Северна Корея официално обяви, че не се смята обвързана с положенията за примирие, сложило край на бойните действия през 1950-1953 г. между двете части на полуострова. Това означава, че Пхенян вече не признава военно-демаркационната линия, която мнозина възприемаха като граница между държавите. На практика заедно с това съобщение стана известно, че КНДР е изстреля-

казва в публикуваната от Пхенян декларация. Предупреждението не е случайно: в началото на седмицата Южна Корея се присъедини към т. нар. Инициатива по сигурността в борбата с разпространението на оръжие за масово поразяване. Този документ предвижда в частност насилиствен преглед в открито море на кораби, заподозрени, че пренасят забранени материали. Американските специални служби смятат, че властите в КНДР, опитвайки се

лата година Северна Корея планираше да закрие това предприятие в замяна на икономическа помощ. Постигнатите в хода на "шестстранините" преговори споразумения в крайна сметка бяха провалени.

Според японските експерти КНДР притежава материали за производството на още 5-7 ядрени заряда. Представители на Южна Корея от своя страна твърдят: в най-скоро време Пхенян може да изстреля още една балистична ракета. Такава прогноза направи ръководителят на Националната разузнавателна служба на страната.

Пентагонът изпрати в региона специално оборудван самолет за събиране на информация за направените от Северна Корея ядрени изпитания. Машината е оборудвана с апаратура, позволяваща да се регистрира наличието на радиоактивни материали дори и тогава, когато взривовете се правят под земята. Първите резултати са изпратени за дешифриране в американските лаборатории.

През нощта срещу сряда ситуацията около Северна Корея обсъдиха по телефона държавният секретар на САЩ Хилър Клинтън и руският външен министър Сергей Лавров.

Както съобщи постоянният представител на Русия в ООН Виталий Чуркин, Москва въззна- мерява "да подкрепи сълнца резолюция по отношение на КНДР". Той обаче отново не уточни ще съдържа ли документът допълнителни санкции срещу Пхенян. Чуркин само каза, че сега в Съвета за сигурност "се разглеждат различни гледни точки и много варианти на предложения". "Имаме съгласие по отношение на целите на новата резолюция", потвърди и американският по-

стоянен представител Сюзън Райс. Въпреки това представителите на Китай в ООН отказа да отговори на въпроса дали страната му ще подкрепи твърда резолюция по отношение на Северна Корея.

Възможно ли е възстановяването на военни действия между Северна и Южна Корея и колко далеч е готов да отиде режимът на чучхе (партийната идеология на Корейската работническа партия, върху която е изградена политическата система на КНДР) в противопоставянето си с международната общност - днес тези въпроси оставят централни за по-голямата част от световните медии.

Отговорът, изглежда, не го знаят дори и в Пхенян. Очевидно обаче е и друго, и последните действия около КНДР само потвърждават това - ако действиета на севернокорейските власти са обусловени от вътрешни причини, то каквите и да било резолюции на Съвета за сигурност на ООН няма да окажат никакво реално въздействие върху ситуацията. Така според една от версите причината за днешното изостряне може би е станало решението на лидера на Северна Ко-

рея Ким Чен-ир да предаде властта на третия си син. На този преломен етап в КНДР е възникнала необходимостта още по-силно да се сплоти страната около новото ръководство.

Или пък обратното, всичко случващо се е опит на държавния глава да докаже на обръжените си и, разбира се, на целия свят, че въпреки сполетялата го медицинска операция, той както и преди здраво държи властта и е готов да даде отпор на всякалики противници на режима както вчера в страната, така и извън пределите ѝ. Това предположение също изглежда правдоподобно - достатъчно е да си спомним, че съвсем насърко в КНДР бе екзекутиран чиновник, доскоро отговарящ за преговорите със Сеул. Както бе съобщено, той е бил обвинен в недостатъчна лоялност и политика на съглашателство с Южна Корея.

Но с каквито и причини да се обясняват действията на Пхенян, очевидно е, че ситуацията е достигнала крайната точка. И въпреки че в света все още не говорят на глас за пълномащабна война, локалният конфликт между Кореите може да избухне всеки момент.

Военни експерти смятат, че Северна Корея има достатъчно артилерийска мощ край границата, за да нанесе тежки разрушения на южнокорейската столица Сеул, но севернокорейската армия като цяло е зле екипирана

ла още една ракета с малък обсег на действие. Но дори малкият обсег - до 80 километра в условията на региона - означава, че ракетата може да достигне Сеул за броени минути. Северна Корея също така предупреди, че не може повече да гарантира сигурността на корабоплаването край своето западно крайбрежие.

"Всяко враждебно действие срещу републиката, в това число задържане и обиск на севернокорейски съдове, ще се затъкне на въоръжен отпор", се

да спечелят необходимата на страната валута, продават по цял свят компоненти за създаване на оръжия за масово поразяване и ракетни технологии. Досега Сеул се въздоръжаше от присъединяване към инициативата, знаейки колко болезнено ще възприеме тази стъпка северният съсед.

Американските спътници-шпиони са регистрирали признания, че реакторът в севернокорейския Йонбон бил отново пуснат и заводът, произвеждащ плутоний, отново работи. Мина-

ИНТЕРВЮ

■ Г-н Кирилов, вие сте един от шестимата депутати в ЕП, присъствали на всички пленарни заседания и сесии. Каква е вашата равносметка за досегашната работа на представителите на българската левица в Страсбург?

- Проучването на Лондонския икономически университет и Свободния университет в Брюксел, което ме постави сред шестимата най-прилежни евродепутати, ме изненада приятно. Цифрата шест е символична - трябва да преследваме числото шест на изборите, листата на Коалиция за България също е с номер шест. И тя е в силна позиция, защото цялата делегация на българските социалисти в ЕП показва сериозни резултати за тези две години и половина. Фактът, че всеки от нас спокойно може да говори какво е свършил, дава сила и убеденост на симпатизантите ни.

Интересите на обикновените хора са във фокуса на дейността ни. Така-ва е и политиката на Партията на европейските социалисти. И в това е нашата сила, която е още по-голяма благодарение на солидарността на групата на ПЕС. Дори когато БСП беше в опозиция, евросоциалистите отстояваха членството на страната ни в ЕС.

Срещаме пълно разбиране за всички наши инициативи, свързани с трудовите и младите хора, на които трябва да дадем равни шансове. Политиката на сближаване, която е лява политика и която подпомагах активно като зам.-председател на Комисията по регионално развитие, е насочена

СНИМКА БЛАГОВЕСТ ЦВЕТКОВА

ЕВГЕНИ КИРИЛОВ е роден на 26 януари 1945 г. в с. Любичево, Търговищко. Завършил е Университета в Рошок, Германия, и Дипломатическата академия в Москва. Бил е посланик на България към ЮНЕСКО. Депутат в 37-ото, 38-ото, 39-ото и 40-ото НС. Наблюдател в ЕП, от 1 януари 2007 г. - член на Европарламента, а от 1 май с.г. - пряко избран на първите евроизбори у нас. Зам.-председател на Комисията по регионално развитие, член на Под комисията по сигурност и отбрана в Европейския парламент. Почетен член на ПАСЕ. Женен, с две деца. Кандидат за депутат в предстоящите избори за ЕП под номер 4 в листата на Коалиция за България.

но с представителите на другите нови страни членки, трябва да насочим усилията си в тази посока и да спечелим солидарността на старите членки.

Можем да влияем срещу прилагането на двойни стандарти за отделните държави в Европа. Целта ни е България да бъде равнопоставена на всеки друг член на общността. Немалко хора, включително нашите селскостопански производители, получават засега по-малка субсидия - 1/4 от другите, и пр.

Заштитата на потребителите е важен акцент в приоритетите ни. На първо място трябва да поставим обсъждането на т.нр. позиции по отношение услугите от широк публичен интерес - водоснабдяване, отопление, електричество. Това са болезнени въпроси за българския потребител, по които ще има директива. Отстояваме тезите за максимална прозрачност в тези сфери, по възможност по-малко частни предприятия, свързани с тези услуги, а там, където има концесии, са необходими по-ясни правила и контрол.

■ Въпросът за членството на Турция в ЕС като че ли раздели Европа. Каква е вашата позиция?

- Темата "Турция" ми дава възможност да посоча още един пример за ролята на ЕП в живота на обикновените хора. Текстът, който вкарахме в резолюцията за южната ни съседка -

ЕВГЕНИ КИРИЛОВ:

Европарламентът не е „стена на плача“

Можем да влияем срещу прилагането на двойни стандарти за отделните страни в ЕС, казва кандидатът за евродепутат от Коалиция за България

ИНТЕРВЮ НА ИНА МИХАЙЛОВА

дори да изнесе вътрешни проблеми. Подобни действия създават лош имидж на всяка държава. Докато някои български евродепутати правеха това с удоволствие. Казваха, че сме най-крадливата страна, че това правителство трябва да падне, което не беше в услуга на националните ни интереси.

От една страна, се опитваме да сме равни с останалите в ЕС, а от друга - сриваме представата за България. Трябва да се учим от примерите на утвърдените, стабилните демокрации. И при тях има ляво и дясно, опозиция и управляващи, но цивилизираното и национално отговорното поведение изискват по определен кръг от въпроси всички евродепутати от дадена държава да отстояват националните интереси, а не да се търсят поводи за разногласие. Европарламентът не е "стена на плача". И нашите представители са длъжни да работят за издигане имиджа на родината ни.

■ Кой е големият въпрос на тези избори за ЕП?

- Важно е хората да разберат, че решенията на ЕП понякога могат да са съдбоносни за страните членки. Например политиката на подпомагане на новите членки. Важно е и накъде се ориентира в бъдеще политиката - наляво или надясно. Не е без значение дали тя насочена към социалната защита - което касае обикновените граждани, които сега страдат от кризата, или е в подкрепа на интересите на крупния бизнес и капитал.

Забелязва се ясно движение наляво. Вече много десни партии гово-

рат с езика на социалистите. По-рано представителите на десницата говореха за нас, социалистите, че сме хора от миналото, че всичко трябва да се развива, че пазарът решава. Сега, след развирането на кризата, не само думите, но и делата, тръгват в друга посока - има идеи за по-силна държава, по-силен контрол, правила на поведение в рамките на парната икономика в Европа.

■ Могат ли 17 человека - толкова ще бъдат представителите ни в ЕП, да обявят гласовете на 700, за да защитят националния интерес? Чуха се реплики, че това е илюзия, невъзможна мисия...

- Подобни съждения са наивни. И по-малко хора могат да направят това. Петимата български леви евродепутати заедно с колеги от либералите сме обръщали позиция. И то при гласувания, насочени срещу интересите на България. Всичко зависи от това дали можеш аргументирано да обясниш и защитиш идеята си, да консолидираш гласовете на твоята политическа група и да добавиш евентуално подкрепа от други групи. Има големи корифеи, които се опитват отдалеч да правят контра анализи. Подобни заключения отдалече са твърде несериозни.

■ Кои са основните, български-те каузи, които трябва да се отстояват през следващите 4 години в Европейския парламент?

- Първото и може би най-важно като цяло за България е продължение на политиката за подпомагане на новите страни членки, които са с по-нисък prag на развитие. Още през есента новият ЕП ще започне да обсъжда програмите и средствата от 2014 г. нататък. Отсега, координира-

че задължаваме Анкара да изпълни ангажиментите си по Ангорския договор, е ярко доказателство за това. Проблемът касае стотици хиляди тракийски бежанци и техните семейства. Българските правителства, включително и тези преди Втората световна война, не бяха намерили постое да повлият на Турция да изпълни ангажиментите си.

Що се отнася до членството на Турция в ЕС, ще бъде прекалено, ако като страна съсед се обявим против подобна стъпка. Досега нямам случай членка на Европа да се е определила против съседната си държава. Нека погледнем Гърция и Кипър. Те имат сериозни проблеми с Турция, но всички евродепутати от тези страни, независимо дали са леви или десни, се обявяват за преговорите по присъединяване. Процесът е дълъг, знаят го и турските политици. Не е в наш интерес да кажем "не". В държавата има светски сили, които отстояват провеждането на цивилизирана вътрешна и външна политика. В наш интерес е Турция да върви по пътя на преговорите, да се поддържа светска държава.

■ До каква степен резултатите от евроизборите ще се отразят на вота за национален парламент?

- Вълнувам се дали нашите симпатизанти ще бъдат достатъчно мотивирани да проявят активност на 7 юни. Имащ известно недооценяване на ролята на тези избори преди две години. Сега залогът е голям - не само заради голямата политика, която се води в ЕП, но и за това, че във всички случаи резултатите от 7 юни ще се отразят върху изборите за национален парламент.

„
Десни партии говорят с езика на социалистите

СНИМКА DARIKNEWS

Стар вълк, младо конче

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

Колегите от Дарик публикуваха онзи ден на сайта си тази чудна снимка, която показва лидера на ДСБ Иван Костов и Мартин Димитров (на преден план), който си мисли, че е лидер на СДС. Поздравления на фотографа за юбилея, от който е хванал Костов. Този поглед, на тъмносиния Костов, казва повече от всички клетвени декларации за коалиционна вярност и равноправни отношения между двете десни партии. Това е погледът на стария вълк, който се радва на апетитното младо конче, преди да го захапе за врата.

Обръгнатите в политически интриги членове на седесариата отдавна предупреждаваха за хищническата натура на бившия син вожд. Ням яко да чуе. Младите кончета са толкова буйни, енергични, напористи, чаровни... и неразумни.

Впрочем старият вълк вече е на врата на младото конче и съмртоносното ухапване само се отлага

във времето. Каква е фактическата ситуация около драмата на седесариата (в случая думата седесарият - комбинация от думите "СДС" и "секретариат" - се отнася само до ръководството на дясната партия)? Тя се състои в това, че такова чудо като СДС в правния мир на България няма. Тези хора успяха с кански усилия да заличат собствената си партия и са на път да я изчезнат напълно. Онзи ден ЦИК отказа регистрация на "Синята коалиция" за изборите за парламент, защото лидерът на СДС Мартин Димитров все още не е вписан от Софийски градски съд като законен председател на партията. Това изглежда няма и да се случи до крайния срок за регистрация на изборите. Сега, освен ако съдът не разпореди нещо друго (което ще е доста странно), името СДС трябва да бъде заличено от книжата на коалицията. С това се заличава и правото на държавна субсидия, правото на собствена

сграда - централата на "Раковски" 134. Но това е половината беда за седесариата. По-страшното от това спешаване на партията ще бъде само изпадането ѝ в пълна зависимост от Иван Иорданов Костов и ръководената от него политическа секта с авревиатура ДСБ. Така думите на бившия син водач Пламен Юруков към Мартин Димитров: "Не допускай да се превъръщаш в говорител на друг председател и на друга партия, не допускай да си изпълнител на чужда воля...", ще се окажат пророчески.

Тъжно е, но пък е закономерно младите кончета да бъдат обяздванни. Но не и от стари вълци. Въсъщност може би бъркаме, като кичим Костов с това прозвище. Ако планът му се изпълни, той ще получи само едни жалки, оглозгани останки от миналото величие на СДС.

Как се казваше онова животно, което се храни с мърша?

Едно голямо „но“

ЕВА КОСТОВА

На въпроса: "Какво представлява ЕС?" по-вече от половината анкетирани българи отговарят: "Свобода на движение и работа в ЕС." Ил булгаро е мобиле, оказва се. Но иска не да емигрира като някогашен невъзвръщенец, а да работи легално в Европа. И то не само заради "парсата", а и заради своята професионална кариера и по-добри възможности за личен

просперитет.

В този смисъл хубавото в една новина от вчера е, че срещу тези въжделения стоят работодатели от ЕС, готови да ги глътнат като топъл хляб. Въпреки кризата и въпреки грижата първо на работа в съответните страни да бъдат назначени техни сънародници. Тоест, пазят параметрите на собствените си трудови пазари, но и оставят вратичка местата за работа да се поделят по-брътски с други европейци. Ерго - с българи най-добре. Факт, който сам по себе си радва. Но и натъжава. Защото оттам искат готови лекари, инженери, сестри, въобще високоспециализирани специалисти - като ги сложиш, веднага да паснат на мястото си като триъглен камък. Без да влагаш много пари да ги учиши, хаби-

литиращ, интегриращ, социализираш и т.н. И досега заявките за такъв вид умни българи валят в Агенцията по заетостта, където вече нахвърлят 5000. Пристигат от скоро и от Дания, която от 1 май отвори пазара си на труда за нашенци. Утре и вдругиден ще пристигат нови оферти. Палачинката се обръща - отвсякъде гонени, ставаме все повече навсякъде приети.

Има обаче едно голямо "но". И то е обезлюдяването на нацията ни. Тревожната тенденция след първоначалното "изтичане на мозъци" в зората на демокрацията днес като лавина набира скорост. Защото студенти, млади работещи и даже ученици най-често са решени да търсят възможности за себе си в странство. Експерти очертават емиграцията с

типовично "младежко лице". А това вече е повече от тревожно. Докато у нас се очертават повече места за висшисти, отколкото кандидат-студенти. Докато солидарната осигурителна система разчита на повече вноски, за да има пари за пенсии на родители, баби и дядовци, младите ни хора увеличават нечий чужд брутен вътрешен продукт, нечии социални фондове, раждат българчетата по далечни страни. Не можем да ги виним. Но и не ги приласкаваме в търсенето на място под слънцето. Това е грешка, която още днес ни струва скъпо. А утре ще е съвсем късно за равносметка какво е можело да остави младите българи в родината им. Ще остане само да се питаме: "Къде беше България в ЕС?"

1220 - в Переяславъл-Залески се ражда руският цар АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ (1220-1263). Едва 20-годишен, младият княз води дружините си и разбива шведите при Ладожкото езеро. Две години по-късно разбива и германските рицари на Чудското езеро. Като негови успехи са соченни освобождаването на Православната църква от данъци към монголите и изграждането на неучастие на руски войски във водените от тях воини. Други автори твърдят, че той смята заплахата от католицизма за по-силна и предпочита религиозната терпимост на монголите. Великият търководец, успя да спре западните завоеватели и да спаси Русия от пълно унищожение от Златната орда, умира на 14 ноември 1263 г. в Городец и е канонизиран от Руската православна църква през 1280 г., като празникът му е на 23 ноември. По-късно Петър I основава в Петербург манастир в чест на великия си предшественик и пренася в него пленните му останки.

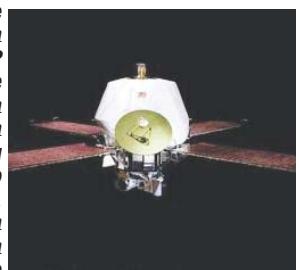
1431 - на днешния ден 19-годишната "Орлеанска дева" ЖАН Д'АРК (1412-1431) е осъдена като еретичка от контролираната от англичаните църква и е изгорена на кага в Руан. Целият живот и дело на френската национална героиня, възхновила борбата на сънародниците си против английските нашественици по време на Столгодишната война (1337-1453) и останала в историята с освобождаването на Орлеан (1429), са обкръжени с много вековни спорове и страсти. За кратки живот и мъченическа гибел на родената в Дореми Жана са написани над 7000 книги. Така или иначе историята гласи, че след подвизите си тя е пленена от бургундците и предадена на англичаните, които пък я слагат на кага. През 1456 г. е реабилитирана, а през 1920 г. е канонизирана от папа Бенедикт XV.

1913 - в Лондон е подписан мирният договор между България, Сърбия, Черна гора и Гърция, от една страна, и Османската империя, от друга, с който се слага край на Първата балканска война - Турсия отстъпва на съюзниците всичките си владения на Балканите (без Истанбул и о. Крит), а Албания получава независимост. Месец по-късно обаче разногласията между бившите съюзници за подялбата на част от новозавземите земи водят до избухването на Втората балканска - Междусъюзническа война.

1934 - роден е руският космонавт Алексей Леонов. Той е първият човек, осъществил излизане в открития космос. По време на полета с "Восток 2" Леонов извършва първото в историята на космонавтиката излизане в открития космос с продължителност 12 минути и 9 секунди. По време на излизането проявява изключително мъжество, особено в извънредната ситуация, когато надулят се космически скафандрът е пречел за безпрепятствено завръщане на космонавта в космическия кораб. Десет години по-късно Леонов команда "Союз 19", който осъществява първия международен полет и прави две скачвания с американския апарат "Аполо 18", като космонавти преминават и от единия кораб в другия.

1971 - Изстреляна е безпилотната космическа сонда на САЩ "Маринър 9" с цел Марс. Запускът е осъществен от ВВС база Кейп Канаверал и достига планетата на 13 ноември същата година. "Маринър 9" става първият апарат, който обикаля около друга планета, като изпреварва с много малко съветските "Марс 2" и "Марс 3", които пристигат месец по-късно. След месеци на пустинни бури сондата успява да изпрати изненаdbaща ясни снимки на планетата. След изразходване на горивото за контрол на височината, апаратът се изключва на 27 октомври 1972 г. В момента "Маринър 9" е все още в орбита на Марс поне до към 2022 г., когато апаратът ще налезе в атмосферата на Марс.

2001 - в автомобилна катастрофа загива българският художник ГЕОРГИ БОЖИЛОВ (1935-2001). Роден е на 13 юни 1935 г. в Пловдив. През 1959 г. завърши ВИИИ "Н. Павлович" специалност декоративно-монументална живопис в клас на проф. Георги Богданов. През същата година участва в Първото международно биенале на младите художници, проведено в Париж. Основните му работи са в областта на кавалетната живопис, жанровете портрет, пейзаж и фигурана композиция. Носител е на награда на СБХ през 1964 г. и на званието "заслужил художник" през 1979 г.

Обсебен от небето

ВЛАДИМИР ФЕСЕНКО: Можеш да бъдеш всякакъв, но винаги бъди истински!

ДМИТРИ ГИЛИН

Има хора, които завинаги остават верни на мечтите от детството. Мнозина от тях са в бойния строй на българската авиация от онзи знаменателен ден, в който първият българин се издига в небето над родината, поела свежия въздух на свободата. Поколение след поколение тези хора са влизали в двубои с въздушната стихия, за да запишат во веки вековете имена в най-светлите страници на българската авиационна история.

Един човек, победял от годините и натрупаните във въздуха часове, с неизменна иронична усмивка, шумно изкачва стълбите към клуба на авиацията на 4-ти километър в столицата. Това - вече от години, всеки вторник. Най-рано от всички. А всички идват най-рано. По стар авиаторски навик. Сякаш да се върнат в годините, когато ставаха в тъмни зори, за да оставят своята неземнина следа в ласкавото и гроздно небе на родината. Той идва пръв, за да внесе оживление със самото си появяване, със самото си присъствие, с най-дейното си участие в онези изяви, които и сега са белязани с почерка на авиацията. Почекът на високото качество. Във всичко, което става тук, "мирише на авиация", витае атмосферата на характерното за авиаторите дружество и приятелство.

Тук често се чува: "Фъско! Фъско!". Това е той. Военният пилот първи клас, летецът, изтребител-прехваща, инструкторът, летецът-пилот от селскостопанска авиация, поетът, прозаикът, художникът, сценаристът, редакторът и въздушният филмов оператор Владимир Юриев Фесенко. Така го знаят всички в българската авиация. Така го помнят. И ще го помнят, защото българската авиация винаги е имала дълготрайна памет...

По прашната улица "Аероплан", която е в кв. "Орландовци", с шум и тръсък се носи детска кавалада. Начело е високо

Пред полет

**Едно дете мечтае за небе
Да го докосне със ръчички.
Едно дете мечтае за небе
Да лите в него като птичка...**

Владимир Фесенко. Авиаторът с особена фамилия. Ветеран от авиацията. Офицер от запаса. От първата ми среща с него той ми направи неизгладимо впечатление, което ще остане за цял живот. Интелигентно лице. Особен поглед. Иро-

ционната епоха преди това. Когато понякога за секунди изгубваш съзнание, но точно знаеш в кой момент от фигурата на висшия пилотаж съзнанието отново ще се върне и ти уверен ще продължиш да черташ в небето, да рисуваш, да издаваш като забележителен художник всеки елемент от полета с шеметна скорост на огромна или пределно малка височина. Не можеш да видиш тънките струйки на кондензиацията, които чертаят твоето битие в синьото небе над родината. Небето, което те е обсебило завинаги. Небето на твоето единство "Аз"!

Щрихи от портрета на един от онези, които с денонощен напрегнат труд, преодоляват невероятни трудности, създадоха авиация, с която може да се гордее вски велик народ. Авиацията на малка, но сила България, от която се възхищаваха приятелите и която вдъхваше респект на тези, които бяха не съвсем приятели.

• • •
Детството, в него най-страшни бяха сиромашията и гладът. Бомбардировките, сирените, свирепият вой на сирените и сега нахлуват в съня. И страшната сцена на онзи площад по време на евакуацията, когато ужасен видя оплакваните в кръв трупове на партизаните, оставени нарочно, "за сплашване на непокорното население". Искрящите очи на майчицата-светица и нейната заръка, че там, под неговото детско креватче, има един като тези, нахвърляните на кървавия площад, и че трябва да мълчи, да мълчи, да мълчи. От този миг той стана възрастен човек.

В съзнанието се мярка и образът на красавеца-баша, израснал много далеч, в просторните краища на Харковската губерния, на дядото-художник. Още свято пази снимката, на която той е запечатан с четка в ръка. Дядото - ярък представител на забележителната руска реалистична школа в изобразителното изкуство. Сигурно генът е направил така, че и внукът създаде вълнуващи произведения не само в областа на живописта, но и в поезията, публицистиката и документалното кино. Вълнуваща поетична възхвала на хора и събития, които всекидневно се срещат не само с възможно най-сложни въздушни ситуации, но понякога се гледат със съмртта очи в очи.

Башата изгасна търде рано. Мизерното гладно детство на сирач Владимир няма да забрави никога. Няма да забрави глада, железницата и милостивите машинисти от локомотивите, които мятаха по някоя и друга буза черен антрацит за огрев в студените зимни нощи. Сиропиталището и онази чиновничка от "Социалното", която с почуда изслуша думите на високото слабичко момче, че иска да учи, че е гладен за знания. Училището го погълна, а после дойде аероклубът, който му отвори простор за осъществяването на детската мечта.

Жив, подвижен, любознателен, той привлича вниманието на учители, възпитатели и особено на инструктора от аероклуба, който внимателно го следи, вярва му и го пази от обикновените авиаторски "шуротии". Летенето става смисъл и съдържание на неговия живот. Всевечната вълнуваща среща с небето и онзи първи самостоятелен полет, който не се забравя никога.

Военновъздушното училище. Усилено време. Прецизно съставена строга програма. Взискателни и грижливи преподаватели, с много висока професионална квалификация и богат педагогически опит. Изключителни инструктори, които се запомнят за цял живот. И онзи от тях, който му даде пропуск за небето и заради когото вдигна с "МиГ"-а голям

Усмивка под небето

пушек в Хисаря и едва не се раздели с небето. Наказание. Дежурство по полети.

В училището той се завръща много пъти. Този път той е инструктор на онези три момчета, които ще станат главни действащи лица във вълнуващата му поетична творба "Покорено небе". Споделена радост за победите и една остра болка от непрежалимата загуба на тези, които като неговия съвпукскициулар остават там, горе, в ласкавото и страшно небе на родината.

Прочетох тази документална повест, както самият автор я нарича, и за кой ли път преоткрих за себе си истината за въдъхновението на таланта. Какво богатство на примера: Пушкин и Лермонтов, Вазов и великолепните наши авиатори-поети Любен Овчаров, Михаил Зиновьев и Владимир Фесенко. Богат и сочен образен език, дълбок, раздрушаващ душата психологизъм и една интимна доверчивост, която магнетично те привлича и те прави неин пленник за цял живот.

• • •
Защото сегашният победял ветеран от авиацията е онова лудо момче от "Орландовци", той е момчето от сиропиталището, курсистът от аероклуба, курсантът от военновъздушното училище, умният високоинтелигентен познавач на самолета и полета, летецът-пилот, из-

Кап. Фесенко и техникът
ст.лейтенант Христо Тончев

възслабичко момче с чудновата тендже-ра на рошавата глава и никакви бутафорни мотоциклетни очила, намерени случайно от вездесъщата компания. Очилата са без стъкла и се крепят на главата на момчето по никакви особени закони на физиката. Посоката на движение на детския рояк е онова заветно място, в което се намира чудноватата хвърката машина на бай Георги Божинов - тя не дава мира, нито покой на дечурлигата от махалата. Шум, тръсък, пушек. Спират. После, чудно организирани от водача с тенджерата на главата, за нула време прибират въглищата в мазето на конструктора, за да изпитат въпоследствие огромното удоволствие да се докоснат до управлението на аероплана...

Кога се зараждат мечтите? В детството. И този, който им остане верен докрай, има щастливата съдба да бъде окриян от тях цял живот. Докато бие сърцето и докато краката държат.

Едно чудесно приятелство с
космонавта Георги Иванов

требителят-прехваща, покорителят на свръхзвука и стратосферата, приятелят на малкото селскостопанско самолетче. Той е въдъхновеният художник, поет и прозаик, "излял" с въдъхновената си четка и даровитото си перо най-вълнуващите мигове от авиационното всекидневие. Той е самоотверженият труженник на селскостопанската авиация, който не скрива сълзите си, когато вижда помялото от градушката кооперативно поле.

Това е сценаристът, режисьорът, въздушният филмов оператор, кинодокументалистът, който е оставил на поколенията покорявящи сърцето кадри за онова време, когато родината ни бе цветуща страна.

Чеденик

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
30 МАЙ 2009

ДУМА

НАРОДЕН КАЛЕНДАР

КИРО М. ИВАНОВ

Юни е първият месец на лятото. За лятото българинът мисли през всички сезони на годината, защото тогава прибира хляба - знойна работа през зноено време! Наред с християнските празници по календара на православната църква, от древността ни са дошли до нас няколко обичая, които заслужава да споменем, защото в много малко селища на България ги помнят:

Ден на лековитите извори - около 10 юни, селяните почистваха кладенчетата в землището и реките.

Билкобер - на 24 юни, праславянски празник на билкарството. През този ден са събрали билки за увеличаване на млякото на овцете и кравите.

Първа коситба - тя ставаше до Еньовден.

Пеперуда - в източните райони на страната, или додола и оилупе - в западните. Пищен съеврен обичай, по време на който обикновено момиченце-сираче, отрупано със зеленина, обикаляше къщите и танцуваше с благослов за плодородие, а девойките на селото го съпровергаха с песни-молби:

**Пеперуда ходи,
ходи та се моли:
- Дай, боже, голям
дъжд,
да се роди просо,
просо и пшеница,
по лятна росица.**

Покръсти - ходене на момите из ниви и градини с икони и хоругви начело с попа, който носи кръста. По време на обиколката те изпълняваха песни за дъжд.

Гонене на змей - мъже със сопи и вили обхождаха от единния до другия край селото, като викаха и удряха, където предполагаха, че се е скрил змей-суша.

Герман - погребение на глинено човече, кое то олицетворяваше жестоките последици от сушата. Народът е вярвал, че така ще прогони лошия дух или змея, за да плисне дъжд от небето.

**Когато
сънцето се
завърта към
зимата**

24 юни - Рождение на св. Йоан Кръстител. ЕНЬОВДЕН Според народната

Тъй предсказа Еньова буля...

През юни българинът мисли най-напред за работа, но разтушва душата и с веселба

метеорология Еньовден е повратен ден на времето - през него "сънцето се завъртало към зимата".

Селяните от родния ми Странджански край вярваха, че Еньовденските китки имат голяма лековита сила.

Затова жените баячки и магьосниците преди изгрева на сънцето беряха билките от полето и гората, а през годината с тях лекуваха, прогонваха злите духове, правеха магии за любов и омраза.

Като легенди ни звучаха разказите за жени бродници-житомамници, които се събличали голи и преди изгрева на сънцето на Еньовден кръстосвали чуждите ниви. Изричали за-клиниания, късали класове от четирите краища на нивите, обирали с престишки росата, а след това хвърляли класовете и изцеждали водата в своите ниви, за да родят двойно повече жито.

Като деца очаквахме с най-голям интерес празника заради Еньовдена буля. Девойките обличаха с невестенска премяна някое от малките момиченца, което запомняше този ден за цял живот.

Предната вечер всяка мома потапяше в бакъра китката си, завързана с червен конец и отликаращ я знак - пръстен или друг женски накит. Мълчаната вода покриваха с престишка и окочаваха бакъра на ореха в горния карп на площада "да преспи, да види звездите".

На сутринта, щом църквата даде разпус, всички се събраха край благословения бакър. Всички вярвали в предсказанията на Еньовата буля: - Безброй ниви и овце! До късно броене на пари? Честни синове, дъщери и внучи! Да

нивата пак да роди". Сравнително рядко тази "брада" е отрязвана и отнасяна въкъщи, где то я слагат в хамбара. Това обаче става без особени церемонии.

Само в едрите чифлици в миналото, где то наемните жътварски чети са били големи, обичаят е стигал до по-

раждение.

Именници са: Еньо, Янк/ч/o, Ян/к/a, Ян/и/, Янаки, Биляна, Дилян/a.

Ябълки петровки за малки и големи

29 юни - Св. апостоли Петър и Павел, ПЕТРОВДЕН

Именници са: Петър, Петра/на/, Апостол, Пенчо, Пеньо/ю/, Пен/к/a, Пепа, Кремена, Петър/я, Камен, Пейо, Павел, Павлин/a, Павлет/a.

**Пет на нива,
пет на лозе
и петнайсет
просо жънат!**

**Еньовденски
наричания**

**Цървул стяга,
въз дол бяга,
седни, момне,
подай пръстен!**

(Хайдутин)

**Пъстра птичка
под търничка,
дъжд я вали,
тя не бяга!**

(Овчар)

**Пет на нива,
пет на лозе
и петнайсет
просо жънат!**

(Момък от
голямо семейство)

Еньова буля от село
Козичино, Айтоско

Глинена фигурука на
Герман върху керемида

тържествено отнасяне на
“брадата” до дома, като “брадата” се
предавала на стопанина срещу
въз награждение.

На петия ден след Еньовден е Петровден. На него спазилите двуседмичния петровски пост се комкваша и отговаряха с петровско пиле. Жените раздаваха на малки и големи за умрелите ябълки петровки.

Макар да бе по време на усилната жътва, през този ден не се работеше на полето. Светците Петър и Павел се тачеха и за предпазване от огън, от гръм и градушка.

Именници са: Петър, Петра/на/, Апостол, Пенчо, Пеньо/ю/, Пен/к/a, Пепа, Кремена, Петър/я, Камен, Пейо, Павел, Павлин/a, Павлет/a.

„Богаташът“ Сиромашки язди скакалец от дърво

Именитият пловдивски художник е възкресил „министъра на цветята“
Люсиен Шевалас, негови скулптури пълнят душата с красота у нас и в чужбина

ПЕТРА ТАШЕВА

Разговарям с Цвятко Сиромашки - скулпторът, сътворил впечатляваща композиция на „министъра на цветята“ Люсиен Шевалас. Пред нас е монументът на големия швейцарски градинар, оформил хълмове и улици в Пловдив, паркове и градини в София, Евксиноград... Фигурата на забележителния европеец се вписва в околното пространство така добре, че сякаш винаги е била там - до бароковия фонтан на Арнолдо Цоки, сред цветята и алеите, по които се разхождат пловдивчани и гости на града.

Питам скулптора как се е родила идеята за тази оригинална композиция.

- Дълго проучваш живота и делата на Шевалас и го изважа от хризантемите, които стоят като медали на гърдите му, получени за неговите заслуги. Хризантемата е цветето, което градинарят внася в Източна Европа, в Ориента. Подбрас зелен гранит, а от бронз са хризантемите и кацналото гъльбче на рамото на Люсиен Шевалас.

- Казват, че късметът на човека е като птиче, което ката веднъж в живота на рамото му. Това ли означава тук гъльбчето?

- Видях снимка на Шевалас във Венеция - около него бяха гъльбите на града. Птичето тук е символ на възхновението, на вързката на Шевалас с природата. Нали виждате как преливат над нас и над композицията птици? Цветята и птиците са символите на рая. Не се съмнявам, че душата на този голям творец на красота е там, в рая!

Отправяме се към Стария Пловдив, където в Етнографския музей е експонирана цяла изложба на Цвятко Сиромашки. Говорим за художниците в Пловдив, които се славят с маисторството си.

- Откъде тази семейство? Днес почти никой не употребява думата „сиромах“.

- Аз съм трето поколение пловдивчанин. На прадядо ми, като на опълченец, му дали земя около днешния

хотел „Тримонциум“ - тогава там бил краят на града. После дядото сълепява, вземат имотите и фамилията обединява. Оставаме си „сиромашки“ по фамилия и до днес! Но аз си мисля, че и на мен ми е каштало птичето на късмета още когато съм се родил в този невероятно красив град, който е пленил за цял живот!

- Как се наосочихте към тази трудна и тежка физически професия?

- И тя ми е наследство - пак птичето на късмета! Дядо ми бил каменоделец, баща ми се занимаваше с художествено оформление и из край тях все „маисторех“ нещо от камък, от парчета мрамор. Затова и постъпих в техникума в с. Куинино, Врачанско. Училището е стгодишно, основано от чехи, и обучава възпитаниците си в оформлението на камък. Исках да се подгответ за по-нататъшното си обучение в Художествената академия и затова отсачах до София, до ателието на известния скулптор Любомир Далчев. От него съм взел много.

В Художествената академия бях в класа на проф. Величко Минев, на когото също съм задължен за израс

тването си като творец. Имах щастие и да уча в Санкт Петербург, в Художествената академия „Репин“. И тамошните ми преподаватели, и самият град-паметник, наречен Северната Венеция, оказаха влияние за израстването ми като творец.

Вече сме в двора на Куомджиева та къща - сега Етнографски музей на Пловдив. Тук, сред невероятна атмосфера, в зелените чимиши, около цветята и дърветата, са „Балканските селища“ на Цвятко Сиромашки - една приказка от каменни блокове, от сиенитни блокчета. И сякаш виждаш гушналите се в пазите на планините ни селца, черкви...

Аз им се любувам, а авторът се приближава до едно „сепце“, грабва като сноп металните поставки и гипуска изведнъж. И о, чудо! Чува се песента на чановете, звънът на черковните камбани! Как добре стои тази красива изложба в двора, който разказва истини и нашепва сказания и легенди за живота на българи.

- Аз съм трето поколение пловдивчанин. На прадядо ми, като на опълченец, му дали земя около днешния

Майсторът

„Министърът на цветята“ Люсиен Шевалас

рите от векове!

Разговарям с Цвятко Сиромашки продължава в неговата домашна галерия. Тук пием чай и гледаме албумите с творби на известния скулптор. Много са неговите „робжи“ - пластики, фигури, композиции, изложени в галерии, в паркови пространства, пръснати у нас, в европейските и азиатските столици и градове, в далечна Япония! Учудваща е плодовитостта, хъсът за творческа дейност на този усмихнат мъж - скулптор от международна величина, със световно признание! Той работи с мрамор, с гранит, метал, дърво, с глина и извива както огромни композиции, така и миниатюрни пластики, плашки, в които влага дълбок философски замисъл! Питам откъде взема Цвятко Сиромашки тази енергия, това

вдъхновение, за да сътвори толкова красота?

- Сигурното е, че имам здрави пловдивски корени, че съм свързан с родната природа, история, със съгражданите си, със семейството си... Живял съм, работил съм в чужди страни, но най-добре се чувствам тук, в Стария Пловдив. Работя повече от 30 години, но все се уча да „вадя“ душата на камъка, на дървото, за да проговори и на мен, и на зрителите.

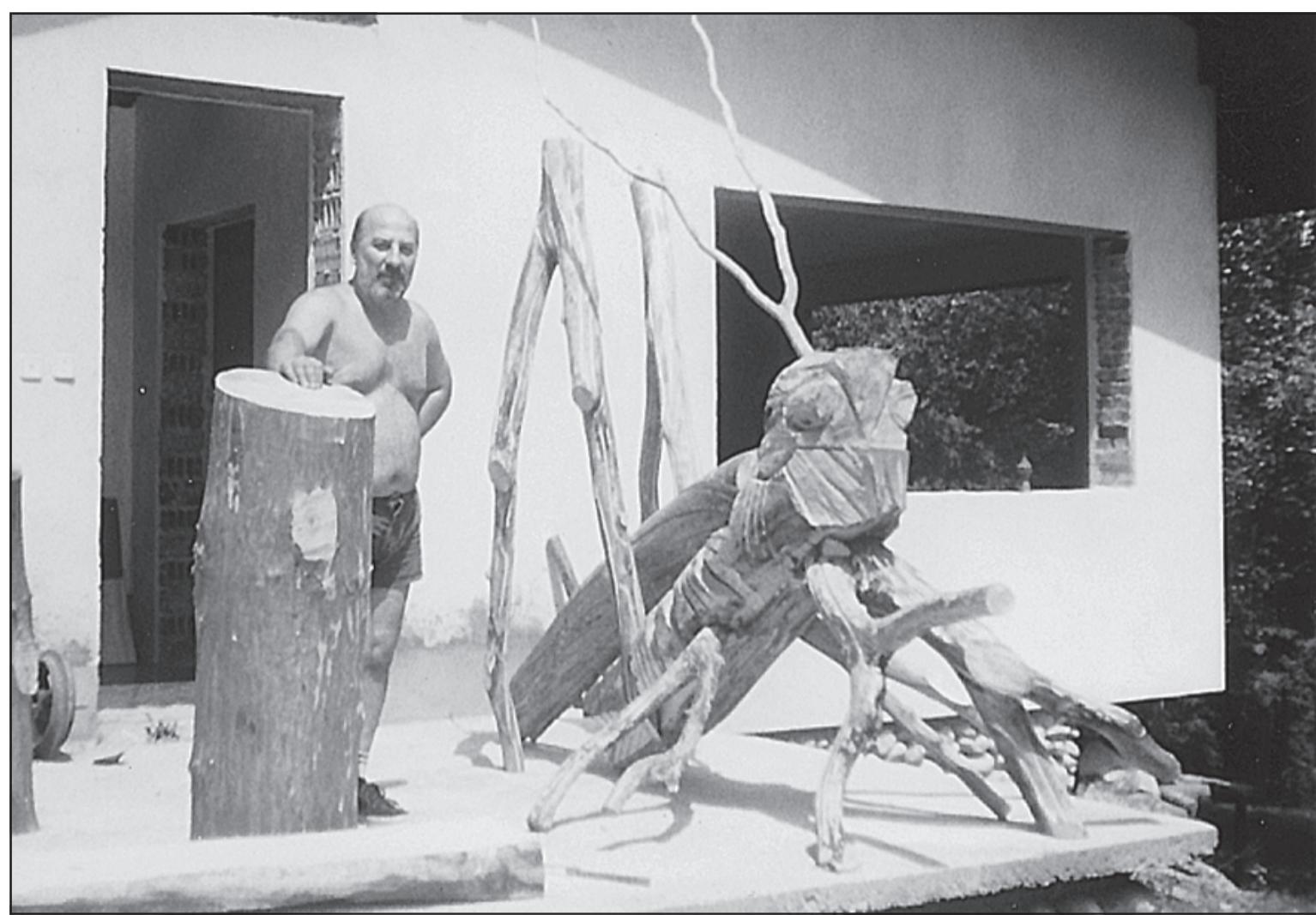
- От коя ваша изложба спомените ви са най-свидни?

- Особено са се врязали в паметта ми няколко участия. В Сардиния имам една композиция, казва се „Вратите на рая“. Тя е над 4 метра. Раят не е за всекиго - той се вижда, така го чувствам и така съм го направил, през една „шпионка“. А вратите на

дървото се отварят само с истинска любов! През 1991 г. тази композиция спечели една голяма награда на международния симпозиум в Бодуо - Италия.

В Япония, в града на камъка Ивасе, от 1994-а веднъж на всеки две години се осъществява инициативата местен скулптор да предостави ателието си за работа на чуждестранен свой колега и после заедно да организират изложба. В 1996 г. бях прият радушно от г-н Масаджи Асага и неговото семейство. Живяхме заедно под един покрив, хранехме се на една маса, работехме в неговото ателие, срещахме се с наши колеги, с майстори-каменоделци и с обикновени граждани.

Незабравими са ми впечатленията от японците! Те знаят много за България, обичат ни, харесват нашата музика, нашето кисело мяло и спортистите ни. Казват, че в древността сме били братя, но сме тръгнали в различни посоки: те - на изток, а ние - на запад! Учудващото е, че те ни познават повече от европейците! В края на

Лесидренският скакалец на Сиромашки

Димитър Киров и Цвятко получават за награда мечове от галерия „Ромфея“

С японския скулптор Масаджи Асага в оризовите полета на Япония

„Екологичен мотив“

е превиждаването, особено за нас - южните! Там спечели Голямата награда на водка „Финландия“.

През 1999 г. участвах в биенале в Лесидрен. Направих скакалец от дърво - четириметров. Той е не само голям, но и здрав - издържа ме, когато го обядваш като кон! Обичам да работя и с дърво.

- Списъкът на наградите ви е много дълъг! Те са от България, от Германия, и външно министерство бе открита съвместна изложба, като наред с японските скулптори и ние, шестима българи, които сме работили в Ивасе, представихме свои творби.

През 2004 г. участвах в изложба от ледени фигури, организирана от производителите на водка „Финландия“. За първи път спах в леден хотел! Разхождахме се сред айсбергите, бях гост на леденото царство. Необичайно

бено горд от това колегиално, приятелско „кръстосване на мечовете“!

- Ваша творба има и Негово Светейшество папа Иоан Павел Втори.

- Да, тя се казва „Сърце Исусово“, но и паметният знак за неговото господуване в Пловдив е мое дело.

Когато гледах албумите с много-бройните творби на Цвятко Сиромашки, като го слушах как спладкодумно и разпалено говори за работата си, за творческите си планове, за бъдещите си монументи, как милее за Пловдив, за благоустройстване и за разкрасяването на града, си мислех: неговата „сиромашка“ семейства напълно противоречи с богатството му от идеи, които пълнят душата му, жадна за още много създаделен и оригинален труд! Да е здрав, да работи и да осъществи всичките си мечти!

Как да реагираме в стресови ситуации?

Живеем в многообразен свят. Какви щастливи сме! Но знаете старото китайско проклятие "Пожелават ти да живееш в интересни времена". Да, всички ние, които живеем днес, сме от тези, които могат да се похвалят, че сме в доста интересно и напрегнато време.

Днес работните ни места са изключително разнообразни и стават все по-различни с всяка изминалата минута под съвместното действие на силите на глобализацията и на технологията. Съществуват фактори, които ни карат да възприемаме света различно един от друг и които могат да предизвикат търкания и проблеми. Но съществуват и редица нови умения за общуване, които ще ни помогнат да се справим с положителните, поколенческите, културните и други различия.

Не го приемайте лично

- "Бях унижен/на!"
- "Почувствах се толкова предаден/на, че няма да ми/й проговоря, докато не ми се извини!"

Тези реплики сигурно ви звучат като извадени от някой сапунен сериал, но това са истински думи, които често изричат жените, докато мъжете ги произнасят доста по-рядко. Тази любопитна разлика между половете подчертава степента, в която много жени се чувстват лично засегнати, когато някой критикува тях или идеите им. Изследованията сочат, че като цяло жените са по-пълнотелни и по природа по-лесно се настройват на вълната на своите чувства и на чувствата на другите. Това като цяло е нещо хубаво и е огромно предимство по отношение на спазването със сложността на човешката природа. Възможно е обаче емоционалната ни осъзнаност да има и отрицателна страна, огромен недостатък на жените е, че ние често приемаме нещата пре-

калено лично. И макар страстната природа като цяло да е нещо хубаво, прекалената емоционалност на работното място категорично ще ни пречи на кариерата.

Ако жената се поддаде на склонността си да реагира прекалено силно и да вижда търде голем подтекст в нещата, когато е изправена пред предизвикателство, несъгласие или критика на работното място, значи я очакват неприятности. Положението се влошава още повече, ако тя се поддаде на така наречената катастрофален ужас. Това е, когато тя засилва хилядократно всяка критика и после я отнася към личността си като цяло, а не към конкретното поведение, умение или положение, за което се е отнасяла. Неизбежно следва засилено усещане за несигурност и за провал, когато още повече влошава положението. Макар че несъмнено има и мъже, които са прекалено чувствителни и приемат нещата търде лично, те явно са малцина и не се срещат често.

Ако усещате, че емоциите ще ви завладеят

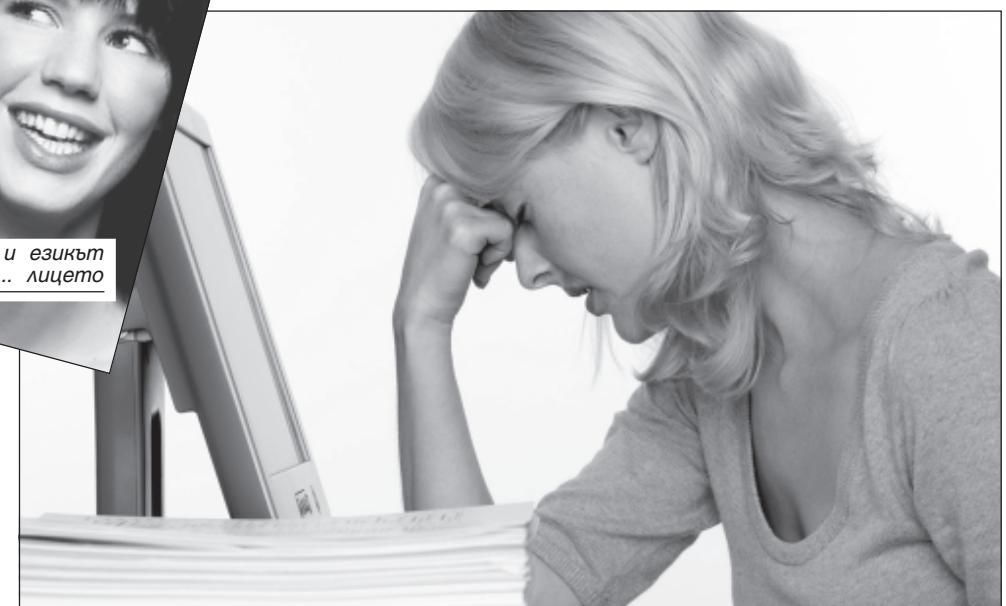
С изключение на редките случаи, когато получавате неочекани сериозни новини от личен характер или когато плачете от радост, не плачете на работното място. Ако се разстроите за нещо, свързано с работата, и не успеете да се овладеете, побързайте да се

запътите към тоалетната. Може и да не е най-удобното място, но ще имате възможност да затворите вратата и да останете там, докато не преодолеете проблема и не се овладеете. Начнете се да отделяте личността си от сделката, проекта или обсъждането, което провеждате в момента. Когато някой постави под въпрос мнението или преценката ви, не го приемайте като отхвърляне. Напомните си, че различните гледни точки често водят до по-творчески решения по отношение на работата. Никога не

ако тя постави под съмнение моя подход към проекта?", ако предварително намерите в себе си отговорите или вече преживеете емоционалната ситуация, ще бъдете много по-хладноокръвни, ако наистина попаднете в съответната ситуация.

Следете езика на тялото си и своя тон

Когато усетите, че започвате да се вълнувате, е важно бързо на направите самооценка. Мъжете започват да говорят по-силно и стават по-експанзивни, когато са разстроени, запълват пространството с телата си и жестикулат оживено, а жените се свиват, едва ли не рухват и изглеждат по-дребнички. Раменете им се привеждат като на орангутан, а телата им стават вдълбнати, все едно им се иска да изчезнат. Гласовете им често се променят и стават или по-пронизителни, стигащи до фалцет, или много меки и задъхани като

приравнявайте отправеното ви на работа предизвикателство с личната реплика "Не ми харесваш". Вместо това си напомняйте, че неразбирателството е естествена част от деловите отношения.

Подготовката е най-добрата защита

Хората се препъват, когато не се подгответ предварително за ситуации, които знаят, че ще бъдат трудни. Найдобре е да предотвратите вероятността да реагирате прекалено остро, ако положението стане напечено, като предварително се погрижите за емоционалните си горещи точки. Подгответе се, като си зададете въпроси от сорта на "Ами ако..." Лесно е да си помислите "Ами ако той поисква отново да поговорим за онзи доклад?", "Ами

на прелъстителки.

Някои от жените реагират на стресови ситуации, като почеват да се върнат до шията. Не е известна медицинска причина за това явление, но дълбокото дишане и други техники за отпускане понякога могат да го предотвратят. Ако и вие имате такава физическа реакция към стреса, помислете дали не е добре да носите шалче или поло в дните, когато очаквате особено трудна среща, разговор или общуване.

Ако имате чувството, че всичко пропада и усуете, че почвата под краката ви се изпълзва, поемете си дълбоко въздух. Кислородът ще ви помогне да прочистите съзнателното си и да се успокоите.

За статията са използвани материали от интернет и книгата "Трябва да бива, за да ти върви"

Ти избиращ, ти намиращ

Тестирането е добра възможност да получим реална и обективна оценка на своите професионални и психологически възможности. За работодателите това е възможност да оценят персонала си или кандидатите за работа в съответната фирма.

У нас има много фирми, извършващи тази дейност, най-вече такива, които се занимават с посредническа дейност при наемане на работа, извършващи квалификационно обучение и консултантски

фирми в областта на развитие на човешките ресурси. Тестирането и диагностиките при тях се правят срещу заплащане. Има ли място, където можем да го направим напълно безплатно?

Има няколко места в мрежата, където всеки би могъл да се тестира или да направи

теста бесплатно:

- brainbench.com - сайтът е на английски език. Предлаганите оценъчни тестове са над 600 вида. След преминаването на теста се издава сертификат,

които потвърждава вашите знания и умения.

www.business-testbg.com - тук има разнообразни тестове за професионална ориентация и оценяване на знания и умения. Подбор и оценка на служители във фирмата. Издаване на сертификат след оценка на компетентностите.

test.bg - това е сайт за тестиране на специалисти в областта на информационните технологии (компютърна грамотност, операционни системи, офис пакет, интернет и web-

дизайн). Дава възможност на работодателите, които не притежават добра компютърна грамотност, да направят оценка на компютърните познания на кандидатите за работа във фирмата. Успешно преминалите оценката също получават сертификат.

tarppg.com - тестът МАРР разкрива вродената мотивация, интереси и професионални

таланти. Безплатният пробен тест показва само част от резултатите от вашата оценка под формата на модел. Оценката, която ще получите, съдържа скрити полета, в които вместо текст са изобразени тирета с цел да бъде илюстриран обемът на информация, която може да бъде показан при закупуване на някой от платените варианти, които тестът има.

Къде можете да направите бесплатни тестове за професионална ориентация и да получите оценка на знания и умения?

Красива,
елегантна и...
татуирана

Татуировката на тялото

Крайно неодобрение до абсолютен култ и дори начин на живот. Тялото си шарят по този начин както хардкор фенове, така и холивудски звезди. Факт от живота, стъпил здраво и в ъндърграунда, и в комерса. Защо въпреки всички неудобства хората практикуват татуировката върху себе си доброволно? За това никой няма да ви даде еднозначен отговор. Единственото общо при всеки е, че това е средство за изказ, начин да се изразиш себе си без думи.

Кога, къде и как?

И тук отговорите са много. Татуирани тяло на повече от 5000 години, замразено в глетчер, е намерено през 1991 г., а инструменти за татуиране, ползвани между 10 000 и 38 000 г. пр. н. е., са откривани на различни места в Европа. Находките датират далеч преди изобретяването на първата писменост. Остриета от глина, камък и кост са били основните материали на първобитния художник, рисуващ по човешка кожа.

Едни от най-интересните примери за това изкуство европейските мореплаватели видели на полинезийските острови. Сложността на плетениците, с които островитяните покривали лицата и телата си, смаяла белите хора... Доведен в Лондон през 1691 г. полинезиец, покрит със "страни шарки" от глава до пети, удивил английското общество до такава степен, че от роб той се превърнал в "татуирания принц Giolo" и останал такъв в съзнанието на хората. Суета или суеверие? Какво е подтикнало туземците към тази телесна модификация? По въпроса все още кипят спорове.

Борнео, Самоа и Нова Зеландия...

...Навсякъде пътешествениците откривали хора, рисуващи върху пълтта си най-необичайни и причудливи форми, които подчертавали свирепостта на мъжете-воини или женската красота.

За разлика от островитяните японците не гледали на татуса с добро око. Първите писмени записи за него в страната на изгряващото слънце варират от 297 г. Там, както и в Китай, тел-

сната шарка била символ на варварство, наказание, изолация от обществото, както и присъда за сериозно престъпление. Не е случайно, че през ХХ век криминалната организация Якудза взела татуировката като отличителен белег, символизиращ, че татуираният принадлежи към група извън общоприетите норми и закони.

В Северна Америка пък индианците хурони даже не използвали мастило, а директно гравирали върху тялото си желаната рисунка "с остра като бърснач риба или птича кост", според свидетелството на френски изследовател от 1615 г. На юг Кортес и испанските мисионери също се сблъскали с тази "странна практика", позната днес с претенциозното "боди модикифейшън". Записки на европейците описват как ацтеките носели "дяволски символи" върху телата и лицата си в чест на своите идоли.

Браузването по историческата ос показва, че татуировката е била широко разпространена сред келти, викинги и саксонци като метод за разкрасяване или магичен символ. В християнска Европа обаче векове наред тя се асоциирала с наказание или с ниско обществено положение. Роби и осъдени били белязани по този начин, а през 787 г. тогавашният папа Адриан I обявява татуса за "езически ритуал" и строго го забранява.

За столетия практиката е била табу

и е почти забравена, докато завърнали се от Пасифика мореплаватели не я възраждат като форма на изкуство в Стария свят. Естествено като една от най-активните в мореплаването нации Англия се превърща и в едно от големите пристанища на "Тату-ренесанса".

В САЩ първият салон за татуировки отваря врати в Ню Йорк през 1846 г. и започва да обслужва най-вече войници и матроси, които изобразявали битки, морски сражения или имена на жени върху кожата си. Тази практика продължила през двете световни войни чак до наши дни и се разпространила сред редица армии по цял свят.

От циркова актракция през XIX век и "привилегия" за каторжници, войници и хора с нисък социален статут, тату-

иорката започва да се завръща пълноценно в западното общество едва с разчупването на порядките към края на 60-те години на ХХ век. Заимстван в голяма степен от Изтоха, татуът става модерен сред "Децата на цветята", сред различни рокерски кланове като "Hell's Angels", а впоследствие се превръща в неотменен атрибут на феновете на "потежки" музикални стилове, на футболни запалняковци или просто на "свободни духове".

С течение на времето татуировката придобива популярност и извън ъндърграунд културата. Вече не е рядкост освен върху масивните бицепси на някой запален фен на "Motorhead" например да видим този моден аксесоар върху все повече млади хора, желаещи нещо "по-така".

Решили сме да се изографисаме

Добре е да сме сигурни, че го искаме и да знаем със сигурност какво ще представлява тя. Хигиената на студиото също е от голямо значение, както и умението на художника. Консултация с някой по-напреднал в тази област, по-татуиран би била от полза. Съществуват редица други фактори, с които трябва да се съобразим, когато решим да си направим рисунка върху кожата. Например "пресния" татус изисква грижи, не трябва да се излага на слънце и се маже със специални кремове.

Творбата може да се направи почти навсякъде по тялото. От значение е кога и колко от нашата рисунка ще искаем да се вижда. Популярността на татуировките значително нараства през последните години, люшкайки се между "арта" и кича. Истината е, че всяко нещо, което носи пари, лесно се превърща в масова култура, а елементът "поточна линия" и посредствеността често надделяват над естетиката. Такъ ли е случило с татуировките? Както винаги, и тук мненията са раздвоени. Съществува pret-a-porter за всеки, който просто желае "да си сложи нещо", има и възможност за авангард за тези, които търсят различното. Засега древното-модерно изкуство сякаш продължава красавия си ход през историята и само бъдещето ще покаже дали то ще издържи изпитанията на времето.

Мрежата - между ползата и болестното състояние

Компютърната зависимост възниква, без да осъзнаваме своето... болестно състояние

Докато за едни интернет е средство за общуване и работна среда, за други той е пристрастеност, преминаваща в болест

З а някои хора глобалната мрежа наистина е почти безкрайна възможност за достъп до информация, средства за комуникиране и дори място, където те намират професионална реализация. За други обаче интернет вече се е превърнал в пагубен навик, носещ вреда на здравето и разрушаващ реалното общуване.

Зависимостта от интернет засега не е призната като истинска болест, но специалистите вече се сблъскват с жертвите на виртуалната реалност. Те нямат съмнения, че при някои хора се формира патологична зависимост от сърфирането в мрежата - те създават миними отношения, които често водят до пристрастяване, „виртуална“ изневяра или разстройства в сексуалното поведение.

Към симптомите на тази зависимост могат да се отнесат пренебрежителното отношение към здравето и външен вид, недоспиването, намаляването на физическата активност, намаленото общуване в реалния живот. Често се наблюдава умора и сухота в очите или т. нар. синдром на повторящите се движения.

Някои любители на виртуалната реалност, когато са на разстояние от компютъра, започват да изпитват

безпокойство. При част от тях се наблюдават подсъзнателни движения на пръстите, наподобяващи работа с клавиатура.

Много от пристрастените към интернет преди са имали тревожни разстройства, депресии, проблеми с наркотици или алкохол.

Хората, зависими от мрежата, като правило отричат своята зависимост, твърдейки, че човек не може да стане зависим от техниката. Тяхната реплика: „още една минута“ в отговор на всяко предложение да бъдат отъснати от компютъра, силно напомня на думите „още една последна гълътка“ на зависимия от алкохола човек.

За лечението на тази зависимост най-често се прилагат когнитивно-поведенчески и други видове психотерапия, антидепресанти, семейни консултации (в случаите на „виртуална“ съпружеска изневяра), работата в групи под ръководството на специалист.

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

БУКВАРЧЕ и първа читанка

C, с Сомалиец Симо

Симо е социалнослаб. Спори със Станка:

- Станке, не искам да съм българин, а сомалиец.

Станка се срамува:

- Симо, Симо, славно е да си европеец!

Симо слуша и сумти:

- Славно е, ама сомалийските социалнослаби, като им засвирят стомасите, свиват кораби, а европейските социалнослаби и по цигара не могат да свият, щото им ги спряха от Страсбург!

C, с

Седесари

Станчо и Сотир са съседи. Също са и седесари. Наскоро се скараха. Станчо си обича Костов, Надежда и Мартин, а Сотир смята, че Юруков е най-славен.

- Станчо, страх ме е за тебе! - сърди се Сотир. - Как може да смяташ, че тоя смешник Мартин Димитров става за лидер?

Сложна е седесарската съдба.

Спонсор Спиро

Спонсор Спиро просперира С усета, с рефлекса, Спонсор Спиро спонсира порното и секса.

Спонсорира не за слава, Ни за възвръщаемост - Спонсор Спиро настърчава Родната раждаемост.

Лъжа по три пъти на ден.

Ама не пропускам.

Правя го с известно неудобство, но все пак ми се налага и това ме утешава донякъде.

Първо лъжа сутрин. На всеки срещнат казвам: „Добре съм“, дори и да не са ме питали: „Как си?“.

Лъжа откровено, защото зная, че тези, които не ме обичат, ще се пръснат от яд заради моето благополучие.

Все пак и аз имам право на някои малки, човешки радости.

После лъжа някъде по обед. Казвам на началника, че е много кадърен. Малко се изчерявям при тази лъжа, ама той не забелязва.

Само му става хубаво.

Той е машинен инженер, но не може да различи сенокосачка от доилен апарат. Направили са го началник някакви некадърници като него. Сигурно и те са го лъгали, че е голям професионалист. Като го похвалиш, както е един и трийсет висок, става над два метра - толкова пораста в радостта си.

Най-важното е, че когато го лъжем, ни вярва.

Вечер се прибирам у дома и на вратата ме

посреща моята мила, както я наричам повече на майтап.

За съпругата ми става въпрос.

Казвам й, че е най-прекрасната, най-чаровната, най-неповторимата и най-неотразимата. Как да не ѝ го кажа, като още от входната врата мирише на приятно препържени наденички и на картофено пюре.

Съпругата ми примижава от радост, когато чува моите хвалби към нея и искрено ми вярва, че е така.

Пет огледала имаме у дома - не се ли е поглеждала - не зная. Важното е, че вечерта аз хапвам добре, а моята нежна половина мики сладостно под влияние на моите комплименти.

Сладостно и дълго!

Добре че след вечеря се опъвам на дивана и гледам в телевизора, та мълча и не ми се налага да лъжа повече.

Решил съм, че три пъти на ден стига.

То в такъв порядък се взимат и лекарствата.

Е, мога да кажа, че това е лекарство, което ми гарантира спокойствието в живота.

Знам, че не е хубаво да се лъже, но вече разбрахте, че при мен просто е неизбежно!

Три пъти на ден стига

ПЕТЪР ПОПОВ

хапвам добре, а моята нежна половина мики сладостно под влияние на моите комплименти.

Сладостно и дълго!

Добре че след вечеря се опъвам на дивана и гледам в телевизора, та мълча и не ми се налага да лъжа повече.

Решил съм, че три пъти на ден стига.

То в такъв порядък се взимат и лекарствата.

Е, мога да кажа, че това е лекарство, което ми гарантира спокойствието в живота.

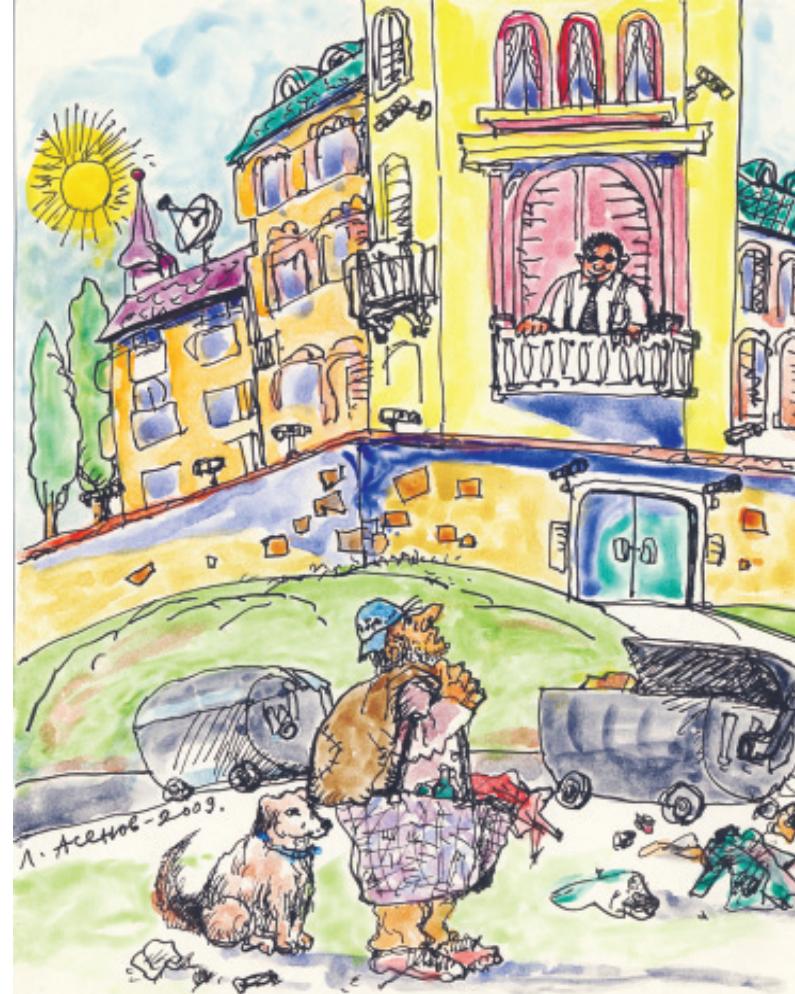
Знам, че не е хубаво да се лъже, но вече разбрахте, че при мен просто е неизбежно!

Предизборен социолог

ЮЛИАН ПЕТКОВ

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

- К'во зяпаши бе, ахмак? Важен е равният старт и равните възможности! Е, глей сега какъв ни е финалът...

РЕПЛИКИ И ДУПЛИКИ

БОЙКО БОРИСОВ:

СТАНИШЕВ ЗАЛАГА КАПАНИ НА КУЦ ЧОВЕК!

МАРТИН ДИМИТРОВ:

БЕЗ НАДЕЖДА МИХАЙЛОВА ЕВРОПАРЛАМЕНТЪТ НЯМА ДА Е ЕВРО!

МОЗЕР:

НА ГЕРБ НЕ ИМ ДОСТИГАТ КАДЪРНИ ХОРА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО. ТЕ СА В "СИНЯТА КОАЛИЦИЯ"!

ИВАН КОСТОВ:

КОЙТО ИДА СПЕЧЕЛИ ИЗБОРИТЕ, МОГА ДА МУ СЪСТАВЯ ПРАВИТЕЛСТВОТО!

НАДКА:

НИЕ МОЖЕМ ЩЕ НАХРАНИМ ГЛАДУВАЩИЯ НАРОД, КАКТО НАХРАНИХМЕ ЖУРНАЛИСТИТЕ В ЛОВЕЧ...

ЕМО ВИБРЪДЪРСКИ:

АКО СЕДНА В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, НА ЕДНОТО МИ КОЛЯНО ЩЕ СЕДИ БЪЛГАРИЯ, НА ДРУГОТО - ЕВРОПА!

ЯНЕ ЯНЕВ

: 397 ПРЕДИЗБОРНИ ТРУСЧЕТА БЕЗ ЖЕРТВИ? КАТО ВЗЕМЕМ ВЛАСТТА, ЩЕ ВИДИТЕ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ!

ЛЮБЕН ДИЛОВ-СИН:

99% ОТ ПОЛИТИЦИТЕ РАЗВАЛЯТ ИМИДЖА НА ОСТАНАЛАТИЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

Неделник

Рисунки и рисувачи Бояджия?

Светлин Русев си спомня. Като рисувал знаменитото си пано в Народния дворец на културата, седнал на стълбата. Дошъл един бараба и го попитал:

- Ти ли си шефът на бояджийите?

- А не ти ли приличам на председател на художниците?

- Ти ли, бе? Ако ти беше, апапите щаха да мажат, а ти да си гледаш кафе!

Съвестно ми е

Съюзът на художници определил Илия Бешков и Ненко Балкански да отидат на есенния салон в Париж. В последния момент Бешков отказал. Ненко го попитал защо.

- Съвестно ми е. Помниш ли, когато гладувахме на Монпарнас и си казвахме: „Колко ли хора ни завиждат в България, че с тебе сега сме в Париж“...

Сърдито сълнце

Светлин Русев, когато бил ученик, участвал в изложба с картина, която носела етикетче „Поглед към Кайлька“.

Възмутен посетител застанал пред картината и рекъл:

- Това момче не е виждало как изглежда Кайлька!

- А вие виждали ли сте „Сърдито спряно сърдито пече...“ - обадил се Светлин...

Цветове

Народният художник Найден Петков влиза в магазин за чорапи. Моли да подадат едни чорапи.

- Какви? - питат продавачката.

- Тютюнобежовите.

- Кафявите ли?

- Те са тютюнобежови.

- Виж ги какви са! - обръща се продавачката към своята колежка. - Тръгнали да купуват цветни чорапи, без да понават цветовете...

Колекционер

Декември 1993 г., събота, отиваме да видим сбирката на Боян Радев. Картини на Златю Бояджиев, на всички наши големи художници. Изключителни произведения.

Излизаме пред Градска галерия. Там стои Боян Радев, облечен в страхотно кафяво сако с черни карета. Черен бомбе. Черен шал.

Казвам му с възторг:

- Какво си направил, бе, Бояне! Браво!

- Ами, вие докато правехте събрания, аз събрах картини...

Записа ГЕОРГИ ГРИГОРОВ

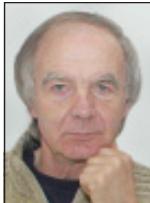
ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 30 МАЙ 2009, БРОЙ 119

От редактора

Долу данъка убиец на българската книга

БОРIS ДАНКОВ

На отминалния Пролетен панаир на книгата българските издаватели протестиратра срещу Данъка добавена стойност от 20 процента, с който се облагат всички техни издания. Този път те изразиха протеста си, като продаваха своите книги с намаление под мотото: "Купувайте като европеци!"

От целия "протест" като че ли най-много спечелиха читателите, които можаха да си купят някоя и друга книга на по-ниска цена. А държавата (в лицето на финансия министър) и този път се направи, че нищо не е чула и нищо не е видяла.

А това, че продажбата на книги с всеки изминал ден намалява, че книжният пазар у нас почти е изпразнен пред сриб, да му мислят издавателите. Както сочат данните - само през тази година търсенето на книги

е намаляло с близо 30-40 процента. Още по-тревожна е статистиката, която показва, че българинът не чете и не купува книги. С една дума - подложен е на буквално осъмняване.

Вече години наред управляващите у нас измислят какви ли не аргументи, за да оправдват запазването на "данъка убиец". Ако той се премахнел от книгоиздаването, това щяло да "напложи" неговото редуциране и в други стопански сфери, да предизвика сриб в икономиката и пр., и...

Министър Орешарски, поне вие сте интелигентен човек и разбираме за какво става реч. Може ли книгата да се сравнява с всяка друга стока и да се гледа на нея като на второстепенна кинкалерия? Къде другаде в Европа словото е подложено на подобно унижение? И докога ще мълчиме?...

ПАМЕТ

120 творби на Рафаел Михайлов в арт галерията на НДК

Семейството на големия художник Рафаел Михайлов е предоставило 120 творби от колекцията си за изложбата в арт галерията на НДК, която се открива на 1 юни в 18 ч. Акад. Светлин Русев ще представи творчеството на този интересен автор, а Христо Друмев ще разкаже любопитни моменти от познанието си с художника, научи ДУМА от организаторите. Проявата е част от програмата "Живата съкровищница" на 14-ия

г. публикува стихосбирката "Мигове". Определен от критиците като поетичен художник, Р. Михайлов всъщност е българският родоначалник на една автономна живописна тенденция, която може да се нарече метафизична, подчертава кураторът на изложбата Д. Грозанов. И както често се случва, художникът посмъртно получава високо признание, а приживе е бил ценен само от най-интелигентската прослойка на духовния елит.

Салон на изкуствата и ще продължи до 21 юни.

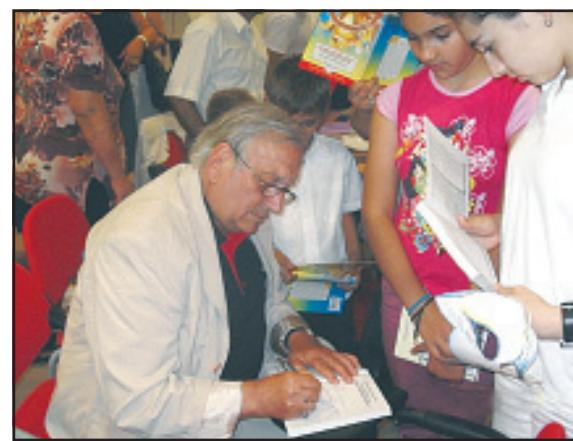
Рафаел Михайлов е роден на 15 март 1901 г. в Търново (умри на 20 декември 1969 г.). Учи в Художествената академия при професорите Иван Ангелов, Харалампи Тачев и Дечко Узунов. Днес известен като живописец, Рафаел Михайлов се е занимавал и с театър, критика и поезия - през 1967

РЕЦИТАЛ

Георги Константинов обра овациите в Кипър

Председателят на българския П.Е.Н. център и директор на списание "Пламък" Георги Константинов гостува за празника на славянските просветители в Кипър. Известният български поет изнесе поредца от рецитали пред кипърци, почитатели на българската култура, и българи, живеещи в Кипър. Особено вълнуваща беше срещата му с българските деца и юноши и техните учителки от

Георги Константинов раздава автографи

петте български училища в Кипър, която се провежда в Ларнака, където прозвуча драматизация от книгата му "Туфо, рижия пират", представена от училището в Никозия, както и стихове от стихосбирката му "Обичам те дотук" в изпълнение на ученици от българското училище в град Пафос. Поетът присъства и на Събора на българите, организиран от "Българския Вестник", излизаш в Кипър.

Най-значителната негова творческа изява, отбелаязана широко в почти всички централни Вестници в Кипър, беше литературната вечер в Културния център на Националната банка на Гърция в столицата Никозия. Преди авторския рецитал прозвучала поздравления на председателя на Съюза на кипърските писатели Христос Хаджипапас, председателя на кипърския ПЕН Панос Йоанидис и посланика на Република България в Кипър Петър Воденски. За творчеството на Георги Константинов говори Василка Петрова - Хаджипапас, която е и преводач на множеството негови стихотворения. Един от най-тиражните Вестници на островната държава "Филелейтерос" в статия за гостуването на поета в Кипър го определя като "чувствителен сензор и неподкупен съдник на трудната ни епоха".

ГОСТ

Стивън Бъркоф представя злодеите на Шекспир в София и Варна

Известният британски актьор, граматург и режисьор Стивън Бъркоф ще бъде в България от 2 до 4 юни, научи ДУМА от организаторите на фестивала му - Британският съвет, МТФ "Варненско лято" и ДСТ "Алеко Константинов". Гостът ще гледа постановката "Хленч" в Сатира, чийто автор е той, и ще се срещне с творческия екип. "Хленч" е част от репертоара на Сатира от април 2009 г. Пиесата е динамично и изключително разсмиваща изследване на вътрешните терзания на човек във всекидневието.

Своя моноспектакъл "Злодеите на Шекспир" Бъркоф ще играе на сцената на ДСТ "Алеко Константинов" и в рамките на Международния театрален фестивал "Варненско лято" 2009 в ДТ "Стоян Бъчваров". В "Злодеите на Шекспир", номиниран за наградата "Оливие" за най-добро представление, хипнотичното присъствие на актьора завладява сцената, този път с анализа на най-злите герои на Шекспир - Яго, Макбет, Шайл洛克, Ричард III... Герои, които са зли по рождение, други, които са принудени от обстоятелствата да

извършват злини, и такива, които са оставени на благоволението на злото общество. Проницателните прозрения в душевността отстъпват мястото на сумите на Шекспир, които експлодират в залата от един от най-големите бунтарски таланти на Обединеното кралство.

КАМЕРА

В главната роля: детето!

Това е наименование на филмовия фестивал, в който за трети пореден път малите хора от "CineMafia" възраждат и доразвиват българското детско кино. Сега за първи път проявата е в рамките на Салона на изкуствата на НДК - част от Летния детски фестивал. На 1 юни от 11 ч. в кино "Люмиер" организаторите от "CineMafia" ще обявят темата и условията на новото филмово представителство, т.е. участвашите екипи ще разполагат със 168 часа, за да заснемат, монтират и предадат своите произведения на организаторите, обясни Методи Петров. А на 7 юни от 18.30 ч. в "Люмиер" ще бъдат прожектирани и наградени от колоритно жури новосъзда-

дените филми.

За девета поредна година на сцена пред НДК в дните около 1 юни се провежда международна детска фолклорна панорама. Така ще е и тази година - днес, утре и в понеделник танцови, певчески и други фолклорни състави от деца и юноши до 19 г. от София и страната ще покажат уменията си пред сточичани. Очакват се гостенчета и от Черна гора, Румъния, Македония, Сърбия, Гърция, Турция, Молдова, Испания, Италия и Русия. На 1 юни от 19 ч. в зала 1 на двореца започва "Звезден миг на младите Слатински гарования" - детски и младежки мултимедиен фестивал с участието на стотици талантливи деца от столичния район "Слатина".

ПОЕЗИЯ

Жал

На Димчо Дебелянов

*Канонади. Дим. Оловен дъжд.
Фронтоваци с ропот тропат
по прилаги и паласки,
и по каски, обарути.*
Срутил не едн кумир,
не едн стар идол развенчал,
от окопа над Демир Хисар
ще извика подпоручикът след миг:
“Истината никога не е глука.
От върха на щика гледа
офицера и войника коса тя.
Оредява пета рота...
Нека плаче рилска гайда
и ручилото ѝ да не спира
чак до другата Луна!”
Но излайва ядно куче гладно -
дулото в овраг отсреща.
Подпоручикът от враг улучен пада
сред мъгла програна.
Възвестява птица с грек,
че на куртката звездица
нова като мак изгрява.
Струма оттогава и до днес
скърбен реквием изплаква.
Оттогава екове препращат
по харманни прашни,
по лъки, полета и стъги
стихове и песни -
тихата победа на поета.

Хайку

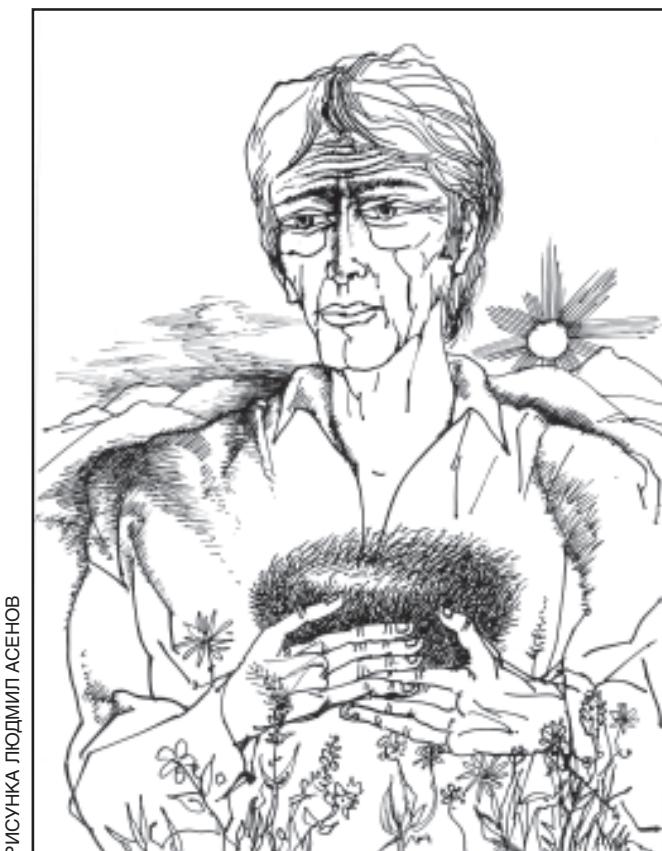
*Сажди черни -
облак глух в комина
от изгорели спомени.*

*Проблясва остро острието
над окуциялото животно.
И ножа плаче с алени сълзи.*

*Вечерно небе -
непрочетена книга
от Светулката.*

*Паузата е живот на тъмно.
Дървоядът знае.*

*Дъжд изми сълзите
от Стената на плача.
Но солта остана.*

Рисунка подмил Асенов

ПЕГАС

2

В

ЕНЦЕСЛАВ ПЕЙКОВ е роден на 29 май 1939 г.
Завършил е българска филология в СУ “Св. Климент Охридски”.

Бил е редактор, отговорен редактор и коментатор в Българско национално радио.

Издал е сборници с поезия, новели и разкази. Съставител е на поетичните антологии “Българска поезия в XXI век” и “Експресии от Божия рог”.

Носител е на различни награди от 14 национални и регионални литературни конкурси. Член е на Съюза на българските писатели и СБЖ.

Честит рожден ден, Поете!

Баладично стихотворение
с три многоточия

*Браздици по челото му високо
животът с острие вълба.
И без да смърка емфие за трезвост
не се поколеба в губубой да влеза
срещу спирачи на човечността,
жестоки възли да разсича сам.
Остави той творения в наследство -
изконни словеса с пребъдност.
Притихна в кобен час Поетът,
завинаги смълчан като икона...
За Фестивал на Волята свободна
приятелите му изкусно вплетоха
стеблата жиливи и сочни
на избуялата трева над гроба
в гнездо - утроба тревна
и топла като древна шепа на гадател.
То бе изкуство, красота, наслада,
фантазия и блик на чувство...
Гнездо уютно от трева без име,
поливана за помен с изворна вода,
с кръв взривна на елен поена,
трева с неизтребими корени.
Едно творение неповторимо
на озарение и гарба.
Приют за волна птица бяла -
душата на Поета излетяла...*

БЕЛЕТРИСТИКА

Кайсиено Време

Горещо, задушно време! Изгаяр я ти от вътре като гряна, кайсиева ракия и колкото се опитваш да излягаш от топлото, то все те преследва, като че ли е иззначало създаването в теб. Такова е добруджанско лято. Жежко е като онези спомени, които пазим дълбоко в нас и които сами по някое време избират от дългото на душите ни и стоплят сърцето.

Помня една такава случка. Работодател тогава при едн изкуцвач на кайси. Човек на около шейсетгодишна възраст, нисък, но по работоспособността му съдех, че знае как се правят тия работи... с кайсиите. От мен се искаше да транспортирам този човечец с личния ми автомобил от една кайсиева градина в друга. Оказа се, че работа беше колкото и отговорна, толкова и интересна.

Млад шофьор бях, но лесно можех да обуздам скоростта на автомобила, нищо че животът ми до този момент се променяше с бясна скорост и аз едваж можех да усетя промените, които настъпват в мен. Ден след ден аз ставах друг човек, въпреки че все се запазваше у мен едно чувство на меланхолия и тъга по отминалото детство.

В едн от тия дни пътувахме с моя работодател по тесните и дълги пътища на Силистренски окръг. Каракстария автомобил и мълчак. Сигурно в очите на тия човек изглеждах мълчак и притеснен, но истината е, че загледан в пътната съдба се под гумите на колата път, аз бях останал на съдбата си и чертаех планове за моето бъдеще. Държал болана та, както държах в ръцете си собствената си съдба. Я бях кривнал в канавката и всичките ми планове и мечти щях да се срумят, щях да избрънчам, удряйки се една в друга като непотребни желеzi греди от разрушено скеле.

Тоя зърнилив шум остана в съзнанието ми и ме върна обратно в реалността. Мобиленят телефон на моя спътник бе зърнал и той тъкмо отговаряше на повикването. Наложи се да спра автомобила, защото вятърът шумеше силно като се опитваше да влезе през тънкия процеп на прозореца, който бях оставил, за да усещам лека хладина. Оказа се, че трябва да обрънем курса. В една от кайсиевите градини бях влезли крадци и пазачът беше телефонирал на моя работодател, за да го предупреди. Беше ми наредено да карам към местопрестъпението, ако въобще една овощна градина можеше да се нарече местопрестъпление, а откраднатите няколко килограма кайси да са обект на престъпление. За човека до мен те обаче бях бизнес и всеки плод бе скъпоценност. Тук е мястото да кажа, че за силистренца кайсията е като розово масло за кардовци и казанъчани или като царевицата за американците. По кайсиевите дъръвчета в силистренско всяка година кацаха много деца, които ту помагаха с брането, ту скришом опитваха от този скъпоценен плод и скриваха за спомен костилката му в закърпените си джобчета. Тия костилки ме после счупваха с камък, за да достигнат сърцевината им. И аз често правех така, но сега гори с камък някой да беше ударил сърцето ми, то пак щеше да остане цяло, защото стоях пред една стара одрънканка каруца, водена от едн кон и с жалост гледах как малко циганче плаче за майка си.

Бяхме пристигнали на въпросния масиб и с изненада установихме, че пазачът е хванал една циганка с трите ѝ деца, докато се опитваш да напълният някои друг чубал с кайси. Бях три деца - голямо, средно и най-малко, черни като пръстта в краката ми, но очите им бяха

Георги КАРДАШЕВ е роден на 1 юни 1988 г. Завършил е езиковата гимназия “Пейо Яворов” в Силистра. В момента е студент по право в СУ “Св. Климент Охридски”. Автор е на книгата “Полет на душата”. Публикувал е свои творби във в. “Новият пулс”, “ДУМА”, в регионалните Вестници “Дърстър”, “Събеседник” - Силистра. Стипендиант е от конкурса на ВС на БСП “Ново поколение” 2007 г.; завоювал е второ място от Националния литературен конкурс “Любовта в нас” - Варна 2005 г.; Сертификат от Националния конкурс за есе по мотиви от творчеството на Йордан Радичков 2005 г.; III място от Националния литературен конкурс “Духът на българина” - Силистра 2006 г.

бели и невинни. И тия очи събудиха в мен нова промяна. Забиха се в мен тия детски погледи и ме молеха за помощ, но какво да направя, аз само карах тая пуста кола, която... която гори нямаше странично огледало! Циганчетата стояха мирно, упражнени от високия тон на собственика на градината, докато майка им се кълнеше, че няма да повтори грешката си и се опитваше да умилостиви моя работодател. Той обаче остана непреклонен. Канеше се този път да накаже сурбо нарушителите, явно и преди му се беше случвало някой да открадне от него. И той беше човек, и знаеше, че децата не са виновни, затова реши да откараме до полицейския участък само циганката. Хвана я за ръка и рязко я дръпна към автомобила. Тогава заплака най-малкото циганче. Този искрен и прочувствен плач обзе напълно вниманието ми. Разбрах, че бях застинал за няколко секунди на място, едва когато ме стресна гласът на собственика на градината: “Кардашев, кара!”

Качих се в автомобила и потеглихме. През прозореца на возилото видях, че средното циганче се опитваше да успокои малкото, а най-големият син на циганката впрегна коня и насочи каруцата в неизвестна посока. Сърцето ми биеше лудо, но не показвах, че съм притеснен. А може би вътрешно бях популшен от циганката, която седеше на задната седалка и пътуваше към своята

присъда. Няколко пъти хвърлих бърз поглед в огледалото за обратно виждане, за да проверя в какво състояние е спътничката ми. Примеснях се, погледяхме ни да не се срещнат, защото не знаех как да реагирам. Циганката гледаше право напред, бе свила устни и по всяко личеше, че се молеше да ѝ се размине. Всичко беше толкова странно. Три души със съвършено различни съдъбни пътувания в една кола, но само аз можех да променя бъдещето ни, защото в моите ръце бе боланът, я бях кривнал, я...

Не го направих, защото знаех, че нещо ще се промени. За Бога, аз самият бях променен. Така и стана, работодателят ми ме помоли да отбия, заплаши циганката, че ако още веднъж я хване да краде, ще я накаже сурбо и я пусна да си ходи. Тя не знаеше какво да каже, благодаря му за милостърдие и с бързи крачки се скри от погледите ни. Дали горещината бе смекчила сърцето на този човек, дали той искаше само да изплаши бедната циганка, така и не разбрах.

И до днес в съзнанието ми изплюват тия две разплакани детски очи, които раждат в мен меланхолични, но топли чувства, без които не бих могъл да живея.

А! Какво? Кайсиите ли? Те и това лято блестят по върховете на дъръвчетата и показват, че е измinalа още една година, че нещо се е променило...

Културният диалог между България и Русия

През последните двайсет години в него се откроиха няколко интересни парадокса...

Проф. ЧАВДАР ДОБРЕВ

ПЪРВИЯТ ПАРАДОКС е определянето на културния диалог между България и Русия като "зона на земетръси". Нещо, което е съвсем обяснимо. Поне според мен. Тъй като след сравнително спокойното и задълбочаващо се развитие на този диалог през втората половина на ХХ в., през последните двайсет години станахме свидетели на бурни "земетръсни процеси" в тази област. Плавността на развой беше рязко нарушена. Появиха се големи пукнатини в контактите. Налице бяха груби опити за ликвидиране на вековно изгражданите отношения между България и Руската федерация. Проявиха се тенденции за съпоставяне между демократичните промени в двете страни, което фактически набелязва пунктира на нова геостратегическа и geopolитическа ориентация на България, с фактическо отдалечаване от традиционната славянска и православна ос.

В Русия протекоха сходни тенденции, но с различен знак. Отказвайки се през 90-те години на миналия век от амбициите за влияние върху Балканите, руската политика и дипломация определи за свой глабен приоритет отношенията между Руската федерация и САЩ, с подчертан интерес към тъй наречената "близка чужбина". Така се акцентира върху дистанцията, вместо върху близостта.

ВТОРИЯТ ПАРАДОКС. У нас като начин за преодоляване на предишните идеологизирани културни връзки започна да се разчиства терен за неутрализиране и раздалечаване на културите. Оттам и опитите за прекъсване на традиционните мостове на взаимното сътрудничество. Маркерите? Руският език в системата на средното образование от задължителен европейски език стана свободно избираем. Руските филми изчезнаха или станаха екзотика в киномрежата. Руската художествена книга, с нейните минали и съвременни проекции, се преъврна в спомен. И то след като през ХХ век българската интелигенция бе открила в литературата на Русия първостепенен източник на духовност. Руските вестници престанаха да бъдат продавани публично. Търде бързо се стопира образоването на български студенти в руските университети - практика, която съществува още от времето на нашето Възраждане през XIX в. Същото се получи и с научния обмен.

За Русия не можа да гарантирам, но доколкото си спомням от дейността ми като директор на Българския културен център в Москва през 1991-1992 г., българската културна продукция започна да става дефицит, който не достига в Руската федерация, а само ли да се разпространява там масово. Така че процесите се оказаха реципрочни, макар у нас да се развиаха по-интензивно. При това - с откровена русофобска ориентация.

ЗА СЪЖАЛЕНИЕ от този етап води своето начало убеждението, че културата следва да се изравни по значимост и характер с другите сфери на политика, икономиката, сигурността, търговията и пр. Сметна се, че щом политиката или икономиката на България и Русия завиват в различни посоки, щом се прекъсват иначе обосновани спонтанни контакти, то това следва в пълна степен да се отнася и за културата. Тенденциозно се забрави, че културата много повече е наследство, памет, формули на личността, морален статут, линия на поведение; че Толстой, Достоевски, Горки, Шолохов или Булгаков са вече част от българското съзнание, извъювали си авторитет на "месии" на националния ни дух.

Доколкото ролята на културата и културното сътрудничество все пак се проумяваше, реакцията на тогавашното управление се състоеше в това да се подценява славянският ни ген, или тък да се работи за отслабване на православната ни църква чрез нейното разделение на две автономни половины. Това блокиране на културния диалог от 90-те години се осъществяваше, като не се подписвала или не се изпълнявала формално подгответи договори между българските и руските министерства и Ведомствата.

Не можа да не отбележа, че на подобни деформации руската дипломация през изминалите години гледаше сравнително индиферентно. Все едно, че ставаше въпрос за държава от Централна Африка.

ОЩЕ ЕДИН ПАРАДОКС. В периода на започналия упадък на българо-руските отношения през първата половина на 90-те, в София работеше Александър Авдеев - руският посланик с най-безспорни достойнства на интелектуалец и ценител на изкуството през двайсетгодишното време на демократичния преход у нас. А това показва, че антилогиката на общия политически процес е в състояние да слага бариери и пред инициативността на блестящите представители на дипломатическата професия.

Отбелязвам тези неща не поради "злобна памет", както го е изрекъл поетът, а поради поуката от нарушаването на нормалните духовни връзки между руската и българската страна. Също така - поради

аномалията. Радостно е, че от първата година на ХХ в. се засилиха опитите на българската и руската държава за преодоляване низходящото развитие на диалога чрез политика на конкретните малки стъпки. Преди да се очертае политическата рамка, започна да се възстановява сътрудничеството в културната сфера. В Русия тази активност на промяната стана исторически факт при новия политически курс на президентът Владимир Путин.

Естествено, изработи се нещо като идеологическа насока за развитие на културния диалог. В България първо от институцията на президентът Георги Първанов се заговори, че българо-руските отношения, както отношенията с всяка друга държава, се градят върху взаимни интереси. Включително и в културния ареал. По този начин беше даден отпор на становището, че всеки допир до Руската федерация, всеки акт на сътрудничество с нея е своеобразна завършване в старата идеологическа орбита.

което засилва стабилността на духовното общуване. Но културата е особен феномен. Тя е не само взаимен интерес, но и част от духовната биография на човека, социалната група и нацията. Тя е вертикален исторически модел, опит на индивида, практика през столетията и десетилетията. Неизбройми са духовните срещи между българи и руси - още от създаването на българската и руската държава. Такива "допирни точки" са делото на светите братя Кирил и Методий, приносът на български свещеници в историята на руската църква, вълнокото влияние на Русия по време на петвековното турско робство на България, решителната й роля в Освободителната война 1877-1878 г., в учреждането на новата българска държава. По-нататък - в освобождението на страната ни от нацистката окупация по време на Втората световна война.

Тук спадат и мощните въздействия на руската художествена мисъл при формирането на българската интелигенция през ХХ в., различните идеологически външения. Както и - цялостното български принос в сътворяването на великата руска държава на духа. Едва ли едно стихотворение на Иван Вазов или Никола Вапцаров, посветено на Русия и руския народ, може да бъде измерено единствено с критерия "полза", както романът на Тургенев "В навечерието", или пословичното съчувствие към клетите братя българи, изразено от Достоевски в "Братя Карамазови" или - в дневниците му, може да бъде дефинирано като резултат от "взаимно сътрудничество".

В ТОЗИ АСПЕКТ в културата функционират други мерители, други мерки за разгадаване на духовния фермент и духовната взаимност. Независимо докога и как ще се развиват политиката и икономическите отношения между Русия и България, как ще се настърчат в границите на българо-руските отношения, явно е, че културното сътрудничество и обмен няма да престанат да играят особена значима роля, да представят органичен синтез от минало, настояще и бъдеще.

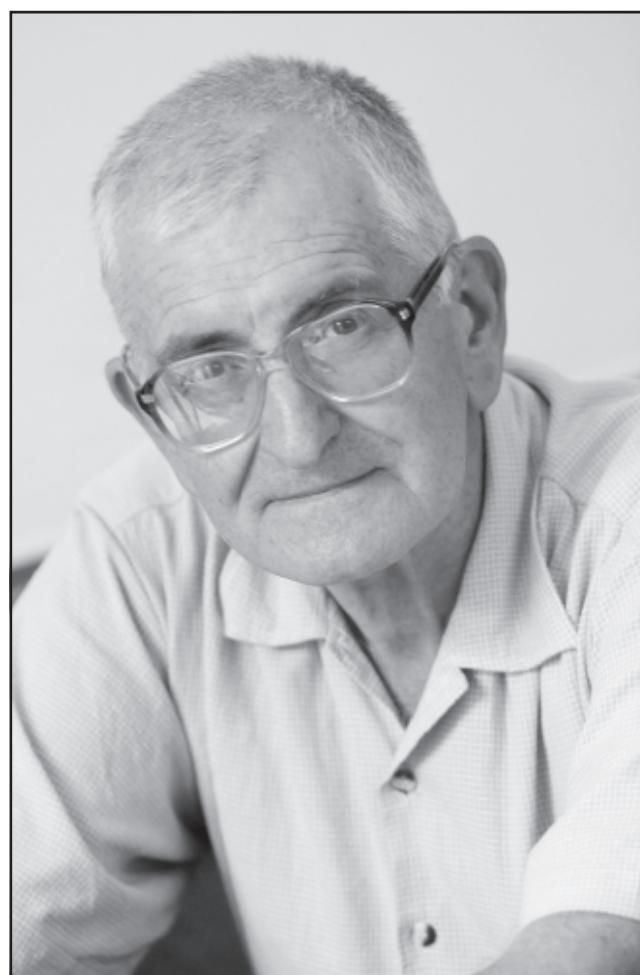
Ето, че достигам до третия етап от новото развитие на българо-руските отношения през последните 20 години. Този етап започна от 2005 г. с управлението на правителството на Сергей Станишев и се конституира с видимо разширяване на обмена - най-вече в енергетиката, както и с преодоляване на съхващането, че културата е зона само на взаимен интерес, без оглед на останалите компоненти, побрани в нея. Най-ярки факти от този нов етап са подписваните договори за енергийно сътрудничество, а също така - активизираните духовни срещи и контакти, възприемани осезаемо чрез Годината на Русия в България и Годината на България в Русия.

За да не бъде прекъснат този плодотворен цивилизиационен диалог, необходимо е България да продължи курса към доборъване на българо-руските отношения. От друга страна, полезно ще е, ако Руската федерация придобие в по-голяма степен съзнание за ролята си като световна сила на Балкански полуостров, и по-специално в България. Тя трябва ще е необходимо в духовната област Русия да заработи с нов подход и нови пазарни механизми за влияние сред младите ни поколения.

ЦЕЛЕСЪОБРАЗНО БИ БИЛО Русия да отпуска системни стипендии за български младежи, които да се учат в руски университети. Русия има възможности, но не ги използва, за да открие със собствени материали ресурси свой университет в нашата страна. Належащ е прелом в политиката на Русия и руските фирми с българските масмедиа, за реално присъствие в информационното ни пространство. Цивилизиационен и реалистичен акт ще е, ако руският език отново заеме у нас равнопоставено място сред другите световни езици.

Струва ми се, че организациите на българското гражданско общество, както и организациите на руското гражданско общество са в състояние да работят сред многомилионната аудитория на двете страни. Сегашният приоритет на официалното общуване между елитите на двете държави не би трябвало да засенчва неформалното общуване, информиране, конкретното взаимодействие между населението на България и Русия. Налага се връзките между обществените организации на двете страни да променят традиционните си, обхвачели навици, за да открият нови подтици за дейност, нови форми на ценностен обмен, съобразени с трудностите на преходната епоха, с качествата на международните ангажименти, със своеобразието на капитализма в Русия и в България, както и с родово-дуовната на взаимност.

Не само, че е възможно, но се превръща в реалност поверietо в "земетръсната зона" на културния диалог между България и Русия. А това днес не е малко. От разума на нашите две държави, от волята на нашите държавници и народи зависи това достояние да бъде запазено. И, гай Боже, да бъде гораздено!

Проф. Чавдар ДОБРЕВ

Каквото и да се твърди, но обратът в българо-руските отношения започна от правителството на Симеон Сакскобурготски в началото на ХХI в. Тогава се разчулиха изкуствено замразените връзки, изкуствено сътворените препятствия. Даде се зелена светлина за български прояви в Русия, както и за руски в България. Симптоматично е, че наред с фактически новата geopolитическа ориентация на България, с подготвката за приемането ѝ в НАТО и Европейския съюз се преодоляха идеологическите ограничения и табуата от 90-те години. Засилиха се връзките между съответните министерства и ведомства на България и Русия, в това число - контакти между външните министерства на двете държави.

СУМА СУМАРУМ: културният диалог стана по-превидим, по-материализиран в конкретни дейности, а това го направи и по-перспективен, по-устойчив; повече базиран върху доверието и сигурността във външнополитическите и външнокултурните отношения. Характерно за това явление е успоредното разширяване на икономическите и политическите отношения, този път с полза за културния взаимен обмен.

Една подробност. Още когато тезисът за взаимноизгодното сътрудничество започна да преобладава у нас, аз, като писател и автор на политически студии, макар да се солидаризирах с новата постановка - съзрях изход от задълженото положение на културното сътрудничество в същата постановка. Защото, ако позицията за взаимноизгодния интерес в условията на свободния пазар е адекватна за икономиката, спрямо културата се оказа твърде едностранича.

Всъщност няма нищо лошо да се търси реципрочност в културния обмен, да се постига равнопоставеност при договорите и договореностите, нещо,

Истински рагетел на българската духовност

Ако любезното Отечество имаше повече такива интелигентни и чувствителни политици и държавници, съдбата му може би щеше да бъде по-друга

ИВАН ГРАНИТСКИ

Удивително е как Продвижението събира на едно място, в едно и също време хора с най-различен мантилитет, разбирания и темперамент. През последните години не преставам да се изненадвам на най-невероятни и на пръв поглед нелогични запознанства и приятелства. Съдбата ми дава редкия шанс да се сближа с някои от първенците на българското слово, майсторите на изящната словесност, на философската мисъл и естетическите проникновения. И заради това аз съм твърдо убеден, че

Стефан Продев, Вили Цанков, Дико Фучеджиев... са по-живи от някои живи. И аз всеки ден си разговарям въображаю с тях.

В същото време забелязвам как през последните двайсетина години все по-малко стават истинските личности, които се подвизават на обществено-политическото поприще. Като че ли има някаква обратна пропорционалност - колкото повече ярки и достойни творци ражда България, толкова по-малко автентични и достолепни политически личности се появяват на сцената. Не знам дали при-

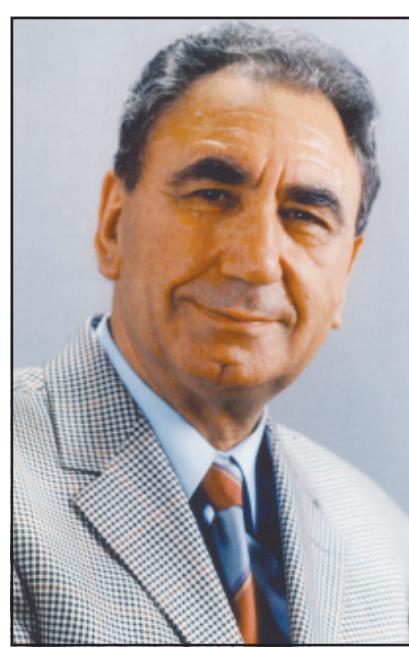

На строежа на НДК, 1978 г.

големите творци наистина са безсмъртни. Струва ми се, че такива изключителни личности и таланти като Николай Хайтов, Александър Геров, Богомил Райнов, Ивано Петров, Христо Фотев, Генчо Стоев, Тончо Жечев,

чините за това са дълбоко социални и исторически или психологически и индивидуални.

Но има и такива фигури, които във вихъра на социалните пертурбации не загубиха своите нравствени ка-

ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ е роден на 29 май 1934 г. в град Търговище. Завърши Сливенската гимназия "Добри Чинтулов" и Юридическият факултет на Софийския университет "Св. Климент Охридски".

Работи като прокурор в Сливенската районна и окръжна прокуратура и като секретар на Сливенския градски и Окръжен комитет на БКП. От октомври 1967 г. до март 1971 г. е първи секретар на ОК на БКП.

От март 1971 г. до октомври 1979 г. е първи секретар на Софийския градски комитет на БКП. Член е на Секретариата на ЦК на БКП (1972-1979), кандидат-член на Политбюро на Централния комитет на БКП (1979-1989).

От април 1979 г. до декември 1989 г. е заместник-председател на Министерския съвет. Едновременно с това е председател на Комитета за култура (1982-1989), председател на Съвета за духовно развитие на МС (1986-1987), министър на културата, науката и просветата (1987-1989).

Народен представител в VI, VII, VIII и IX Народно събрание.

Носител е на най-високи държавни отличия, на международни награди, отлики на ЮНЕСКО, на Международното олимпийско движение и др. Член е на Почетния комитет на Европейската академия за наука и култура. Почетен гражданин е на Сливен и Търговище. От 2005 г. - Доктор хонорис кауза на Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров. Има син и дъщеря и двама внучки.

чества и самоуважение, не се прегънха под натиска на конформистката политическа конюнктура и не само не предадоха идеите си, но и продължават да ги отстояват със завидно постъпенство и упорство. Такава личност според мене е Георги Йорданов.

През началото на така наречените демократични промени, настъпили след 10 ноември 1989 г., аз го познавах като министър на културата и виден държавник на тогавашния период, на системата. Но контактиите ми нямаха такъв непринуден приятелски характер, какъвто придобиха след споменатата дата. Водили сме десетки разговори, повече на литературно-културни, отколкото на политически теми. И всеки път ме е впечатлявала неговата ерудираност, сериозна теоретическа и практическа подготовка и най-вече неизчертаемата му енергия и жаждата да присъства на всяко сериозно културно събитие - изложба, премиера на книга, спектакъл, концерт, фестивал, дискусия и прочее. През тези години той не прекъсна нито за миг своя контакт с родната ни култура, затова аз го възприемам като истински рагетел на българската духовност.

За себе си съм си изградил впечатлението, че Георги Йорданов е символ на Волевия човек (по-късно научих, че на младини прякорът му е бил Могучий). За различна от редица номенклатурни шушумиги, които ползваха всички привилегии на онази власт, а след промяната за една нощ се преродиха в яростни антикомунисти и отрицатели на отминалите 45 години, Георги Йорданов продължи да подчинява волята си на отстояването на социалната идея. Той много добре познава контрастите между идеите, които поня-

кога може да бъдат утопични, но романтично възвишени, и социалната практика, която спорадично се изражда в антихуманни експерименти. Именно защото въплъща единството на индивидуална воля, обществени цели и стремеж към историческо прозрение, този човек, бидејки политик и държавник, в същото време е и така близък до хората на духа. Те го възприемат неслучайно като един от мястото на честта. Георги Йорданов не парадира с познанствата си и личните приятелства с големи наши творци, а в същото време е в детайли запознат с мястото на честта, живот и

сцена. Георги Йорданов е родолюбец по вътрешни подтици, които изват с нашеването на родовата памет. Животворното национално чувство е това, което го заражда с постоянна енергия.

Разбира се, пред всяка бележита годишнина и по всеки важен юбилеен повод приятелите на обсъжданата персона изват по някоя хубава дума или написват развлечено есе за публикуване в някой юбилеен сборник. Но за мен слушат с Георги Йорданов не е такъв. Самият факт, че днес продължават да го ценят и уважават, показва, че става дума за неординарна, многопластвова, неединозначна и

Георги Йорданов заедно с големия бразилски писател Жоржи Амаду, 1986 г.

индивидуални особености. На него му е неприсъща надменността и тясната духовна скроеност на редица политици. Той е толерантен, разбиращ, състрадателен, диалогичен, отворен към всяко противоположно мнение. Но може би като основна негова психологическа и ролева доминанта трябва да се открои живото му патриотично чувство. За него Отечество не е празен звук, подобно на някои днешни изрички и националпредатели, щъкащи на политическата

впечатляваща личност.

Ако любезното Отечество имаше повече такива интелигентни и чувствителни политици и държавници, които на всичко отварят сърцата си и автентични патриоти, съдбата му може би щеше да бъде по-друга.

Иска ми се да вярвам и да надявам, че новото хилядолетие ще роди повече такива личности, българи с жив дух, призвани за служба на ползу роду.

Редактор Борис Данков

Другите за него:

ИНОКЕНТИЙ СМОКУНОВСКИ:

Георги Йорданов и като човек, и като държавен деец наистина е избран от Бога!

МИРЕЛА ФРЕНИ:

Осъбено се радвам да изпратя хиляди сърдечни поздрави по случай седемдесет и петия рожден ден на мой приятел Георги Йорданов. За мен е висока чест да изразя искреното си възхищение от неговата неизменна любов към музиката и благоразположение към изкуството, към най-изявените музиканти в света.

Още от първата ни среща останах силно респектирана от огромната му ерудиция и човеколюбие, завладявящи хората, които общуват с него.

Не мога да забравя дълбокото уважение, което изпитваше към нас певците "като гласове", но преди всичко и като личности...

Трогателна бе дружбата и приятелството на Георги Йорданов с моя съпруг - великия бас Николай Гауров. Тя бяха сродни души, даваха всичко от себе си за доброто име на България.

ЮРИЙ ОЛЕНЕНКО,

МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА НА УКРАЙНА ПРЕЗ 1983-1991 Г.:
Като министър на културата на Украйна заедно с Георги Йорданов пътувах из цяла България. И навсякъде видях с очите си проявата на искрена обич на хората към него. Той просто го ценя като човек, който работи с ум и сърце за благото на страната, за разцвета на нейната култура и изкуство.

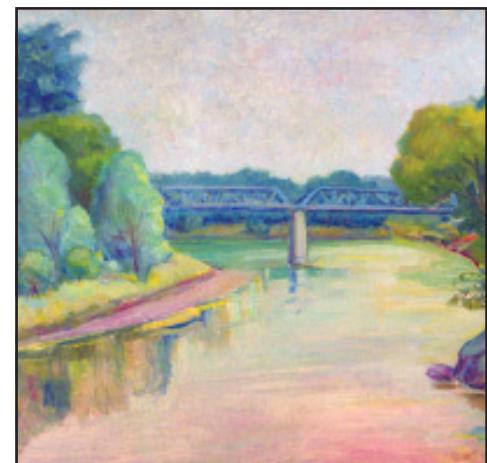
Изложба, посветена на 95-годишнината от рожденията на художника Борислав Вачев (1914-1974), може да се види до 25 юни в галерия "Класика" на ул. "Юрий Венелин" 32 (на ъгъла с ул. "Любен Каравелов").

Борислав Вачев е едно от забравените имена в българското изобразително изкуство. Той ни изненадва с тематичното и жанрово разнообразие на своето творчество, с богатия си пластичен език и поетично чувство. В картините му се усеща атмосферата на неговото време, те ни пренасят в забравен, носталгичен свят - скромния свят на истинските стойности в живота и изкуството... казва изкуствоведката Яна Орлинова за него.

Художникът е роден на 14 март 1914 г. в с. Стамболово, Великотърновско, в учителско семейство. Завършил е гимназия във Велико Търново. През 1945 г. е приет в Художествената академия, специалност живопис в

Творецът Борислав Вачев

Картините му ни пренасят в забравения свят на истинските стойности

курса на проф. Дечко Узунов. Дипломира се през 1950 г., след което се установява в Русе. Преподава рисуване в Полувисящия институт за детски учителки в града. Под негово ръководство са възпитани стотици

млади педагози. Участвал е в колективни изложби на русенски автори, както и в множество общи художествени прояви. Изявявал се е и в биеналета на балканските художници в Букурещ. Пише множество есета,

разкази и стихове, посветени на селския бит и природа, които са публикувани в русенски периодични издания. Има издадена стихосбирка с любовна лирика. Напуска този свят през 1974 г. в Русе.

Белият скок на Греди Асса

Живописна изложба "Бял скок" на Греди Асса представя столичната галерия "Ракурс" (ул. "Хан Крум" 4а) до 14 юни.

Може би белият скок на Василий Кандински ме провокира да направя за себе си този експеримент. Отговорът е абстрактна живопис със свободно от принуди внушение - колорит, вибриращ като чист звук. Движение надолу, нагоре, натиск, амплитуди, различия, натоварвания на светлината. Пространство на чистота и простота, казва художникът за изложбата си. И завършва, че белият скок търси чисто мълчание.

Греди Асса е роден през 1954 г. в Плевен. Завършил е Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий", специалност монументална декоративна живопис. Професор е в Националната художествена академия. От 2000 до 2004 г. е зам.-ректор на НХА. Специализира в Ню Йорк и Париж. Има над 80 самостоятелни изложби у нас и в чужбина.

Парченца от пъзел

Йовка Христова и Илка Пейчева участват в изложба, озаглавена "Парченце от пъзела", в център-ателие "Николай Шмиргела" на ул. "Ген. Паренсов" 30.

Парченцето от пъзела носи толкова много значения, едно от тях е разместеното парченце като символ на аутистичната душа, която невинаги разбираме, не познаваме добре, но търсим път към нея, казва Йовка Христова. Вярвам, че изкуството е един от най-естествените начини на специалните хора да достигнат тези, които се развиват нормално. Защото филцът в сапунената вода, кълбенцата, платовете, копчетата, фирмата и глината са интересни и забавни както за нормалните, така и за специалните деца. Веднъж научили се да усещат и приемат материите, дори и по различен начин, един ден те ще могат да общуват по-добре заедно. Това е мечтата ми за моето дете, а тази изложба е поредната стъпка към нея, допълва Христова. Тя е завършила през 1995 г. Х гимназия по математика и информатика във Варна, а през 2001 г. - математика и физика в Шуменския университет "Константин Преславски". Преподавала е математика и физика в СОУ "Никола И. Вапцаров" - Суворово, Варна. Сега се занимава с изработване на ръкоделия, пачуърк, пана, сувенири, които излага в арт магазини в София.

Илка Пейчева е завърши-

Творба на Йовка Христова

ла Средното специално училище за приложни изкуства в Троян. Има опит с 2D анимиране, Story board, комикс рисунки, графичен дизайн. Работила е в киноцентър "Бояна", отдел "Каданс", във втори екип за 2D анимиране. През 2007 г. открива изложба на голямото арт изложение във Филадел-

фия, щата Пенсилвания, САЩ. Има участие след конкурс в comic workshop в "Червената къща". Занимава се още с дизайн, щампи, ръчна изработка на рисунки върху текстил, плакат, сценография.

Изложбата в ателие "Н. Шмиргела" ще продължи до 30 май.

Паметта на пространството

Експозицията "Паметта на пространството" е втората самостоятелна изява на Мирана Златева. Тя включва медална скулптура, малка пластика, графични отпечатъци. Във формално-стилистичен план авторката представя последните си опити (в рамките на няколко месеца) в областта на медалната скулптура, а интерпретациите на пластичните средства, материали и пространство разгръщат богатството от разнородните внушения и специфика на малката форма.

Фокусът на този проект, според авторката, е върху диалогичната среда като средство за комуникация или търсене и намиране на подходящи условия за осъществяване на "естествена" диалогичност, а оттам и връзки чрез пластичните средства в изкуството. В контекста на разнородните форми

на комуникация в експозицията се търсят връзките между пластичните и визуалните форми в изкуството, осъществени в естествена диалогичност с пространството.

Обосновавайки се с примерите в изкуството от края на ХХ в., Мирана Златева стъпва на общата тенденция за адаптивност на проблемите на изкуството към битийната среда. Адаптивността налага физическото присъствие на човека като фактор в произведението и възприятието. Така се появяват две формални отправни точки - от позицията на медалната скулптура, с мащабите на ръката и от позицията на пространството с мащабите на архитектурно организирания интериор. Централната връзка между двете отправни точки е антропоморфният момент - чо-

векът като мерна единица.

Изложбата може да се види до 20 юни в галерия-книжарница "София прес" (ул. "Славянска" 29).

Мирана Златева е родена в Казанлък през 1973 г. Магистър на приложните изкуства е, специалност метал, НХА. Миниатър година става доктор по изкуствознание и изобразителни изкуства, НХА. Преподавателка е в Средното художествено училище за приложни изкуства "Свети Лука", София.

Печели голямата награда на студенския конкурс за арт медали на BAMS, Лондон, и др. Отличена е с грамота за принос в развитието на българската култура при МК.

Страницата подгответи
НАДЕЖДА УШЕВА

ЛАВИЦА

"MUSICA NOVA В БЪЛГАРСКАТА МУЗИКАЛНА КУЛТУРА" от Диана Данова-Дамянова и издание на Института за изкуствознание при БАН, осъществена след конкурс на Националния фонд "Култура". Тази книга е крупно и сериозно изследване на дейността на Дружеството за нова музика в България (1990-2003), на най-значимия фестивал за съвременна авангардна музика у нас "Musica Nova - Sofia" (1993-2002), и на международния фестивал за клавирна музика "pIANISSIMO". Тя е важен исторически документ, отразил сложните и противоречиви процеси във възлов, преломен етап в развитието на българската музика. Появата ѝ е актуална, напомня, че и днес се нуждаем от форуми, свързани с новата музика, за да сме в крак с времето, в което живеем, отбелязва акад. Васил Кацанджиев. Книгата ще бъде представена на 1 юни в 18 ч. в студио "Музика" на концертен комплекс "България".

"ЖИВАК" от Амели Нотомб ни въвлече в подземието на любовта и измамата. На самотен остров в залива на Шербур живеят старец и младо момиче, забиколени от охранители и слуги. В загадъчната им къща няма нито един отразяващ предмет - нито огледала, нито дори лъжици, защото Хазел не бива да вижда лицето си. Франсоаз, повиканата на острова медицинска сестра, ще разбули мистериите, която свързва странната двойка, и така ще узнаем защо Хазел бяга от ласките на стареца и на каква цена той се опитва да задоволи страсти си към момичето. Авторката пише от 17-годишна и сама определя себе си като "графоманка". "Ако не пиша, ставам опасна" - казва Амели Нотомб (42). Благодарение на издателство "Колибри" и родните книгомани ще могат да прочетат вече пета нейна книга след "Антихриста", "Речник на собствените имена", "Хигиена на убиеца", "Козметика на врага" и "Изумление и трепет".

"СВЕТЪТ В КРИЗА" с подзаглавие "Накъде след Ирак" обединява може би най-изтъкнатата група американски и британски държавници, събиращи някога между две корици, които за първи път изразяват с дълбоко убеждение откровените си мнения за тревожния курс на световните събития, отбелязва Джеки Хау, който е автор на предисловието на сборника, съставен от Робърт Харви. У нас го издава "ОКСИАРТ". Сред авторите, чиито статии са публикувани в книгата, са сър Марк Алън, д-р Збигнев Бжежински, Франк С. Карлучи, Джими Картьър, сър Джон Коулс, Чез У. Фрийман-младши, Робърт Харви, Майкъл Хезълтайн, проф. сър Майкъл Хауърд, Дейвид Хауърд, Саймън Дженкинс, Хенри А. Кисинджър, Дик Лугъръ, Сам Нън, Саймън Скот Пълъмър, Хари Роуън, Джордж П. Шулц, Брент Скаукрофт, Бранко Терзич. Книгата е в голямата си част осъждане на международната политика от последните осем години, която независимо от добронамереността си беше най-нестандартната и най-наивната в новата американска и британска история, обобщава Дж. Хау.

"ЕКОГРАДИНАТА" от Симеон Дочев е от поредицата практичесни наръчници на ИК "Колхида". Екоградината е ново понятие у нас, макар в Европа отдавна да е познато. Отдавна в магазините там се предлагат зеленчуци и плодове, произведени в градини, където са използвани минерални торове, произвеждат се ureди, които предупреждват за наличието на вредни вещества в хранителните продукти, а други озонират въздуха и убиват бактериите в хладилника и в пластмасовите опаковки. Тази книга е малка, но достатъчна за този етап на грамотността ни, утеша в усилията да се запознаем с основите на екологичното градинарство, отбелязват издателите. Тя е написана на достъпен език, с характерните за автора задълбоченост, обосновка на тезите и вярност на заключенията. Тя би послужила и на любителя градинар, и на студента, и на преподавателя в екологичните дисциплини.

Неделник

Разбулване на мистериите

Журналист и археолог разследват изчезването на Антоан дъо Сент-Екзюпери

Летище Бастия-Борго. Понеделник 31 юли 1944 година. 8.45 ч. Антоан дъо Сент-Екзюпери отплита на борда на самолета "Lightning P-38" в посока Южна Франция с наблюдателна мисия, от която няма да се върне. През 1998 г. един марсилски рибар намира заплетена в мрежите си верижката на изчезналия авиатор. Малко след това водолазът и археолог Люк Ванрел идентифицира формално отломката на самолета на Сент-Екзюпери в района на Марселия. Това е началото на едно невероятно разследване, което има за цел да установи защо самолетът на световноизвестния писател и авиатор се намира там, където никой не го е търсил.

Този истински исторически трилър - "Сент-Екзюпери - Последната тайна" от Жак Прадел и Люк Ва-

нерел (излиза на български от издателство "Вакон") разказва за многообразните перипетии на малък екип ентузиасти във Франция и по света. Резултатът е неоспорим: не е имало повреда. Сент-Екзюпери не се е самоубил. Имел е среща с Историята и е загинал при последната си битка! Но кой го е свалил?

"Винаги съм обичал загадките, особено неразрешимите. Този път излизам бездиханен от епич-

ното препускане, което безспорно е довело до откриването на истината", заявява Ален Деко.

Журналист и водещ на многообразни радио- и телевизионни предавания, Жак Прадел представя по канал "Европа 1" всекидневното си предаване с 1.5 miliona аудитория. Живеещ в Марселия, Люк Ванрел ръководи и участва дълги години в подводни археологически мисии.

Лино фон Гарцен: Каква беше реакцията ви, когато шейсет години по-

късно извадиха отломките от самолета на Сент-Екзюпери?

Хорст Риперт: Емоция. Ни повече, ни по-малко. Резултатът е налице. Всичко свърши. Ако днес се появя и кажа: "Аз го свалих", със сигурност ще се види шум, а за не го искам. Дума да не става! Нека повече не говорим за това!

Това е част от интервюто на Лино фон Гарцен с немския пилот, свалил самолета на Сент-Екзюпери на 31 юли 1944 г. Сент-Екзюпери е един от любимите писатели на Риперт. "Ако знаех, че това е Екзюпери, никога нямаше да го сваля", признава бившият летец. Риперт казва, че много по-късно е разбрал кого е убил. През март 2008 г. 88-годишният Риперт признава пред медиите, че той е човекът, свалил самолета на Екзюпери.

ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ

Шедьоврите на една велика традиция

ЙОРДАН КОСТУРКОВ

Монографията на Николай Нейчев "Литература и месианизъм" е едно явление в областта на научните работи върху руската литература у нас. Отзовите за предишното изследване на автора, "Ф. М. Достоевски - тайнствената поетика" (Пловдив, 2001), чийто тираж е изчерпан, читатели и специалисти определиха като истинско ръководство за тълкуване на големия, труден и загадъчен романист. Бих предрекъл, че и "Литература и месианство" ("Руското литературно месианство през XIX век"), не само за изследователите на руската литература и литературоведите, но и за хилядите ценители на Пушкин, Лермонтов, Гогол, Толстой, отново Достоевски и Чехов, ще се приеме като херменевтичен текст, който да очертае в нов код и нова светлина творбите на класиците на руската литература от XIX век. Това е една трудна книга, която лесно се чете, защото я е написал талантлив автор със свой въдъхновен стил.

Николай Нейчев е от тези немного млади български учени, които с ерудиция си и философската си нагласа и интерпретаторските си възможности умеят да надграждат над установленото и донякъде стереотипното традиционно възприемане на шедъврите на литература, като концептуализират доказани и сериозно изследвани текстове.

"Литература и месианизъм" (Университетско издателство "Паисий Хилендарски", 2009) не е обикновена история на руската литература. В тази монография най-силната обединителна нишка на изследването се опира на анализа на оригиналната руска философска мисъл от периода и нейното интерпретиране за представянето на същността на тези творци, които с появата си променят представата на света за съвременната литература.

МОДЕЛИ

Всеки може да притежава лондонския Тауър

С "Лондонският Тауър" продължава серията "Западноевропейска архитектура" от поредицата "Хартиени модели", които ИК "Колхида" пуска на книжния пазар съвместно с "Камея дизайн". Голямата правоъгълна каменна крепост, проектирана от епископа на Рочестър - Гандулф, чийто строеж започва през 1078 г., е първа от този вид в Англия и една от най-големите в Европа. Градежът и

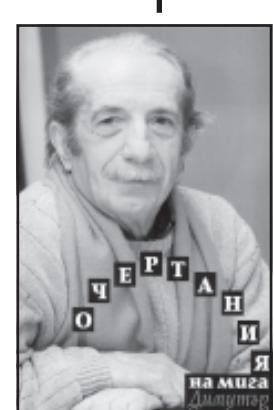
е завършен в началото на 90-те години на XI век. С размери 33 на 36 метра, кулата се издига на височина почти 30 метра, а юговъглите кулички са още по-високи. В основата стени са дебели 4,6 метра, а в горната част изтичат до 3,4 м. В края на XVII век великият английски архитект Кристофор Рен замества тесните процепи по фасадата със сегашните прозорци. Това е накратко ис-

торията на обекта. А иначе - "въоръжен" с ножици и лепило, можем да "изградим" свой Тауър у дома. Размерите на сглобения макет са 30x28,5x25 см.

ИЗБРАНО

С проницателен поглед и обичлива ирония

"Очертания на мига" от Димитър Стефанов, издание на Фондация "Балканника". И в тази прозаична книга известният поет е един от ония творци, които имат "въображение за истината на реалния свят". В своите есета и миниатюри, разговори и интервюта, литературни съучастия, изповеди и размили авторът е съсредоточил своето внимание върху важни съвременни проблеми, образи и идеи. В центъра им е отстояващата се личност, литература и общественото битие.

Книгата впечатлява с оригиналните си решения. Ето го "Информаторът". Кой е той и към кои служби? Оказва се, че това е буренът, обхванал земята ни, днешните дни, влиятелните места в общество, че и душите ни... В "Ах, тези римляни!" писателят е опровергал познатата мисъл "за мъртвия или добро, или нищо", изречена от древните римляни, които от благородни и наивни се оказват и лицемерни - с нея може да се прикрие истината за един обществен грабител... Книга с проницателен поглед и обичлива ирония.

СНИМКА НБУ

Вече са известни датите за IX международен майсторски клас на Райна Кабаиванска, който се организира от Нов български универ-

ситет. Срокът за кандидатстване е до 5 септември т.г. Прослушването на кандидатите ще бъде на 9 септември, а обучението ще се про-

Неделник

Райна Кабаиванска прослушва певци

За девети път през септември оперната прима ще избере своите стипендианти

веде в периода 10-23 септември. На 24 септември най-добрите участници ще открият музикалния сезон на София с гала концерт със Софийската филхармония и специалното участие на Райна Кабаиванска. Събитието е под патронажа на Стефано Бенацо, посланик на Италия в България. Подробна информация за майсторския клас се публикува на Официалния уебсайт на Райна Кабаиванска - www.rainakabaivanska.net, от който кандидатите могат да се регистрират онлайн, научи ДУМА от Веселина Василева от НБУ.

В майсторския клас на Райна Кабаиванска могат да кандидатстват изпълнители от България и чужбина до 32-годишна възраст с музикално образование. След прослушване се избират 10 активни участници и допълнителен брой курсисти. За конкурсното прослушване и за работата по време на майсторския клас е необходимо да се посочи репертоар от пет арии. Обучението се провежда в зала "България" в София.

Най-добрите участници получават стипендия от фонд "Райна Кабаиванска" на НБУ в една от категориите -

обучение в Майсторския клас на Райна Кабаиванска в НБУ; обучение в Майсторския клас на Райна Кабаиванска в чужбина; обучение в музикална академия или университет в България; обучение в чуждестранна академия по изкуствата при Райна Кабаиванска.

Райна Кабаиванска ще проведе от 27 юли до 13 август и традиционния си майсторски клас в академия "Киджана" в Сиена, в който ще участват трима от миналогодишните стипендианти на фонд "Райна Кабаиванска" - Диана Василева (България), Силвия Тенева (Бълга-

рия) и Арсен Согомонян (Армения). През 2008 г. Райна Кабаиванска присъди стипендии и награди на общо седем участници - петима получиха стипендии за обучение по оперно пеење, като допълнителни награди бяха присъдени две участия в спектакъл на Държавната опера в Стара Загора и два записи със Симфоничния оркестър на БНР.

От 29 септември Райна Кабаиванска ще председателства журито на XII издание на международния конкурс за млади оперни изпълнители в Алкамо, Италия.

Борис Христов наду „вечерен тромпет” за публиката си в Пловдив

ВЕСЕЛКА ВЕНКОВА

Отдавна не съм същият този човек, написал книгите, които вие днес отличавате, и това е причината да се явявам пред вас малко като посредник на "онзи" човек. Средствата (5 хил. лв., придвижващи Орфеевия венец и грамотата - б.а.), които днес ми връчвате, ще бъдат използвани за образованието на едно дете - то е още на 5 години и вече проявява интерес към книгата. За този малко тъжен символ за славата (златния Орфеев венец) трябва да помисля - какво място да му намеря, за да може всеки, който се чувства забравен и недоразбран, да има достъп до него, разбира се, ако човекът притежава малко чувство за хумор.

Искам да благодаря на певеца, актьора и скитащия музикант Емил Калев, който тази вечер

ще прочете част от моите стихове. Да благодаря на Венци Благоев и на Антони Дончев, и приятелите от бенда, благодарности на Дженис Харингтън, която специално идва за тази вечер. Да благодаря на всички, които замислиха този заговор, бих го нарекъл, начело с неуморимата Божана Апостолова, която прави опит да превърне Пловдив в един град с повече празничност, един град на добрия жест и ритуала. Благодаря на всички вас, които отделихте от драгоценното си време да бъдете тук.

Това е всичко, което каза пред публиката на Античния театър в Пловдив творецът, написал: "...за големия Поет е нужно място./ Той трябва да си разпростре така ухото,/ че да дочува и последното трептене на живота" ("Честен кръст").

Да видят на живо и да чуят

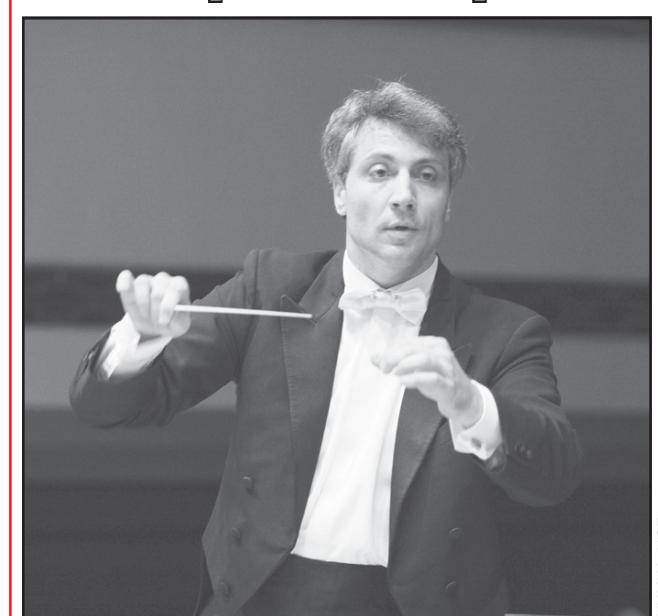
любимия си поет Борис Христов, в топлата майска вечер бяха дошли повече от хиляда души. Той "очовечи" и тържеството, на което пловдивчани му връчиха златния Орфеев венец, изработен от Жорж Трак, по време на седмите литературни празници "Пловдив чете 2009".

Емил Калев чете проникновено негови стихотворения, "TRUMPOETRY JAZZTET", Антони Дончев и певицата Дженис Харингтън направиха празника още по-великолепен. Както бе обещал, Борис Христов наду "вечерен тромпет" в своя композиция и срамежливо се скри от публиката с неудобството на човек, непривикнал на слава и почести. Медийното му мълчание продължи и в Пловдив, може би защото всичко е казал във великолепното си поетично творчество?...

СНИМКА АВТОРКАТА

Лучано ди Мартино дирижира Италианския концерт в Операта

Маestro Лучано ди Мартино ще застане на диригентския пулт в понеделник

"Concerto italiano" - Италиански концерт, е насловът на огромното изкушение за меломани, което ще се случи на 1 юни от 19 ч. в Софийската опера и балет, научи ДУМА от Сийка Лапачка. Концертият е под патронажа на министъра на културата проф. Стефан Данаилов, посланик на Италия и посланик на Италия в България Стефано Бенацо и е по повод 130-годишнината от установяването на дипломатическите отношения между България и Италия. Съорганизатори на събитието са Софийската опера и Ита-

лианската търговска камара в България, със съдействието на Италианския културен институт и представителството в София на Италианския институт за външна търговия.

В Италианския концерт ще участват солистите Баяслан Дашина, Елена Чавдарова-Иса, Румен Дойков, Петър Найденов, хорът и оркестърът на Софийската опера и балет. Диригент ще бъде Лучано ди Мартино. Програмата включва любими увертури, арии и хорове от опери на Беллини, Верди, Маскани, Пучини. Цените на билетите са 6, 8 и 10 лв.

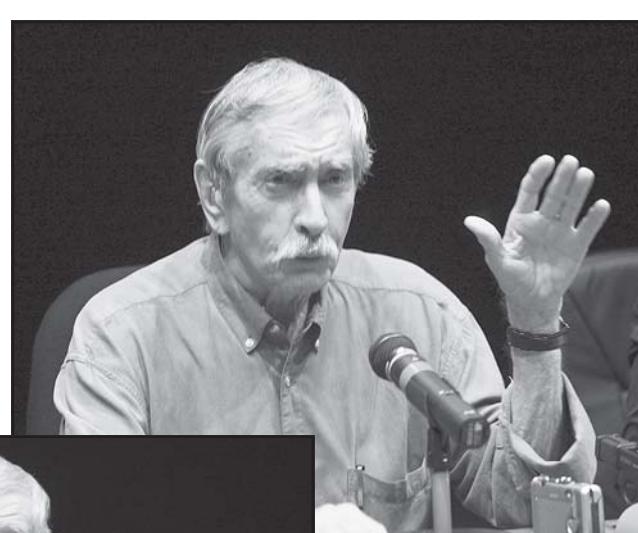
Диалог с Едуард Олби

- Преднамерената жестокост, интелектуалният мързел и тоталното безразличие са язвите на обществото ни
- Винаги си заслужава да се живее сега, в сегашното време
- Публиката трябва да се образова, да има контакт с красивото, за да разбира изкуството

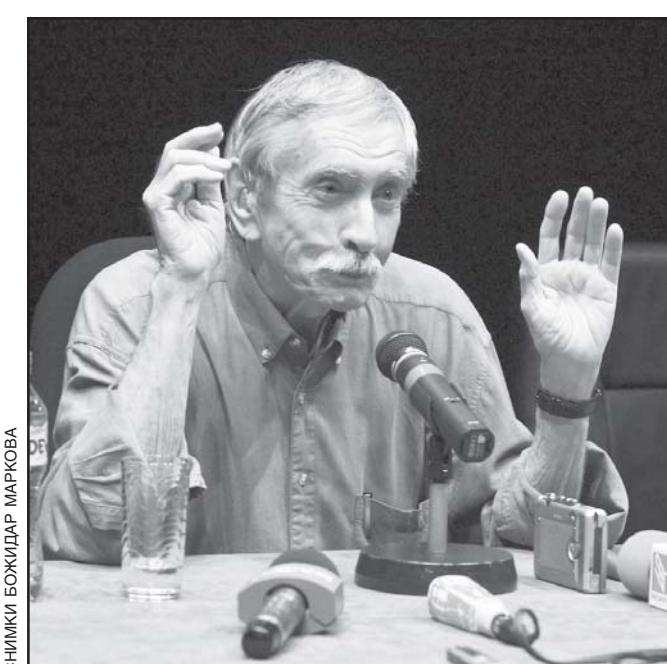
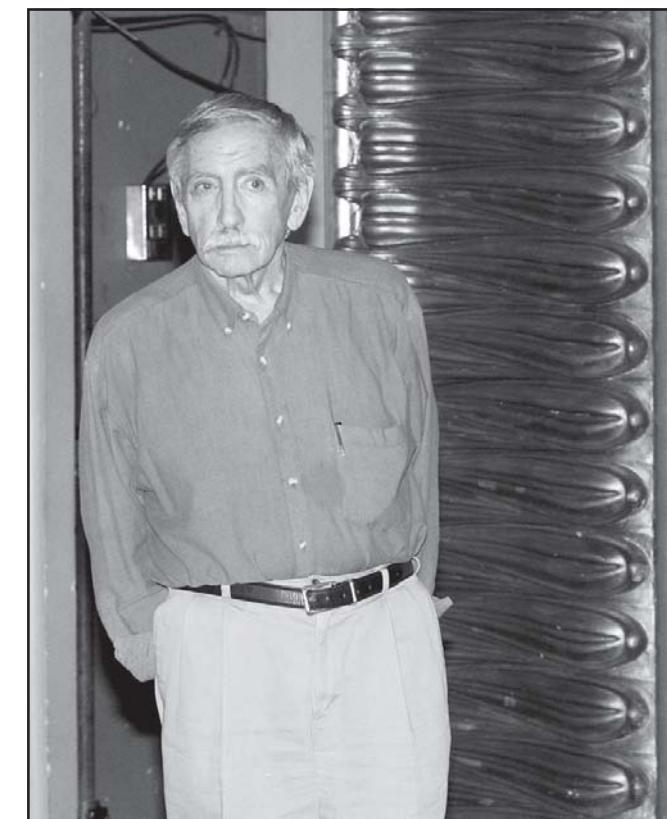
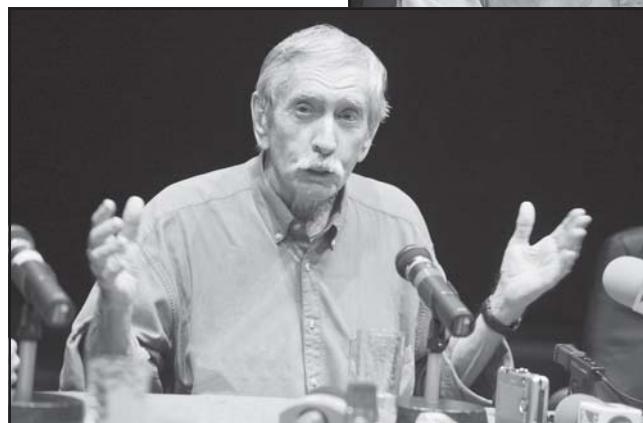
Легендарният американски драматург Едуард Олби, автор на прости и станали емблематични за съвременния театър пиеци като "Кой се страхува от Вирджиния Улф?" или "Случка в зоопарка", е готов да работи заедно с режисьора Явор Гърдев в Народния театър "Иван Вазов" по реализацията на последната му пиеца "Козата, или Коя е Силвия?". Едуард Олби се появява на американската театрална сцена в началото на 60-те години на XX век, белязани от духа на радикализма, с поредица от новаторски по идеите и формата си експериментални пиеци, сред които най-широката популярност добиват "Случка в зоопарка", "Кой се страхува от Вирджиния Улф?" и "Деликатно равновесие". В пиеците си Олби изследва тънките психологически граници между илюзия и реалност в стремежа си да разкрие истинската човешка същност зад маската на всекидневния живот, да изследва човешката самота и сякаш изначалната неспособност на хората да се разбират. Блестящ майстор на диалога, Едуард Олби създава своите пиеци-загадки и разгадки като въпроси към всички и всекиго за смисъла на съществуванието, за истината в човешкото общуване, за понякога страшната пропаст между видимостта и същността. Носител е на множество театрални награди, сред които три "Пулицър", а най-скорошното отличие е "Тони" през 2002 г. за пиецата "Козата, или Коя е Силвия?".

Това първо посещение на живата легенда на съвременния театър у нас, един от най-значителните драматурзи на века, се дължи на "съблазната" да работи с български режисьор и български актьори, и на постоянния му интерес и внимание към реализацията на негови произведения на различни театрални сцени. Едуард Олби е убеден, че авторът трябва да се интересува от съдбата на

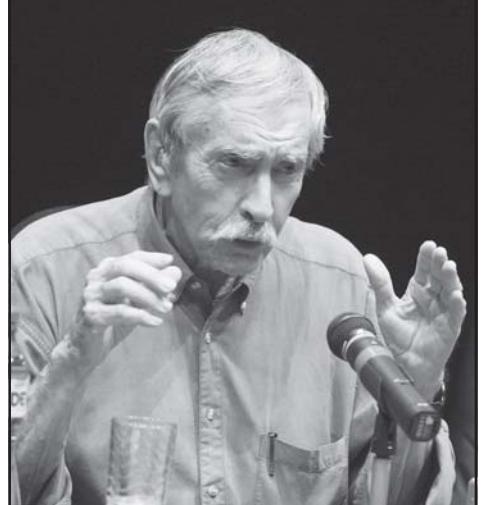
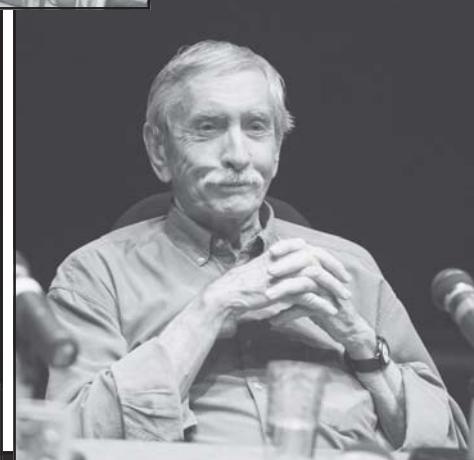
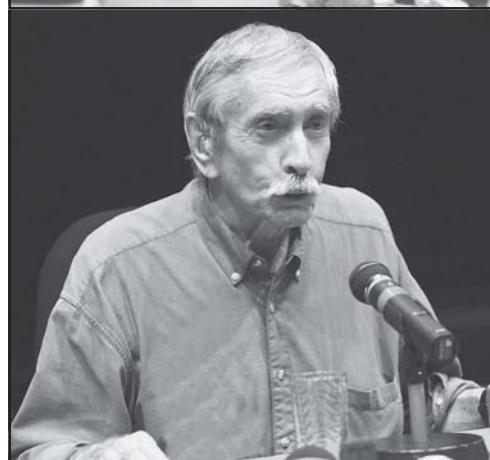
автора ѝ е трагикомедия, има достатъчно скандални и шокиращи моменти, теми, образи от всекидневието ни. Но нали театралната публика във всички страни реагира различно на слушащото се на сцената. Олби припомни, че световната премиера на прочутата му пиеца "Случка в зоопарка" е била в Западен Берлин на немски, на език, кой-

Диалогът с Едуард Олби е не само възможен, но и предизвикателен, интересен и изпълнен с живот и хумор

снимки Божидар Маркова

своите произведения и се интересува как българската публика ще възприеме тази му творба, която американска критика е нарекла скандална, провокативна и дори срамна.

Репетициите на "Козата, или Коя е Сил-

вия?" започнаха на 27 май, като Едуард Олби ще участва в продукцията с творчески съвети в началото и в края на репетиционния период - две седмици преди финала, отбеляза Явор Гърдев, а премиерата ще е през есента. А

Олби добави, че е впечатлен от първата си среща с българските актьори, които според него разбират за какво е тази пиеца и въпреки това все още искат да играят в нея. Наистина в "Козата, или Коя е Силвия?", която според

то той не знае, но когато една пиеца е направена добре, винаги може да бъде пресъздадена и разбрана на много различни езици.

Винаги съм се учудвал от факта, че хората се шокират от това, че виждат на сцената или в киното неща, които правят всеки ден. Мисля, че нещата, които би трябвало да ни шокират, както беше писал Тенеси Уилямс, са преднамерената жестокост, интелектуалният мързел и тоталното безразличие, подчертава драматургът. А на въпроса как може да се преборим с безразличието, Олби отговори, че единствено чрез образоването на публиката, чрез срещата на хората с красивото - независимо дали ще е картина, музика или спектакъл - може да се постигне разбиране и съпричастие към изкуството.

Защото само изкуството е концентриран отзук на света и на времето, в което живеем. А винаги си заслужава да се живее

сега, в сегашното време или, както казва една от героините в пиецата ми "Три високи жени" - "Сега, винаги!", независимо че китайската мъдрост гласи: "Да не ти дава Бог да живееш в интересно време".

Писателят трябва да се научи да гледа и да слуша внимателно хората около себе си, смята Едуард Олби, защото хората не говорят еднакво. Той трябва да има усет към употребата на езика като начин на изказ, форма на общуване, изразяване, защото всеки човек е уникален в своя изказ и представлява интерес за драматурга, който, както е известно, борави само с диалога, за да покаже и изрази своите герои. Ако искате да ме разберете, ела да гледате пиецата!, обърна се авторът на "Козата, или Коя е Силвия?" и си пожела добра среща в българската публика.

Страница на
СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

В Скравена е белокаменната костница-паметник с главите на десет Ботеви четници, загинали през последните дни на Априлското въстание. На нея е определено място в средата на площада - между читалището и отдалечената малко вътре черква.

На два разкрача от костницата върху скромен пиедестал е изграден паметник на четника Георги Apostолов от Стара Загора, загинал на 23 години. Облечен е в четническа руба с ширити и пагони, с лъвче на капака, в ръцете държи сабя.

Костницата е обявена за исторически национален паметник. Под номер 82 влиза в списъка на стоте забележителни обекти върху картата на България. Поради температурни изисквания тя е затворена. Не след дълго чакане екскурзоводката ни отваря и ние влизаме в хладна и сумрачна обител. Тук не се говори и не се задават въпроси... Стоим пред специален саркофаг, изолиращ всяка външно влияние. Саркофагът прилича на голям куб. Под стъклението му капак се вижда 10 херметично затворени урни. Във всяка е поставен череп на безименен Ботев четник. Прочитаме само името на Георги Apostолов. Боже мили, върху изльските черепи зловещо

личат дълбоките резове на ятагана

Обръщаме се с наслъзени очи към челната стена, на която великолепно е изваяна пieta, още по-безутешна от очакващата Димчо-Дебелянова майка в Копривщица.

Тихо и безмълвно излизаме навън, където животът си тече сякаш не е имало робство, въстания и отрязани глави, сякаш такова злодеяние не се е случвало. Цъфтящата майска пролет ни връща усмишката и желанието да питаме за всичко, което не знаем. Научаваме имената на хората, които с обич и талант са сътворили този свещен храм: архитект Росица Овчарова, скулптор Стефана Бояджиева и художник Божидар Овчаров. Останаха за нас неизвестни имената на научните работници от лабораторията за спешна консервация и научен анализ, които са се справили с големите трудности поради лошото състояние на черепите, престояли повече от 90 години под земята и още десетилетия в шкаф в селската черква.

На голяма плоча от черен мрамор, поставена вдясно от костницата, са изписани имената на 135 скравенци, загинали през войните. Можем да си представим как са осиротели 135 семейства и как Скравена е била потънала в черни кърпи.

За трагичната гибел на Ботевите четници, които Скравена е приютила като майка, уредничката на читалището Цанка Йорданова ни предложи книги и статии от поп Димитър и сина му Георги Попдимитров - очевидци и участници в паметните събития. Скравена е съвързана със съдбата на 12-те Ботеви четници, водени от член на щаба Георги Apostолов. След неравен бой с башибузук и редовна турска войска в местността Ритлите край Лютиброд въстаниците са обградени в кошарата на Мария Цоловска и избити.

Нито един не вдигнал бяла кърпа

да се предаде. Султанските главорези и черкези обезглавили мъртвите четници, а телата им захвърлили зад кошарата.

Днес на лобното място е изграден параклис, в който можем да прочетем имената на убитите. До тях е изписано и името на смелата лютибродчанка Мария Цоловска, която е пренесла мъртвците и ги е погребала в общ гроб.

След извършеното кърваво злодеяние аскерът и черкезите потеглили обратно към Орхание. Пред безредната колона 12 бабаи носели 12 окървавени глави, наглобени на колове. Спирали във всяко село, за да плашат и без друго живеещите в съмъртен страх селяни. Изкарвали ги насила да гледат гроздното шествие, та да не помислят никога, повече за въстание. Изкарали със закани и скравенци от домовете им на мегдана, гдето османлиите подгответи байрам за победата. В Скравена пристигнал и орханийският каймакам Саадатин ефенди, който бил посрещнат със зурли и тъпани. Той поздравил с "аферим" черкезите и участниците от редовната турска войска, наградил ги и заповядал главите да бъдат отнесени в Орхание. Изтръпнали от жалост присъстващите скравенци - нима ще оставят турците още да се гавят и кощунствуват с тия народни сино-

Десет глави, посечени за свободата

"Кой знае кои ли дечица и коя ли майка плачат сега за вазе..." Имената на всяка от тях Георги Попдимитров споменава в своята книга "Данни за Ботевата чета".

Всяка година на 3 юни поп Димитър е отслужвал на гроба на Ботевите четници панихида за упокой на душите им. Идвали много скравенци да отдадат почит на загиналите за българската свобода.

През 1930 г. дългогодишният учител Георги Попдимитров, вече надхвърлил петдесетте, се обезпокоил дали не са изгнели главите на четниците, погребани в черковния двор. Останал е до днес в общинската архива документ, в който се удостоверява, че Георги Попдимитров и кметът на селото Стефан Чачов в присъствието на много скравенци са разкопали общия гроб и са извадили от него черепите на Ботевите четници, измели ги и ги поставили в шкаф с витрина. Шкафът

рост в своя дом в махала Паланката, на чиято фасада има паметна плоча с надпис: "Тук е роден и живял Мико Стоянов Соларски (1846-1926) - четник от Ботевата чета. Погребан е в черквата до гроба на десетте глави на Ботеви четници от групата на Георги Apostолов".

На 16 май следобед Мико заедно с 200 българи-емигранти се качил на австро-германския пароход "Радецки". Давали вид, че са градинари и пътуват за Кладово и Турно Северин да търсят работа. Оръжието било вместено в големи сандъци, в които били уж техните градинарски инструменти и сечива. За една минута всички от групата се предрещили в четнически униформи, ушили от бял шаяк, извезани с ширити, на кепето - лъвче. Войводата Ботев бил облечен във воеводска униформа, юначина и красавец! Застанал пред капитана на кораба и му връчил заповед на френски език за безусловно подчинение: "Ние сме тръгнали да освободим Отечеството си и

ако трябва, кръвта си ще пролеем

за него!" Капитан Дагоберт се подчинил и обрънал корабния рул в нужната посока. Тогава войводата извикал мощно: "Да живее България!" И двеста гърла повторили въздушено и гърмко: "Да живее България!"

Четниците обичали своя войвода и вярвали в него като в Бог. Когато стъпили на козлодуйския бряг, четата била разделена на взводове и поела към Врачанския район в очакване към няя да се присъединят нови въста-

Уникалната костница паметник в Скравена съхранява тленни останки на десет Ботеви четници

МАРИЯ РАДОНОВА

ве? Селските първенци Георги Стаменов и Петко Студентков набрали кураж и приближили каймакамина, с когото се познавали и си имали думата. Саадатин ефенди често ги посещавал да го почерпят. Така те прикривали членството си в тайнния революционен комитет, основан в Скравена от поп Димитър Общи. Пръв смирено започнал чорбаджията Стаменов: "Яко ти се молим, Саадатин ефенди, да заповядаш на подчинените си да оставят в селото тия "душмански" глави, за да не плашат с тях булите в "касабата". Орханийският властник изпълнил молбата на скравенци.

Никой още не смеел да приближи главите, докато не се измете от мегдана тази сган. Джандармерът Яшар Чулака се повърнал, слязъл от коня и ритнал с ботуша си две от главите. Изглежда ги припознал. Заповядал да ги отнесат в неговото село Уруци (Скобелево). Като изчезнал и той, скравенци занесли останалите десет глави в двора на селската черква.

Погребението било извършено тайно

по късна доба, без обредно опело. Няколко стари милозливи жени измели главите от спечената кръв и прахоляка, завили ги в чисто домоткано платно, запалили 10 свещи и ги оплакали майчински.

бил занесен за поклонение под иконите на светците.

В бъдните години на всеки 2 юни шкафът с черепите бил изнасян на площада за поклонение. Ритуалът се съпровождал с тържествена заря, в която участвали войници от близкия гарнизон.

Учителят Георги Попдимитров има голяма заслуга за популяризирането на подвига на Ботевите въстаници и на смелата жертвено-майчинска грижа, проявена от Скравена към тях. По негова инициатива

за първи път у нас е отбележан 2 юни

- денят на Ботевата гибел и безсмъртие.

Уникалната история с главите на четниците има своето продължение. Още в началото на миналия век се подела идея за построяване на костница-паметник в центъра на селския мегдан. Идеята дълго зреела в съзнанието на скравенци, докато се стигне до 2 юни 1982 г.! Тогава в костницата-мавзолей били пренесени от български офицери десетте урни с черепите на Ботевите четници. Костницата била открита от тогавашния държавен глава Тодор Живков. В тържествената заря участвали младежи от пет походни лъчи, тръгнали от Милин камък до Скравена.

Скравенци имат още една свидетелска гордост. Те имат свой съселянин Мико Стоянов Соларски, който е бил в Ботевата дружина. Доживял е до почтена ста-

ници. Никой не се появил... В Западна България кротували... Действителността се оказала друга... На 19 май 1976 г. Ботев бил пронизан от вражески куршум в момента, когато оглеждал с бинокъл района около Милин камък и Околчица.

След гибелта на Ботев четниците се разпръснали и се спасявали както може. Мико Соларски след страшни премеждия оцелял по чудо. По-късно портретът му бил поставен в училището, макар че му било неудобно от това. Скравенци прибавили към фамилията му прякора Комитски и Комитата.

Сигурно се питат защо Орхание е прекръстено в Ботевград? Нали Христо Ботев е роден в Калофер, а името му е дадено на друг град? Обяснението е кратко - през 1934 г. със закъснение от половин век българското правителство издава разпоредба всички турски наименования на местности, планини, върхове и селища да бъдат преименувани с български. Жителите на Орхание отправили искане до правителствената комисия да им бъде даден името на великия Ботев, като изтъкнали, че Скравена, село от Орханийска околия, приема посечението на десет Ботеви четници и единствено в България ги е опазила до днес. Комисията възприела желанието на жителите от Орханийския край. Село Скравена отстъпило своеето право да носи Ботевото име на околийския град Орхание.

Стига и на Скравена да бъде наречена "майка на Ботеви четници".

ГЕОРГИ АНАСТАСОВ е роден през 1957 г. в София. Има висше икономическо образование със специалност организация на производството и управление на труда. Лидер на партия "Български социалдемократи". Депутат в 39-ото и 40-ото народно събрание. Заместник-председател на парламентарната група на Коалиция за България

ГЕОРГИ АНАСТАСОВ:

Вярвам в изборния успех на левицата

Българските социалдемократи успяха да прокарат свои законодателни инициативи и защитихме интересите на своите избиратели, казва депутатът от Коалиция за България

■ Господин Анастасов, предстои политически съвет на партия "Български социалдемократи", на който трябва да станат ясни критериите за номинация на кандидат-депутати от вашата партия. Всъщност какви точно ще бъдат те?

- Критериите ни основно са - това да бъдат хора с авторитет, които са доказали на практика своята принципност в социалдемократията. Държим най-вече това да са хора, които си поставят за цел недопускане на мутриите във владеяне.

■ Очакват ли дискусия около имената, които смятате да предложите?

- Ще има дискусия, защото, както е казал Ст. Л. Костов в "Големанов", "без членове една партия може, но без кандидати за министри и депутати не може". Това, разбира се, е в кръга на шегата.

Има различни кандидатури на партията. Ние обаче държим на няколко принципа. Една трета от тях трябва да са жени. Това е уставна норма. Една трета трябва да са и млади хора под 35 години. Мисля, че моралното задължение е тези, които са работили за други каузи, да се оттеглят и да отстъпят своето място на тези, които работеха за това на тези избори да има сила социалдемократическа левица.

■ Вашата партия е част от Коалиция за България. Доволни ли сте от договора за коалицията?

- Не е важно дали аз съм доволен или не. Много по-важно е, че двете партии - членове на Социалистическата интернационал и на ПЕС - нашата партия и БСП, имат двустранен договор. Този двустранен договор е основа на взаимодействието в Коалиция за България. Ние сме международно признатите партии за България.

На второ място, в един коалиционен договор е съвсем естествено, че не могат да бъдат удовлетворени всичките амбиции на партиите и всеки трябва да направи своите отстъпки, кой по-големи, кой по-малки. В този дух договорът между българските социалдемократи и българските социалисти беше изработен на базата на реалното присъствие в обществото, тоест върху основата на резултатите от 2007 г. На тази база се постигна и споразумението. Всеки може да има

Разговоря АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

своите забележки, но трябва да отчитаме и реалностите в живота и да вървим напред. Защото, ако бъдем неотстъпчиви, левицата ще излезе на избори разпокъсана както през 2007 г., а от това печелят само десните. А иначе щяхме да бъдем беззапелационен победител на изборите за Европарламент през 2007 г., ако бяхме излезли обединени. Мисля обаче, че си взехме поуката.

■ Какви са вашите очаквания за изборите през тази година?

- Вярвам в успеха и на европейските избори, и на изборите за национален парламент, защото сме доказали, че ние защитаваме интересите на хората на труда. Каквото и да говорят, в България доходите след 2005 година се повишиха. Реално хората имат по-високи доходи. Те за съжаление не са все още такива, каквите бихме искали. Всеки социалдемократ в страната желае доходите тук да са такива, каквите в Германия или Франция. Но икономическата база е различна, икономическото развитие е друго. Смятам, че трябва да хвърлим много повече усилия в борбата с организираната престъпност и мутризацията, а тогава и другите въпроси постепенно ще се оправят, за да можем да продължим и в следващия успешен мъндат.

■ Как оценявате посланието на десницата? Виждате ли някаква алтернатива на управлението в техните идеи?

- Към настоящия момент аз не съм видял нито тяхна платформа, нито техни послания. От тях се чува единствено една обобщена фраза: "Абе, не знам как е, но не е така." В техните предизборни речи се вижда пълно отсъствие на идеи, но много личностни на-

падки. Според мен това не говори добре за политическия живот на страната.

Днес десницата изживява това, което тя самата причини на българските социалдемократи. И хората в СДС бяха наясно и видяха какво прави Костов срещу българските социалдемократи, как организира разцеплението на партията, как се влияе върху съда и те започнаха да се държат по същия начин. Така че нека да не търсят вината другаде, особено пък в левицата. Вината е вътре при тях. Костов разцепваше, организираше вътрешни преврати, но най-накрая, като не можа да разцепи никой друг, разцепи собствената си партия СДС.

■ В края сме на 40-ото народно събрание и всяка партия прави своята равносметка като политически и законодателни действия. Каква е равносметката на вашата партия в това отношение?

- Много са нещата, които предложихме като закони. Много от тях бяха приети. Нека да започна от етажната собственост. Ние успяхме да се преобразим с имотната мафия. Имашие предложение в дух, че само ако някой съсед погледне накриво друг, той да бъде гонен от дома си. Ние бяхме тези, българските социалдемократи Иглика Иванова и Георги Анастасов, ние предложихме и парламентът приема, защото успяхме да убедим нашите другари от БСП и нашите патнери от НДСВ и ДПС, че не може да се накърнява частната собственост на който и да е българин, независимо какво е прегрешението.

Второ, при промените в Гражданско-процесуалния кодекс много от положителните неща, които се приеха, бяха предложения на Иглика Иванова, а някои, които не бяха приети, впоследствие се оказа, че точно тя е била права и те пак бяха приети. Не на последно място бе и въпросът за Семейния кодекс, където Иглика Иванова наистина бе един от найактивните участници като изразител на българските социалдемократи.

Имаме много предложения в защита на хората на труда. Ние работим много добре с българските синдикати и благодарение на това сме задали много въпроси в защита на българските ми-ниори, учители, в защита на работниците от "Кремиковци" и много други.

“

Трябват
повече усилия
в борбата
с мутризацията

ТОЧКАТА НАД И-то

Спасовден

ИВО АТАНАСОВ

Май не остана празник незачернен. На Коледа вече изтърпваме за трагедията в дискотека "Индиго", Великден ни смразява с удавените в река Лим ученици, на Трети март огънят взе жертви във влака за Кардам. Ами мостът край Бяла, ами загиналите в Кербала? Дойде реди на Спасовден да влезе в черната хроника. Близо до Ямбол автобус се вряза в хората край пътя, уби на място 16 души и още толкова осакати.

Разбира се, за всяка драма се търсят причини, издирват се виновници, някои вече са наказани, други - още не. Но все повече излизаме от контекста на поредното нещастие и, виждайки дългата редица от разбити празници, си задаваме тежкия въпрос: защо все на нас се случва?

Че на кого другого да се случи? Има ли по-бездожен народ от нас? Ако не изобщо, най-малкото - в Европа? Казват, че социализът бил виновен. Макар че, когато преди промените съм отивал в Рилския манастир да запали свещ, съм попаднал там на Драка Вълчева, а не на Надежда Михайлова. И че в епохата на предишния капитализъм поне половината от осмиваните персонажи в литературната ни класика са представители на духовенството. Не казвам, че не е заслужено, но и не го намирам за причина да не вярваме в никого и в нищо. Дори когато гласувахме за великите българи, в членната тройка поставихме Дънов, чието учение е отклонение от официалната религия, хан Аспарух, който е от предхристиянския период, и Левски, за чиято душа манастирът е тесен. Ето че повечето от нашите герои не само са извън източното православие, но и в много случаи - против него. Сигурно и затова други народи отдавна са си надмогнали хала, а ние все оцеляваме.

Традиционното почти недоверие към християнските ценности се компенсираше от налаганите норми на комунистическия морал и правила на социалистическото общежитие. Вяра в Бог нямаше, което не беше добро, но други норми ни правеха по-разумни, по-честни, по-почтени, по-смирени, по-признателни и в крайна сметка - по-праведни. Сега всичко това е демонтирано. Човекът е разжалван до биологическа единица, чиято главна грижа е да задоволява щенията на тялото. Готов е да стори всичко, за да постигне своето. Няма страх от нищо, задържките му са изпълни, а методите - безскрупулни. Диво зализа на успелите, гаври се животински с по-слабите, не признава, че някой може да е нещо повече от него. Мрази авторитетите, величае фалша, а кумири са на помпани със силикон - в мускулите, устните, гърдите и дори в гласовете.

Стигаме дотам, да не признаем дори в личния си живот кога сме били добре. Повечето от нас сме по-бедни отпреди, с по-лоши перспективи, с минимални шансове да се конкурираме в прекалено пазарното общество, но хулим еднакво както онези 45 години, така и последните 20. Не ни се угоди със строй, с власт, с партии и с управление. Сигурно сме единствените в Европа, които на всички избори изльзваме все нов и нов победител. Видяхме ги едните какво могат, казахме си, сега да видим другите, утре пък - третите. Сменяме ги от вот на вот, за да можем да ги намразим завинаги. И да отхвърлим от себе си отговорността. Възторгваме се от поредния нов месия, даряваме го с гласа си, а после го ругаем, че не е изъгълът. И тъй - на всеки четири години, че и по-често. Така отклоняваме въпроса защо все позволяваме да ни лъжат. Не е справедливо, но много-много не ни пукат.

А несправедливостта се наказва. Не само на оня свят, но и на тоя. И не ние решаваме как, има кой да преценява. Времето ни предлага какскада от тестове. Ето, задава се мажоритарен вот, който толкова много искахме. За пръв път след 1990 г. ще можем да глусуваме за личности в парламента. Засега - само за по едно място във всеки район, но ако опитът излезе успешен, утре мажоритарното начало ще се разшири. От нас зависи дали да изплатим в Народното събрание фигури с подготовка да работят пълноценно, или популярни имена, но с рейтинг, натрупан в съвсем други сфери? Ще бъде нелепо да изберем точно онези, които са най-неподходящи. А после отново да се гневим, но не на себе си. Защо ли отсега съм сигурен, че ще постъпим тъкъм така? И ще сътворим поредната несправедливост, която ще застане на опашката на чащащите наказание. Което подсказва, че трагедията край Ямбол, уви, няма да е последна.

Най-лошото е, че все по-малко се трогваме от това.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

На заседание на Съвета на ректорите във Велико Търново днес синдикатът "Висше образование и наука" (ВОН) в КНСБ ще постави въпроса да се промени финансирането на висшите училища по схемата "базов норматив за издръжка на един студент, умножен по броя студенти". Проблемите, които създава този начин на финансиране, не отчеха се поставят на дневен ред от ректорите, но до единно мнение не се е стигало. Финансирането по тази методика бе въведено със Закона за висшето образование, приет в края на 1995 г. Преди 14 години схемата бе възприета като модерен инструмент, чрез който постепенно ще се повиши държавните субсидии за висшите училища.

БАЗОВИЯТ НОРМАТИВ ЗА ИЗДРЪЖКАТА

на един студент се определя всяка година с постановлението на МС за изпълнението на бюджета. С постановление на МС от 2001 г., актуализирано през 2007 г., бе въведена сегашната схема, създадена тогава в МОН - умножаване на базовия норматив по коефициенти за всяко направление. Бях определени 9 професионални направления, които се финансират по различен начин. На практика базовият норматив се отнася единствено за висшите училища, които обучават в професионалното направление със специалности като педагогика, икономика, туризъм. За останалите 8 направления базовият норматив се увеличава, умножен по съответен коефициент.

Коефициенти за ръст на базовия норматив по професионални направления:

Педагогика, икономика, туризъм - 1
Социология, филология, история, право - 1.6
Математика, технически науки - 2.3
Животновъдство, аграрни науки, ветеринарна медицина - 4.3
Спорт - 6.2
Изкуства - 5
Национална сигурност - 7.81
Хуманна медицина - 9.4
Военно дело - 10.57

„Цената“ на обучението

Защо икономистите са „най-евтини“, а военните са ни „най-скъпи“

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Така на практика най-малко пари получават за всеки свой студент университети като УНСС и Стопанска академия в Свищов, както и педагогическите факултети на класическите университети. А най-много - медицинските и военни вузове. Логиката е, че за обучението в различните направления са необходими различни средства - в някои специалности то е по-скъпо, отколкото в други. На практика обаче трудно може да се разбере каква е разликата в „цената“ на обучението на педагози и историци например, та за първите се дава базовият норматив, за вторите - почти два пъти повече. В случая определянето на коефициента изглежда достатъчно произволно. Това обаче дава

СЕРИОЗНО ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ ФИНАНСИТЕ

на съответните висши училища. При увеличение на базовия норматив ръстът на парите за „евтините“ специалности е минимален, за „скъпите“ обаче е чувствителен. Схемата е подобна на тази при депутатите - ако средната заплата на обикновения българин се вдигне с 50 лв., депутатите получават в повече три пъти по 50 лв. При вузовете това означава, че парите за издръжка на част от тях растат едва-едва, докато за други ръстът е значителен. А инфляцията е еднаква за всички.

Ректорите на техническите вис-

“Най-евтини” са в УНСС

А “най-скъпи” са ни военните...

ределяне на диференцираните нормативи за издръжка на обучението в различните професионални направления.

Освен това вторият елемент в схемата - финансиране

ПО БРОЙ СТУДЕНТИ ВЪВ ВСЕКИ ВУЗ

също води до дисбаланси. Университетите с по-малко студенти получават съответно и по-ниска субсидия, докато многолюдните прибират големия “пай”. Неотдавна ректорът на НАТФИЗ проф. Станислав Семерджиев обръща внимание, че в областта на изкуствата обучението на пет режисьори например гълта толкова пари, колкото и това на 100 - защото и за едните, и за другите са необходими еднакъв брой преподаватели и упражнения. Въсъщност това се отнася за всички специалности и в останалите висши училища.

Отделна тема са държавните такси за обучение, които заплащат самите студенти от джоба на семействата си. Таксите може да стигнат до 30% от норматива за издръжка в съответното професионално направление. Ако обучението по медицина например по норматив струва 9000 лв. на година, вузът има право да поиска от студента да плаща 2700 лв. Колко семейства в България могат да си позволят такъв разход и къде отива равният достъп до висше образование? Не е най-доброто една държава да принуждава студентите да съфинансира обучението, което тя самата недофинансира. Би трябвало държавата да осигури финансово обучението, а студентската такса да покрива дейности в полза на студента - ползване на библиотеки, ксерокси и факсове, спортни съоръжения, стол и общежитие и пр. Така е поне в повечето страни на Европа, в които вузовете събират такси от студентите си. Точно тази промяна в предназначението на студентските такси предложи неотдавна лявото крило в БСП на Янаки Стоилов като елемент на

политиката във висшето образование.

В крайна сметка от доста време всяка година, когато се ogłасяват бюджетите на висшите училища, с просто око се виждат търде големите разлики в ръста на субсидите за тях. И за тази година, както посочи ВОН преди ден, картина е същата - едни вузове имат 10% ръст на субсидиите, други - като Медицинският университет в София, се радват на ръст 37%. За 2009 г. базовият норматив за издръжката на един студент е 963 лв. В същото време средният норматив за издръжка на един ученик в средното училище според бюджета е 1662 лв. Поредна аномалия. Много подобна на тази със заплащането на кадрите в университетите и научните институти - научните сътрудници и асистентите в тях получават по-ниско възнаграждение от докторантите, чиято стипендия е 450 лв. без удържки! На практика с въвеждането на делегираните бюджети за средните училища схемата на тяхното финансиране стана подобна на тази при вузовете. Съответно - появиха се същите разлики в парите. Като прибавим и това, че за всички в бюджетната сфера заради кризата субсидиите се превеждат на 90% (т.е. гласувани от парламента бюджет е намален с 10%), ходенето по мъките стана реалност за всички в образованието.

Финансовият министър Пламен Орешарски на няколко пъти повтори, че щяло да има гъвкав подход при намаляването на бюджета. Но никой политик досега не е извел пред скоби образованието и науката. А те не са обикновени отрасли, защото създават онзи човешки потенциал, който има решаващо значение за развитието и конкурентоспособността на всяка икономика. В ЕС това отдавна е ясно, затова антикризисните мерки там са свързани преди всичко с недопускането на срив в двата отрасъла на знанието. Пряка е връзката между потенциала за икономическо развитие на всяка държава и състоянието на образователната и на научната система. А в България и без това

СИЛНО ИЗОСТАВАМЕ В ЕС ПО ИНВЕСТИРАНЕ

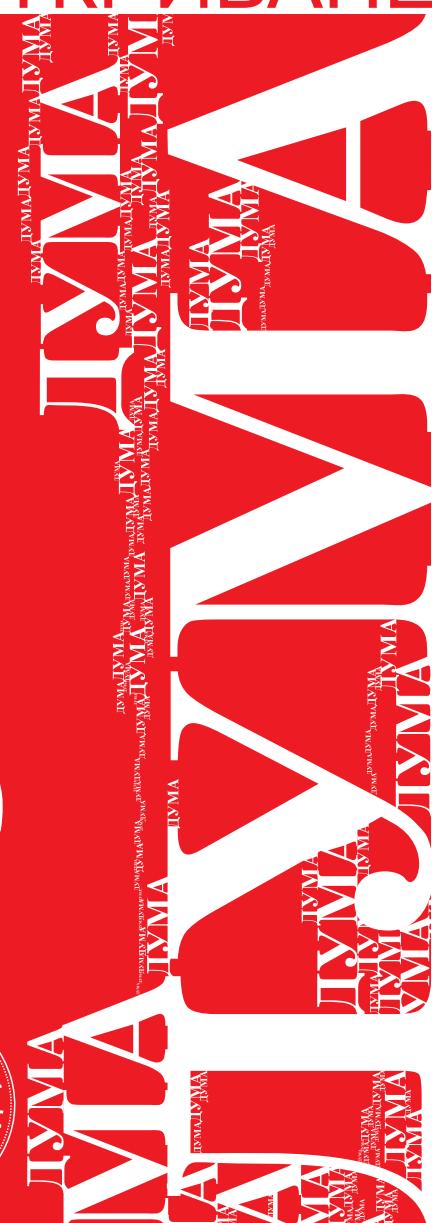
в човешките ресурси, по броя висши с подобряща квалификация за нуждите на модерната икономика, по обхващането на работната ръка в система за учене през целия живот. Затова и КНСБ, и институциите в образованието и науката категорично настояват субсидиите за двете сфери да се изплатят на 100% до края на годината. Десетте процента недодадени пари за годината са 39 млн. лв. за вузовете и 9.5 млн. за БАН. Ако това не стане, в последните три месеца на 2009 г. осем висши училища и БАН няма да имат средства дори за заплати, предупреди КНСБ. Надяваме се на държавнически разум, да убедим държавата, защото на хората на интелекта не им отива да манифестираят из улици, заяви онзи ден лидерата на ВОН док. Лилияна Вълчева.

Търде проблематично обаче изглеждат тези 100%. Защото ако за момента държавата спестява 10 на сто от субсидиите като кризисен резерв, не се знае какво ще се случи през лятото и особено през есента. Самият Орешарски откровено заяви, че за евентуално вдигане на буфера от 10 на 20 на сто ще решава след изборите следващият финанс министър. А би трябвало вече да говорим и за бюджет 2010. Днес ВОН ще обсъди с ректорите предложението си - догодина да се дадат не по-малко от 5% от БВП за образование и 1% от БВП за наука. Очевидно е, че самият брутен вътрешен продукт на страната в кризисните условия ще е по-нисък. Затова не се ли заделят поне предложените проценти за образование и наука, системите просто няма да функционират. А това само по себе си залага бъдеще, в което България никога няма да излезе от кризата.

ПРЕДСТОИ ОТКРИВАНЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ■ ДУМА
www.duma.bg

ИНФОРМАЦИОНЕН
РЕДАКТОР
ПЕЧАТ
ОБРАЗОВАНИЕ
РЕКЛАМА

ПОЗИТАНО 20

Варна и Шумен - Ключови в Руско-турската война 1828-1829 г.

Днес се навършват 180 години от битката при Кюлевча

Н. С. СТАНКА ДИМИТРОВА

В новата история - европейска и българска, особено място заема т. нар. Източен въпрос. Възникнал през XVIII в., той се изявява най-силно през следващото столетие, когато се оформят основните доктрини и идеи на Великите сили за Османската империя и нейното наследство, за отношението им към настоящето и бъдещето на подвластните народи. На преден план излизат териториалното присъствие на две от най-силните държави - Османската и Руската империя, и техните противоречия за съдбата на народите, нариращи се под властта на султана. Тези противоречия в края на XVIII и през XIX в. често прерастат във военни конфликти, в които заради своето важно място в отбранителната система на Османската империя неизменно вземат участие силните крепости в Североизточна България - Варна, Шумен, Русе и Силистра. Те съставляват т. нар. Крепостен четириъгълник.

След Руско-турската война от 1806-1812 г. настъпват сериозни промени в организацията на Османската армия - премахнат е еничарският корпус и е създадена редовна войска, наречена "победоносни османски войски". Така се разчista пътят за по-нататъшно централизиране на османската държава. Това е било необходимо заради нарастването на националноосвободителните движения на поробените народи и засилването на влиянието на Русия в тях. След смъртта на император Александър I (1825 г.) на престола идва Николай I (1796-1855) -

Штурм на Варненската крепост, 1828 г., немска гравюра

Х. Пазарджик, където в следващите дни пристига самият Николай I с главните сили на руската армия.

В следващите месеци се водят най-ожесточените битки през цялата война - за превземането на Варненската крепост. Обсадните действия на руските войски, командвани от ген. Сухтелен, започват в началото на юли и продължават три месеца. Османското правителство възла-

връзката на града от юг, руски отряд начело с ген. Воронцов минава през с. Гебедже (днес гр. Белослав), после по Авренското плато достига до с. Галата (днес квартал на Варна). Така обръчът около Варна напълно се затваря. Руският флот започва усилено да обстреля крепостта. От другата страна сухопътните войски атакуват града с обсадна артилерия от няколко редута, разположени по склоновете на Франгенското плато. Въпреки ураганния огън на турците руски сапьори успяват да минират два бастиона от северната крепостна стена и да ги взривят. За ожесточеността на битката за Варна е показателен фактът, че русите сменят трима командваници обсадната армия, тъй като са ранени генералите Меншиков, Петровски и Воронцов. Тук е и самият император Николай I, който наблюдава сраженията от могилата Тура тепе (Жеравен хълм - днес там е Паметникът на българо-руската бойна дружба).

След тримесечна обсада и непрекъснати бойни действия на 29 септември 1828 г. русите превземат града. Те пленяват 6 хиляди души и 178 оръдия, останалата турска войска е освободена, като 4 хиляди са оставени без оръжие, а на 800 души оръжието е оставено.

По време на тази война варненската Рада Кирчева извършва твърде смела постъпка. Докато обсадят града през лятото на 1828 г., русите обстрелят тази част, където са разположени християнските квартали. Много хора загиват под развалините, десетки семейства остават без подслон. Тогава Рада и баща ѝ се промъкват до щаба на руските войски и дават подробни сведения на командването за разположението на турските укрепления. Благодарение на тази постылка на младата българска християнското население е спасено, а превземането на града - улеснено.

Превземането на Варна е най-значителният успех на руската армия в тази война. Победата дава възможност на русите да се установят зад Дунав, да

презимуват в България и да предприемат действия за следващата си кампания през 1829 г. По време на тази кампания те атакуват Силистра, насочват се и към Шуменската крепост. Превземането на този важен военен пункт би дало възможност за успешното преминаване на Балкана, от което до голяма степен зависел изходът на войната. Преди операциите за овладяване на Шумен обаче ген. Дибич провежда успешни военни действия край с. Кюлевча. На 29 май 1829 г. преди сраженията при Кюлевча русите разполагат с около 36-хилядна войска, а турците - с 55 хиляди. На 30 май е решаващата битка при Кю-

левча, където русите мощно побеждават турците.

Атака на Шумен и преминаване на Балкана ген. Дибич предприема на 25 юни, едва след падането на Силистра на 18 юни 1829 г. Успешно блокират Шуменската крепост, генерал Дибич прехвърля значителна част от войските си отвъд Стара планина. Той разгромява армията на Мехмед Решид паша, съставена от новите редовно обучавани войски и на 20

август овладява Одрин, чийто гарнизон отказва да се сражава. Руските войски продължават настъплението си към Цариград. Тогава Портата започва преговори за склучване на мир.

На 14 септември 1829 г. в Одрин е подписан мирният договор, с който се слага край на този военен конфликт.

Бойните действия във Варненския край, успешните действия край Силистра и Шумен и настъплението след преминаването на Балкана, засилват надеждите на българите за овладяване с помощта на Русия. Това е причината за активното участие на местното българско население в помощ на руските войски. По разпореждане на генерал-губернатора на Бабадагска и Хаджиоглу-Пазарджишката област, ген. Головин, през зимата на 1828-1829 г. са създадени няколко дружини от български доброволци. Две от тях, в състав от по 30-40 души под началството на двама сърби, действат в района на Провадия. Те оказват значителна помощ на отряда на ген. Куприянов по време на обсадата на града през май 1829 г. Със своя дружина в тази война участва и Бойко войвода - един от най-известните български хайдути.

И след подписването на мирния договор руски войски остават във Варна. Те пребивават в града до 2 септември 1830 г., когато съгласно клаузите на Одринския мирен договор оккупационните части се оттеглят и предават крепостта на турците. Заедно с руските войски хиляди българи от Варненския край и Североизточна България напускат родните си места и се преселват в Бесарбия и Южна Русия. Броят на емигрираните е около 140 хил. души - внушилна цифра за тогавашните български мащаби. Преселническото движение в резултат на тази война има важни последици за демографското състояние на този

Превземането на Варненската крепост, 11 октомври 1828 г., немска гравюра

Шумен, 1828 г., немска гравюра

привърженик на по-активна и твърда политика спрямо Османската империя. На 25 март 1826 г. Русия ултимативно поставя искаше от Портата да бъдат изпълнени точно условията в чл. 8 на Букурещкия мирен договор, отнасящи се до Сърбия, а османските войски, изпратени за потушаване на въстанието във Влашко и Молдова, да бъдат изтеглени. Опитите на Великите сили чрез преговори да накарат Портата да проведе предлаганите мерки не се оществяват. Тогава Русия обявява на 7 май 1828 г. война на Османската империя, войските й преминават р. Прут и окупират Влашко и Молдова. През юни руските войски завземат цяла Добруджа с изключение на Силистренската крепост. На 25 юни е превзет гр.

За да прекъсне напълно

Замъкът Шонбрун

Един от символите на града -
Виенското колело
в увеселителния парк Пратер

Неспящата красавица

Аристократичната столица на Австрия е номер едно сред най-добрите за живот градове по света

През 1999 г. Австрия избра крайно дясната Партия на свободата (FPO) на второ място в своя парламент и с това си докара санкции от страна на Европейския съюз. Тази мярка бе причинена от страх да не би да се повтори случилото се през 30-те и 40-те години на миналия век. Австрия е обвинена в несигурност относно политическите си насоки и мястото си в ЕС, социалните норми бяха смутени от хард-лайнерската антиимиграционна политика на FPO. Със сигурност това не бяха най-добрите времена да се живее в столицата Виена.

И ето, едва 10 години по-късно вътрешните и външните конфликти на Виена са останали назад в миналото и австриската столица отново заема члената позиция в списъка на Форбс, съставен за 20-те най-добри места в света за живееене. Тази класация бе публикувана от списанието в края на април. Виена е поставена на позиция 1 заради изкуствата и културните си институции, в частност заради реномиранията си в цял свят опера, заради парковете и континенталната си архитектура, разположена по бреговете на Дунава. Небесата са така кристални в този град! Затова и международната консултантска агенция по хуманитарни ресурси "Мерсер" също ѝ отреди първо място - заради най-високото ка-

Хундертвасер е жилищна сграда, построена в периода 1983-1986 г. от архитектите проф. Йосиф Кравина и Петер Пеликан по проект на артиста Фриденрайх Хундертвасер. Част от ексцентричностите са вънните погове, покривът, покрит със стъкло и пръст, големите дървета, излизащи от стапите на бънън. Хундертвасер не взима хонорар за проекта. Твърди, че си е струвало само и само да опази "нещо грязно да не се появя на това място". Сградата има 52 апартамента, 4 офиса, 16 частни и 3 общи тераси и 250 дървета и хрести. Днес тя е една от забележителностите на града и част от австрийското културно наследство

чество на живота и посочи като основни причини за този резултат хармоничната градска политика и управлението на социалната среда. Явно времената бързо се менят.

Много история, много спомени в тупящото сърце на този пълен с минало и в същото време жив съвременен град. Виена е една и единствена. Достолепна и изълъчваща един специфи-

чен аристократичен чар, артистична с една определена акуратност, носеща духа на елегантност на имперска Австрия и гъвкава с модерната си инфраструктура. Затваря очи и чуваш музика, отваряши ги, за да се радват на всички достояния на съвременната цивилизация.

Градът е основан около 500 г. пр.Хр. като келтско селище. През XV в. пр. Хр. Виндобона става граничен град на Римската империя. През XIII век пада в границите на Монголската империя, простираща се от Китай до Европа. След смъртта на Огедей Khan монголските армии се оттеглили от Европа завинаги. По време на Средновековието градът принадлежи на династията Бабенберг, а от 1440 г. става дом на Хабсбургите. По това време значително се разраства и става столица на Свещената Римска империя, център на културата, науката, музиката и гастрономията. През XVI и XVII век армите на Отоманска империя са спирани два пъти пред стените на града (1529 г. и 1683 г.). От 1804 г. Виена е столица на Австро-Унгарската империя. През 1867 г. остава столица на Австро-Унгарската империя. През втората половина на XIX век градът драматично се разраства. През 1918 г. след Първата световна война е столица на Първата австро-унгарска република. През 20-те и 30-те година

на ХХ век е бастион на социализма в Австрия. Наричат я "Червената Виена". Градът станал сцена на Гражданската война от 1934 г., когато канцлерът Енгелберт Долфус изпратил австро-унгарската армия да обгради окопирания от социалистическата милиция град. През 1938 г. Адолф Хитлер триумфално влиза в града и прави обръщение към австро-унгарския народ от балкона на Хохбург. Но в периода до края на Втората световна война Виена губи статуса си като столица в полза на Берлин. През 1945 г. градът е под обсада две седмици, преди да бъде освободен от Съветската армия. След войната става отново столица на Австрия.

През 70-те години на ХХ век по времето на канцлера Бруно Крайски, който построява Виенският международен център градът отново си завръща позицията на център на международната политика. Тя подслонява международни организации, като четири служби на ООН, Центъра по международна атомна енергия, Организацията на страните-износителки на петрол и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.

Зад цифрите

B списъка на "Мерсер" преобладават европейските градове. Той оценява 420 световни града на базата на политически и социален климат (в това число по показатели като стабилност, престъпност и закона-ва ефективност), икономическата стабилност, нивата на свободите (като цензура и ограничения на личната свобода), качеството на здравеопазването (в това число рисъкът от инфекциозни заболявания), качеството на образованието. В добавка към оценката се разглеждат предлаганите в градовете рекреативни възможности, цената на жилищата, също на климата и риска към природни катализми. За първи път "Мерсер" включиха в оценъчните показатели критери като градска инфраструктура, в това число електрификация, водни запаси, телефонни и пощенски услуги, градски транспорт, гъстота на трафика и наличието на международни самолетни вързки до местните летища. Доста много критери...

Градовете се нареждат по ранг, определен от индекс, при който Ню Йорк също има 100 пункта. Виена например взима 108,6, Цюрих изва на второ място със 108, Женева се нарежда след него със 107,9, а Ванкувър - топпредставителят на Северна Америка, финишира със 107,4. Само за контраст, на дъното на списъка са Багдад с 14,4, Бангуи (Централно африканска република) с 29,3, Нджамена (Чад) с 31,3.

Гloriette (Малка слава) в палата Шонбрун. Този тип постройки (от френската дума от XII век) представлява сграда, издигната в градина, така че да се извивая над околнността.

Тази е построена в горната градина на замъка и е използвана като празнична зала за вечери или големи празници, била е и закусвалня на император Франц Йосиф II. Днес в сградата има елегантно кафе, а наблюдалната площадка на покрива ѝ открива прекрасен изглед към Виена

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

R **Вестникът на БЪЛГАРКАТА!**
Истинската жена чете истински вестник!
**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА”
В 48 СТРАНИЦИ ЧЕТЕТЕ:**

Сто години не ми стигат! Певецът на три планини – Пирин, Рила и Родопите – Янко Неделчев за любовта, приятелството и мъжката сила

Герои от нашето време. Кафе с... кучешка каишка

На три морета. Симеон Велики – царят на Велика България

Под полата на историята. Страстите на премиершите

Книги, за които се говори. Латифе ханым бяга пред времето си и срещу вятъра

Храната като лекарство. Проф. Христо Мермерски за новата си книга "Природна медицина", написана в съавторство със сина си проф. Йонко Мермерски

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди.

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

ПРОГРАМАТА

1
БНТ

- 07.30 Тракторчето Тек - тв филм
08.00 Чудното пътуване на Никс Холерсон с дивите гъски
08.50 За животните с любов
09.20 Добър ден, господин Жасмин - обр. поредица
09.50 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус
10.15 Всички пред екрана
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.15 Евроизбори 2009. Предизборни хроники
12.20 Спорни новини
12.25 Бразди
13.00 Иде национална музика - фокус
13.45 Евроизбори 2009. Предизборни клоубе
13.50 Минута е много - тв състезание
14.40 Испания - съдебен модел, добри практики /док. филм/
15.35 Церемония по връчване на годишните награди за радио и телевизионни програми за култура и изкуство "Осмата музка" - 2009 /репортаж/
16.30 Урок по родомобие
17.15 Уолт Дисни представя "Хана Монтана" и "Магьосниците от Уейбъри Плей" - тв филми
18.00 В кадър. Европа - документален филм /4 част/
18.30 Злостър - Черното влечуго /тв филм/
19.00 Наблюдах Максимилиан Фукас - ловецът на облаци /
документална поредица на Тома Томов, 2 част/
19.50 Лека нощ, деца! Моко - дете на света
20.00 По света и у нас
20.30 Евроизбори 2009. Предизборни хроники
20.40 Спорни новини
20.45 Евроизбори 2009. Предизборни клоубе
20.50 Шоуто на Канала
21.40 Критична точка - игрален филм /САЩ, 1991 г./
23.40 Евроизбори 2009. Предизборни клоубе
23.45 По света и у нас
23.55 Евроизбори 2009. Предизборни хроники
24.00 Крабешки вълнения - игрален филм /Гърция, 2004 г./

D

- 06.00 "Физиотоника"
06.30 "Най-смелите животни и хора на планетата"
07.00 "Капитан Фламинго" - сериал, сезон 2, еп. 6, 7
08.00 Детски клуб Дини. "Кръкраща тайфа" - сериал, еп. 36
08.30 "Кой е по-ночай?" - детско шоу с водещ Бате Енчо
09.30 "Бон Апети" - кулинарно предаване с Иван Зvezdev
10.00 "Огледала" - предаване за мода и стил
11.00 "Търси се..." - токшоу с водещи Меги и Нели
12.00 "Любусът" - предаване за туризъм
12.30 "Най-смелите животни и хора на планетата"
13.00 "Обърканни и непокорни" - Тийнейджърска комедия
15.00 "Форт Бояр" /повторение/- сезон 2
16.00 "Опасно близо" - док. поредица за Алис Иванова, еп. 5
17.00 "Море от любов" - токшоу с водещ Наталия Симеонова
18.00 "Сеизмограф" - предаване за полемика и аномалии
19.00 бтV Новините, централна емисия
20.00 "Ясновидци" - раличи шоу
21.00 "Шепот от отвъдното" - сериал, сезон 2, еп. 19
22.00 бтV Новините - късна емисия
22.30 "Великолепната шесторка" /повторение/
23.30 "Среднощно препускане" - Екинь, САЩ, 1988
02.00 "Бели момчета" - Драма, Великобритания/Франция, 2000 г.

nova
TELEVISION

- 07.00 Икономостас
07.30 "Животът и приключенията на Джунипър Ли" -
08.00 "Касъръ" - детски анимационен сериал
08.30 "Капитан Скарлем" - детски анимационен сериал
09.00 "Самурай Ажак" - детски анимационен сериал, 2 сезон
09.30 "Гигантски роботи" - анимационен сериал, 2 сезон
10.00 "Манхатън трио" - сериен филм
11.00 "С аромат на маргаритки" - сериен филм
12.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
12.15 "Пазарен навигатор" - предаване за икономистка
12.30 "Мисис Моят Дом"
13.00 "Пънча промяна" - реалити шоу
14.00 "Купидон" - сериен филм
14.50 "Баровци" - сериен филм
15.45 "Поверително и лично" - с уч. на Робърт Редфорд и др.
18.00 "Отечествен фронт" - предаване на НТВ
19.00 "Календар" - информационна емисия на НТВ
19.30 "Темата на Нова"
20.00 "Пънча лудница" - комедийно ТВ шоу
21.00 "Лоши момчета" - с уч. на Чил Смит и др.
23.10 "Горецо" - телевизионен таблоид с Венета Райкова
00.10 "Календар" - информационна емисия на НТВ

TV

- 07.30 "Ездачи на паяци", анимация
08.00 "Аз мога, аз знам", детско състезание
08.50 BG - Къде? Къде?
09.00 "Нубиори и Супер Седмократи", анимация
10.00 "Еджмонтън", еп. 44 и 45, сериал, драма, Канада, 2000
11.00 "5 по Рихтер", предаване за култура на ТВ 7
12.00 "Феиншън бирус", предаване за мода с Айбена Александрова
13.00 "На здраве", здравно предаване на ТВ 7
13.25 "Лемпиция цирк на Монти Пайтън", еп. 45
14.00 "По стъпките на ягуара", еп. 1 и 2, док. поредица
15.50 "Адвокатът и ченгето", сезон 2, еп. 16
16.45 Телепазар
17.00 "Щаба на еволюцията", предаване за българския език
17.30 "Кой е шефът тук?", сезон 3, еп. 24
18.00 "Без бараж", туристическо предаване
18.30 "Мотоизвард", автомобиско предаване
19.00 Новини
19.30 "Кой е шефът тук?", сезон 4, еп. 1
20.00 "Забрави за луната", еп. 16
21.00 Байер Леверкузен - Вердер Бремен - финал за купата на Германия - първо полувреме - на живо
21.45 Новини
22.00 Байер Леверкузен - Вердер Бремен - финал за купата на Германия - второ полувреме - на живо
23.00 "Убийствен пъзел 3", криминален, Ужаси, 2006
01.00 "Адвокатът и ченгето", сезон 2, еп. 16 - повтарение

ВРЕМЕТО ДНЕС

И днес ще преобладава облачно време и на много места ще има превалявания, възможни са и локални интензивни валежи. Отначало въятьрът ще е слаб, в Източна България до умерен от югоизток, но впоследствие ще се ориентира от запад-северозапад. Днес преобладаващите максимални температури ще са между 18 и 23°, в София около - 18 градуса. Над планините ще бъде предимно облачно. Ще преваляват дъжд, по най-високите части - дъжд и сняг. Ще духа умерен и силен вятър от юг-югозапад; около обяд ще смени посоката си - от запад. Максимална температура на надморска височина 1200 м - около 9°, на 2000 м - около 3°. И по Черноморието ще има променила облачност, по-често значителна. В отдалени райони ще превали краткотраен дъжд. Максимални температури на въздуха: 20-23°. Температурата на морската вода ще е около 21°. Вълнението на морето ще бъде слабо. Атмосферното налягане ще бъде близко до средното за месеца, но слабо ще се повиши.

ИЗГЛЕДИ ЗА 31 МАЙ И 1 ЮНИ

В неделя се очаква да преобладава сънчево и малко по-топло време. През втората част от дена обаче отново ще има превалявания, пригруженни от гръмотевици. В понеделник малкото сънце, което ще ни зарадва в почивния ден, отново ще бъде покрито от дъждовни облаци. Слабото повишаване на температурите обаче ще продължи и се очаква максималните да достигнат 25 градуса.

ПЕРВЫЙ КАНАЛ ПРЕДСТАВЛЯЕТ

СЪБОТА, 30.05.2009

- 06.05 „Детективи“
06.40 „Две звезди“
07.00 Новини
07.10 „Две звезди“ (продължение)
09.30 „Свири, хармонико любима!“
10.05 „Пасторска проповед“
10.20 „Здраве“
11.00 Новини
11.10 „Вкусно“
12.00 Премиера.. „Алексей Леонов. До бездната“
13.00 Футбол: „Локомотив“ – „Спартак“ – пряко (в паузата – Новини)
15.00 Филм: „Ти си м единствена“
16.40 Филм: „31 юни“
19.00 „Голямата разлика“
20.00 Филм: „Гореща събота“
22.00 Време
22.15 „Прожекторпарисхилтън“
22.50 „Какво? Къде? Кога?“
00.15 Филм: „Невърност“
01.45 Филм: „Новоодолшата“
03.20 Филм: „Концерт за две цигулки“
04.50 „Поле на чудесата“
05.40 „Федералният съдия“

ЦИФРОВОЕ ТЕЛЕСЕМЕЙСТВО ПЕРВОГО

www.1tvrus.com

ОВЕН

Сутринта е добре да се оставите по течението, следобед ще имате достатъчно енергия и време, за да се справите с всички задачи.

ТЕЛЕЦ

Първата част от деня е за планове, втората за осъществяването им. Сутринта не е изключено напрежението да обърква нещата, така че владейте се.

БЛИЗНАЦИ

Сутринта ви ще е ангажирана и ще имате повече отговорности, отколкото могат да се понесат. Ако не сте твърде емоционални, всичко ще е наред.

РАК

Задълбавате се в несъществени подробности, и то за неща, които изобщо не ви засягат. Определено днес се държите неадекватно, направете нещо.

ЛЪВ

Напрежението, което усещате от известно време, ще се разсее през ранния следобед. Не е изключено да ви направят предложение за интересно пътуване.

ДЕВА

Не са изключени конфликти с околните. Опитайте се да разберете гледната точка на човека срещу вас, иначе ще сте под постоянно напрежение.

ВЕЗНИ

Бъдете внимателни при работа с уреди и апарати, не се заяждайте с колегите си. Следобед е време за контакти с държавни организации.

СКОРПИОН

Днес не прекалявайте с емоциите. Ще ви се наложи да се справите с някои досадни задачи. Не вечеряйте обилно, дайте вечерята на врага си.

СТРЕЛЕЦ

Не си слагайте на сърце всичко, което се случва, няма да издържите на нервното натоварване. Не работете с електроуреди, ако сте ядосани.

КОЗИРОГ

Подгответе се от сутринта за много работа. Добри новини ще подобрат настроението ви и вечерта ще премине под знака на хубавите неща.

ВОДОЛЕЙ

Няма как, трябва да направите някои компромиси в името на разбирателство. Не е зле да се жертвate в името на общата цел, но не прекалявайте.

РИБИ

Не се опитвайте да налагате позицията си на всяка цена. Бъбривостта днес няма да ви помогне по никакъв начин, дори напротив. Бъдете по-съдържани.

**Честити
85 години
на о.з. полковник
ВАСИЛ ЦЕНОВ
ХРИСТОВ**
Най-сърдечно те
поздравяваме и ти
желаем здраве,
бодрост и спокоен
живот.
Обичаме те!
От семейството

Талон за бесплатна обява във ВЕСТНИК ДУМА

Име:
Презиме:
Фамилия:
Живеещ в:
Телефон за връзка:

Текст на обявата:

.....
.....
.....

Малки обяви, поздравления и възпоминания
се приемат на телефони 9705200, 9705226
и на e-mail: documentacia@duma.bg

► БИБЛИОТЕКИ

БИБЛИОТЕКА НА РУСКИЯ КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР
ул. "Шипка" 34, тел. 9433154

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
бул. "Васил Левски" 88, тел. 9882811 - централа, факс 8435495

СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА
пл. "Славейков" 4, тел. 9806688 - централа, 9805672 -
директор

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА ПРИ СУ "СВ. КЛИМЕНТ ОХ-
РИДСКИ"
бул. "Цар Освободител" 15, тел. 8467584, факс 8467170

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА НА БАН
ул. "15 ноември" 1, тел. 9898446 - централа, 9878966 -
директор, факс 9862500

ЦЕНТРАЛНА МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Свети Георги Софийски" 1, тел. 9523171 - директор,
9230250

ЦЕНТРАЛНА СЕЛСКОСТОПАНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Цариградско шосе" 125, бл.1, тел. 709027 - читалня,
704161, факс 708078

ЦЕНТРАЛНА ТЕХНИЧЕСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Д-р Георги М. Димитров" 52, тел. 9717131, 9711101

► СПЕШНИ ТЕЛЕФОНИ

Бърза помощ Телефон: 150; 02/ 983 52 24;
02/ 975 92 60
ВиК - Повреди Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71
Гореща линия за жертви на насилие Телефон: 02/
981 76 86
Гражданска защита Телефон: 0800 20112;
02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39, 02/ 962 04 41
Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61;
02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;
КАТ - Автопроизшествия Телефон: 165;
02/ 982 49 01; 02/ 982 49 02
МБАЛ "Н.И.Пирогов" Телефон: 02/ 915 44 11
МВР - София Телефон: 166
Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

► ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ

Министерство на труда и социалната политика
Телефони за информация и консултации:
МТСП - 0 900 32 111 и 02/987 16 22

Агенция по заетостта:
Телефон за въпроси: 02/980 87 19

Агенция за социално подпомагане
София 1051, ул. 'Триадица' 2,
телефон: 02/811 96 07
горещ телефон: 02/935 05 50

Главна инспекция по труда
Горещ телефон: 0700 17 670 за консултация по
въпроси, свързани със законността на трудовите пра-
воотношения, осигуряването и спазването на изиск-
ванията за здравословни и безопасни условия на труд
и контролът по предоставянето на посреднически
услуги за намиране и наемане на работа.
**0800 14 008 - за съобщения за допуснати трудови
злополуки**, включително и такива, за които има
съмнения, че са укрити и не са съобщени в дирек-
циите "Инспекция по труда".

Държавна агенция за закрила на детето:
02/981 76 86

Министерство на здравеопазването
Телефон: 02/981 01 11

Национална здравноосигурителна каса
Информационен център за права и задължения
на граждани: 9659 159
Национален телефон на НЗОК за консултации на
граждани: 0800 14 800
Информационен телефон на дирекция "Европей-
ска интеграция и международно сътрудничество":
9659 116

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА ИЗДАНИЯТА НА ДУМА ОТСЪТВА АБОНАМЕНТ ЗА 6 МЕСЕЦА ДО 15 ЮНИ 2009

**ДУМА
90 лв.**

ДУМА + НОВО ВРЕМЕ

102 лв.

АБОНИРАЛИТЕ СЕ ПОЛУЧАВАТ **БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ
ЗА БЮЛЕТИН СЪВРЕМЕНЕН ПОКАЗАТЕЛ**

ПОДКРЕПИ ЛЕВИЯ ПЕЧАТ

АБОНАМЕНТ 2009 ПРОДЪЛЖАВА

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

ТЕЛ. 02/ 970 52 08

02/ 970 52 03 0886 04 84 32

ТРИ ГОДИНИ БЕЗ

**проф. д.ф.н.
Минчо Семов**

12 юли 1935 г. - 31 май 2006 г.

Виден учен социолог-политолог

Основател на науката Политология в България.
Роден в с. Тодорчетата. Израснал в с. Трънско.
Възпитаник на Национална Априловска гимназия.
Ректор и строител на Софийския университет
"Св. Климент Охридски" от 1985 г. - 1989 г.

*С болка и обич, с преклонение
и гордост пред достойно градивните
ти труд, наука и живот -
дълбок поклон!*

Липсваш ни! Много ни липсваш!

От семейството и верни приятели от Габрово

Днес в 12.30 ч. в с. Трънско на наследствената
му къща ще бъде открита паметна плоча.

► СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

БЪРЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ
тел.: 150

**МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИ-
РОГОВ"**
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Центра-
ла: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа:
9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37,
тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Центра-
ла: 9432-170

МСЦ "МЕДСТОМ"
Адрес: бул. "Дондуков" № 26-А, Тел.: 981-
00-00

МЦ "СЕНТ ТОМА"
Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
тел.: 952-06-75, 953-05-80

Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134,
тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,
тел.: 946-61-22

**СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА
"СЕНТ ТОМА - КО"**

Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195
e-mail: sainttomasco@yahoo.com

**СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА
ХИРУРГИЯ**

Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

**ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР
ЗА ПСИХИЧНИ
ЗАБОЛЯВАНИЯ
СЪС СТАЦИОНАР**

Адрес: ул. "Езарх Йосиф" № 59,
тел.: 981-00-06
Денонощна спешна
психиатрична помощ

**ЦЕНТЪР ПО
ТРАНСФУЗИОННА
ХЕМАТОЛОГИЯ**

ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17,
регистратура 92 104 70

Пред новия сезон

Класацията на трофеините шарани

МЛАДЕН ДОБРЕВ

Шаранът е почитана риба в цяла Европа и всяка страна си има своите национални рекорди. Не може да се каже същото обаче за авторитета му отвъд океана. В Канада, САЩ, Австралия тази свещена за нас риба не е на почит, даже е откровено нежелана в някои водоеми.

В Европа не е така. Достатъчно е да проследим постиженията на европейските майстори от 90-те години на миналия век до днешно време. Румънското езеро Сарулести (по-известно като Радута, на името на арендатора) се прочу с едрите си шарани и години наред там се хващаха трофеи около и над 30 кг. Впрочем, повечето от националните рекорди за улов на шаран на европейските страни се движат в диапазона 25-30 кг, а някои надхвърлят 30-те - на Испания и Беларус рекордните шарани тежат по 32 кг, на Франция - 32,5 кг. През 1996 г. на Сарулести беше изведен 35,5-килограмов шаран, а през 1997 г. когата се вдигна на 37,3-килограмов гигант, до несън световна слава на австриеца Кристиан Балдемар. В ония години румънското езеро се отчете и с други трофеи, надхвърлящи 30 кг.

Световният рекорд на Балдемар се задържа твърде дълго. Едва през този век трофеините европейски шарани напомниха за себе си. Някак неочекано световният рекорд беше подобрен от англичанин във... Франция. Ник Мейли изтегли шаран 37,65 кг от езерото Дижон. На това постижение обаче не било писано да остане дълго на върха. През миналата година сензацията дойде от Германия. На неголямо езеро Дитер Штайн улови огромен шаран, спрял кантара на цели 38,15 кг - нов световен рекорд! Сензацията е пълна - не само заради постижението и мястото му (огромен шаран в малък водоем), но и заради сезо-

Трудно е да се удържи подобен... трофей

на - в навечерието на Коледа.

Къде сме ние в тази престижна класация? За съжаление у нас няма официална статистика на националните риболовни рекорди. Разчитаме преди всичко на класациите в специализираните издания и на първо място в седмичника "Рибар". Разглеждайки данните от традиционния конкурс на в. "Рибар", можем да считаме, че победители в годините от новото столетие стават риболовци с уловени шарани около двайсетте килограма. Най-значимото постижение от последните няколко години у нас е на софиянец Иван Георгиев, уловил през есента на 2004 г. 27,3-килограмов шаран от язовир "Искър".

По традиция едри шарани у нас се хващат в големите язовири. "Жребчево" всяка година се "отчита" с по някой и друг трофей, единични гиганти се ловят на "Искър", "Ал. Стамболовски", "Батак". Не бива обаче да се подценяват и по-малки язовири, включчвали в класацията на "Рибар" впечатляващи свои представители. Например 25-килограмов шаран от язовир "Полетковци" и 22-килограмов шаран от язовир "Осиковица". Интересно е да се отбележат и речните ни трофеи, движещи се в рамките 10-15 кг. С такива постижения се

отчетоха през последните години Дунав, Янтра, Марица.

За нашите шарани царевицата си остава примишка номер едно. Противните топчета също набират популярност. Ведно обаче със сигурност съперничим на европейските майстори - монтажът "на косъм" няма алтернатива, когато става дума за улов на трофеини шарани. Тази тактика се усвои от нашите майстори и доказа своите предимства. Колкото и да са обезрибени водоемите ни, всеки от тях пази своите рекордъри, а път до трофеите намират малцина.

КУЛИНАРИЯ

ШАРАН С ОРЕХОВ СОС ПО АБХАЗКИ

Почиства се и се измива добре 1 по-едър шаран, посолява се и се слага да се пече в тавичка заедно с 3-4 глави лук, 3-4 лъжици олио и малко вода. Към края на печенето, когато кожата на рибата добие златист цвят, се добавят ситно нарязани 1 вързка магданоз и 3-4 стръка копър. Приготвя се ореховият сос: към счуканите 1 чаша орехови ядки се добавя бульон до получаване на средно гъста каша. Слага се предварително запърженият в мазнина 1 глава ситно нарязан лук, счуканите 1-2 скилидки чесън, лютият червен пипер и сол. Разбърква се добре и се поддържава с малко оцет. Поднася се рибата, залята с ореховия сос.

ПЪЛНЕНИ РИБИ ПО АЗЕРБАЙДЖАНСКИ

Почистват се 500 г риби, посоляват се и се пълнят със смес от 125 г смлени орехи, 25 г стафиди, ситно нарязани и леко запържени в растително масло 2 глави кромид лук и 1 лъжица лимонов сок. Рибите се овързват с конец и се пекат в растително масло във фурна.

ВНИМАНИЕ!

Кучетата опасни врагове на дивеча

ИЛИЯ ВЪРБАНОВ

За разлика от дивите хищници, скитащите кучета и котки не се пазят от човека. Цялото им внимание е насочено към неотклонно преследването на дивеча. Оставени на самозхранване, те обхождат всяко кътче в полето, в гората и през цялото денонощие дебнат или причакват движещите се зайци, яребици, фазани и други полезни диви животни. Жертва на хищните им зъби стават най-често малки зайчета, дори и постораслите и възрастните зайци. Много по-лесно скитащите кучета и котки се справят с яйцата на яребиците, фазаните, кеклиците. Неукрепните пилета са явни жертви на скитащите котки. Един път открили люпилото, те го унищожават без остатък. Но с присъщата си ловкост се справят и с възрастните екземпляри. Поради това срещу изключително вредната дейност на скитащите кучета и котки трябва да се води упорита и постоянна борба. Да не се забравя, че те са и разпространители на бяса.

Много тревожно е и това, че и някои овчарски кучета се пристрастяват към преследването на дивеча. Много от тях са с специализации в ловенето на зайци, като едини гонят вдигнатото животно, а други го пресрещат от засада и в повечето случаи успяват да го хванат. Дори някои овчари се стараят да дресират своите кучета, за да им доставят дивчово месо. Овчарските кучета са особено опасни и за малките еленчета и сърнета, които лесно откриват из гората и, естествено, ги унищожават. Задължението да се поставят препънки на врата пред предните им крака, които да им пречат да преследват дивеча, практически не се спазва, но овчарите трябва да знаят, че всяко куче без препънка трябва да бъде унищожавано от ловците.

Овчарките често се пристрастяват
в преследването на дивеча

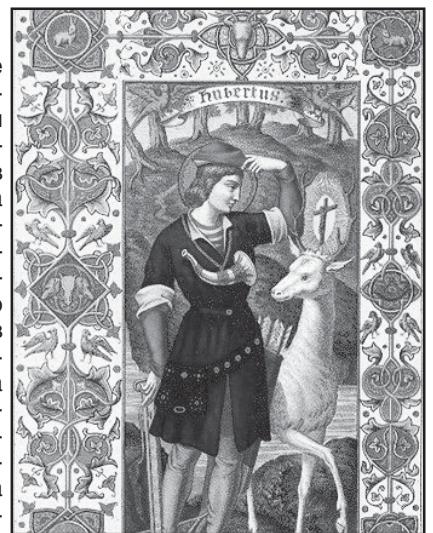

ЛЮБОПИТНО

Жива история на мъжеството

СТАМЕН ХРИСТОВ

Известно е, че стотици хиляди години ловът е бил начин за препитание на хората в предписмената древност. Зараждането на цивилизацията обаче налага постепенно му превръщане в едно от престижните занимания на човека. Още от началото обаче участието в лова предполага владеене на сложна технология. През древността около него се е обособила обширна и интересна "учебна" литература, в която присъстват и значителни произведения.

Легендарният св. Хуберт

насledявайки библейската традиция, християните никога не са проявявали враждебност към лова. От 507 г. нататък църквата нееднократно издавала забрани (не твърде действени на практика) за участия в ловувания на духовни лица.

Постепенно ловът все повече започнал да се превръща изключително в развлечение. Още през ранното Средновековие сред германските народи той бил смятан за аристократично забавление. Ставало ли дума за лов със соколи или пък за лов с копие на елени или диви свине, това несъмнено бил знак на принадлежност към определено съсловие. При Каролингите и по-късно, в епохата на зрелия феодализъм, наред с рицарските турнири и шахматната игра ловуването е било привилегия изключително на знатните.

През VI - XII век (а в много райони на континентална Европа и по-късно) това обстоятелство довело до резки различия в начина на живот и структурата на хранене на разните съсловия. В горските стопанства, превърнати в ловни райони, феодалните владетели ловували до насита.

Ловът все по-тясно се свързва със земеделските владения, с привилегированото положение в обществото. Почти до началото на ХХ век той неизменно служел за отличителен признак на принадлежност към висши слоеве на обществото, към аристократията. Появила се и една друга важна новост. В края на средните векове започнало да се приготвя оръжие (копия, стрели, лъкове, а по-късно и пушки) специално за лов.

Не закъснели и легендите. Знаменити били и сказанията за свети Евстахий и свети Хуберт. Така например според легендата за св. Хуберт той се молел за ловците и помагал на тези, които страдали от бяс след ухапване от кучета и диви животни. Той не само бил защитен от тази болест, но и имал способността да лекува заболелите. Притежавал и златен ключ с чудодейните свойства на амулет - когато св. Хуберт го допирал до тялото на заразените от бяс, те оздравявали.

17 години след смъртта на св. Хуберт през 744 г. той е канонизиран за светец и става покровител на ловците.

ЛАКАРДИИ

СЛУЧАЙНОСТ

- Защо сте си избрали такава опасна професия?
- питат ловец на слонове.
- Досадна случайност - отговаря той. - Още като младеж пристигнах в Африка да ловя пеперуди, но още първия ден си загубих очилата...

РАДИКАЛ

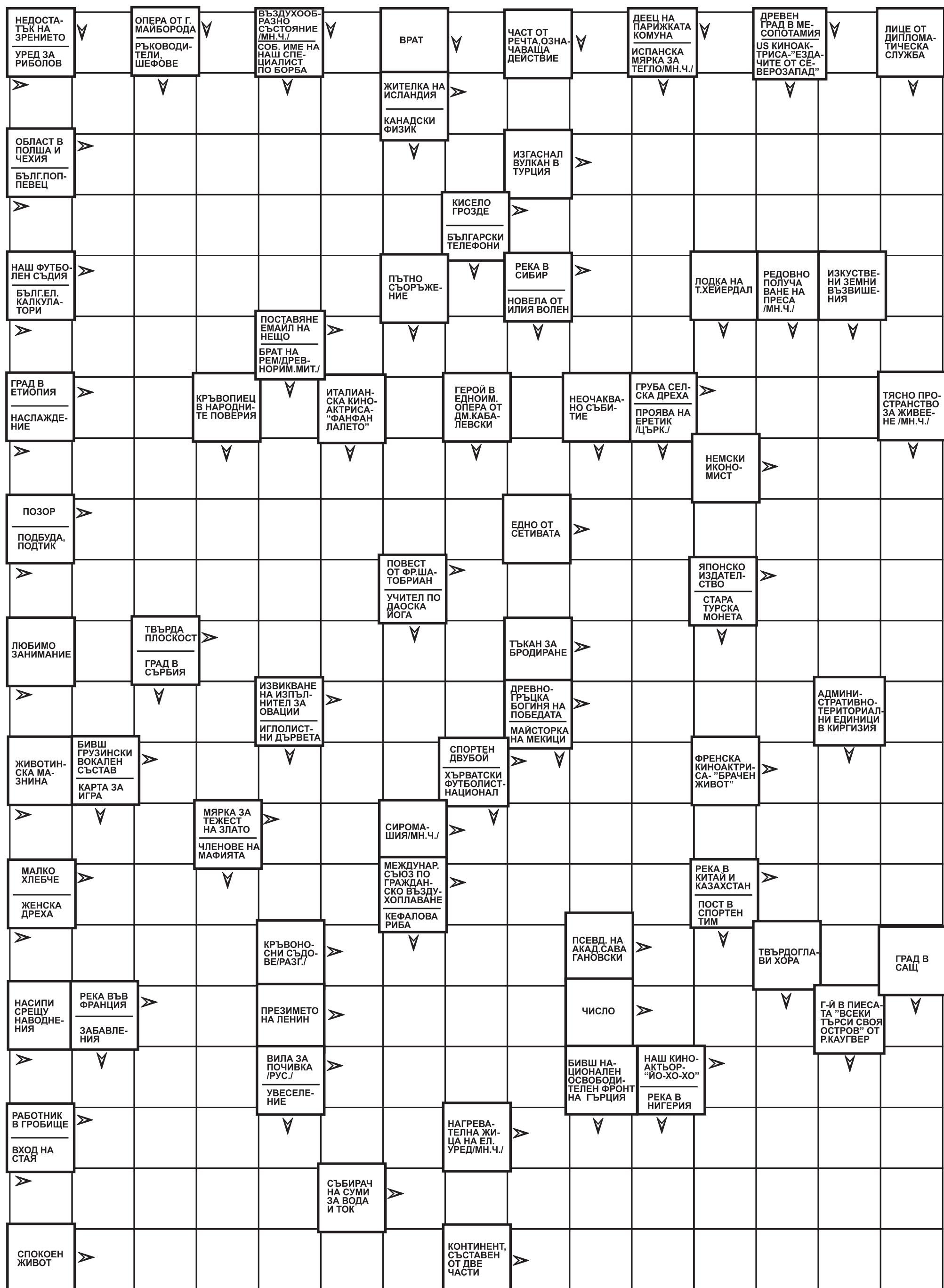
Двама ловят риба и най-неочекано единият вади голям шаран, който се мята неистово и рибарието не може да му надвие и да го пусне в живарника. Затова пита другия:

- Какво да го правя?
- Удави го - казва му той.

РИСУНКА СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

ГУБИВРЕМЕ

ДУМА

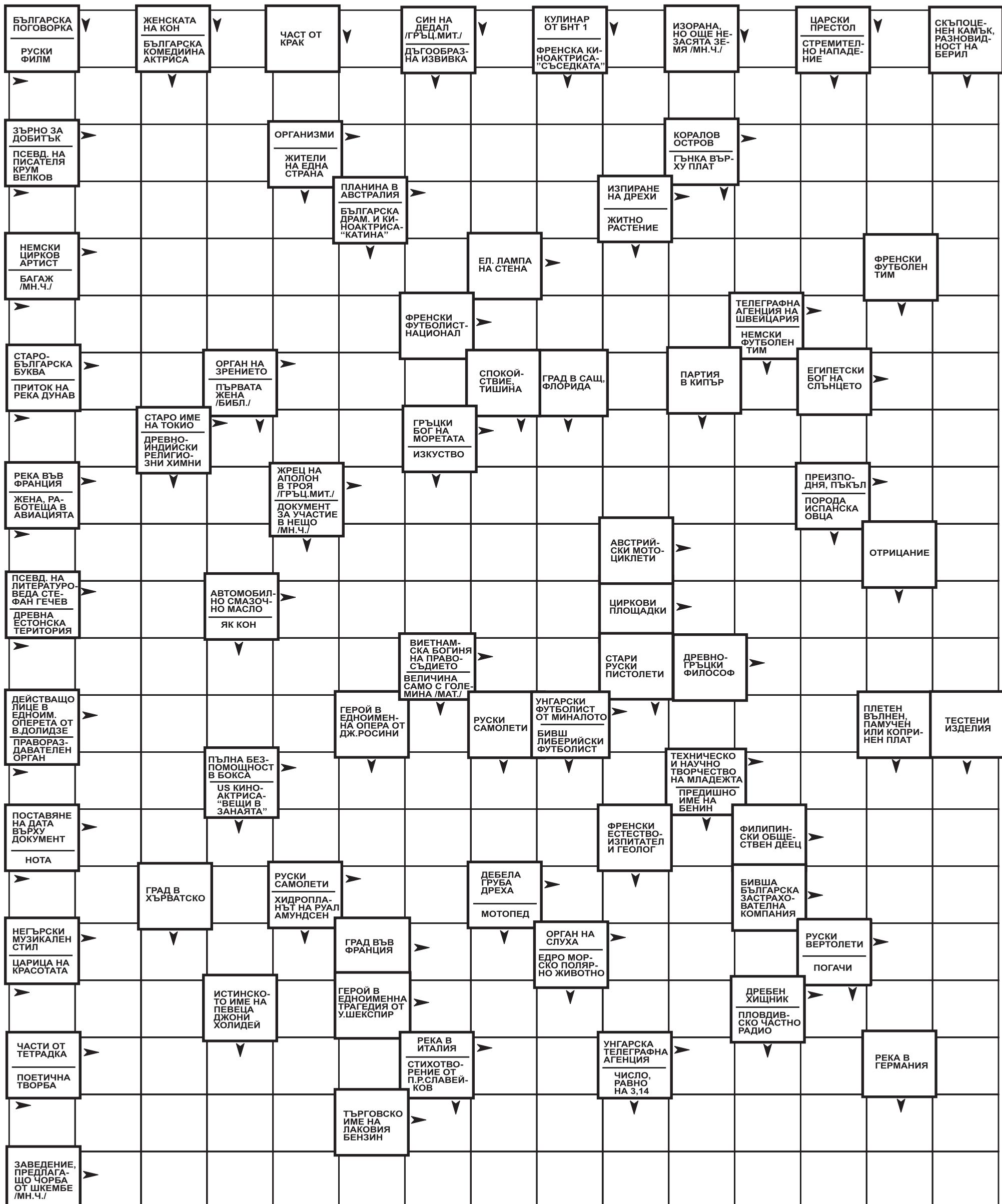

ПОМОЩНИК: Авира, Аили, Ак, Акад, Аарат, Билич, Енок, Илария, Инар, "Йов", "Милана", "Опера", Осе, "Рене", Ромул, Ягорида.

СТОЯН СТОЯНОВ

ГУБИВРЕМЕ

ДУМА

ПОМОЩНИК: Автол, Александрит, Анри, Аплик, Арв, Арет, Дахомей, Иглин, Йа, Кето, "КТМ", Лаокоон, "Латам", Ора, Орд, Осиек, Посейдон, Рявала, С.Г., Скалар, "Те", Тихи, "ТНН", "Троа", Тру, Угари, Ша.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.БАКСА. 6.ПИРОН. 11.ЕСЕТРА. 12.КУЛА. 13.СИПЕИ. 15.БИК. 16.ЛЕ.
17.АКТИВИ. 18.БИЛКА. 20.НИТ. 22.ТИАРА. 24.БАС. 26.АНАЛИ. 28.ОКТАНТ. 29.ОЛ. 30.ТУР.
31.МАОРИ. 33.КРЪГ. 35.МИКРОН. 36.ОСКАР. 37.ТАТРА.
ОТВЕСНО: 1.ВЕСЛО. 2.АСИЕ. 3.КЕП. 4.СТЕЛИТ. 5.АРИ. 7.ИК. 8.РУБИН. 9.ОЛИВИЕ. 10.
НАКИТ. 14.СКАРА. 17.АКАНТ. 19.ЛИАНИ. 21.РАКУРС. 23.АЛПАКА. 24.БОТКО. 25.СТРЪК.
27.ГЛИНА. 29.ОРОР. 31.МИТ. 32.ОРТ. 34.ГА.

СКАНДИ ВОДОРАВНО: СТОЯН ДЕЛЧЕВ - АСТРОНОМКА - АБАКАН - ГИРА - АВИТОХОЛ - ЕЛА - ЕВОЛ - ИМОТ - ЛЕВОВ - ЕЗИ - ВОЕ - АЗЕ - АН - ЕЛВА - ИН - ЯТО - НАИН - ОЦИО - ЗЕБЕЦ - ПРИНС - ИРАСУ - АСТ - ООН - БИНТ - НИКЕЛ - РИАС - ЕДЕСА - РИДЛЕ - НИРА - ИРИТ - МАОРЕ - ЕСАУЛ - ТРАНЗАКЦИИ - БОСНА - ТАЕ - РЕИ - ПЪРВОВ - ЛИЛЯК - РИАНА.
ОТВЕСНО: СТАБИЛИЗATOR - ИРИГATORI - ОСА - АМИНОЦИАНИД - ОРСЕЛ - ВЯТКА - ИНСТАЛИРАНИЯ - НРАВСТВЕНОСТ - СЕРЕНА - ЕДОНИ - ОЛА - ЕН - ТЕЛЕВИЗИОНЕН ТЕАТЪР -
ВЛОГОВЕ - АНЕРОИДИ - СКАРИ - ЧМИХОВА - БАНКЕР - АЦЕВА - НЕКРОЛОЗИ - ЕС - ЕСА - УИ - ОН - ВААЛ - ВЕНЕЦУЕЛА - ИЛИЕВА.

ЕКСТРА ХОРИЗОНТАЛ

ВОДОРАВНО: ХЕЛИЙ - БРАНА - АКОМ - КРЕН - ЛИМОНИ - РОВИНА - ИМЕ - ИНДИЙ - ЛИН -
ТЕЛА - АЕК - ХИКС - ЛАСТ - ДИНА - ПОЛИГОН - СТИЛ - КОКС - ФОРД - КАЛ - НАТА - ИРА -
АВТОЛ - РАС - ОТВАРА - СИЕНИТ - МИКС - КАЛЕ - ДРАКА - ЗЕТОР.

ОТВЕСНО: ХАЛИТ - ФИОРД - ИМЕЛ - СОРТ - ЛАМЕЛА - ТРАВМА - ИКО - АСПИД - АИК - ЙОНИ -
ТОЛ - АРКА - МИНА - КВАС - ДЕРИВАТ - КРИК - ЛОСК - БРОЙ - ДОК - ЛИАЗ - РЕВ - ХИНОН - ЕЛЕ -
АНИЛИН - КАРНЕТ - НИКА - СТАИ - АВАНС - АСТОР

СТОЯН СТОЯНОВ

СЪБОТА 30 МАЙ 2009

39

СПОРТ

ДУМА

МЪРИ СТОИЛОВ: Ще продължим възхода

Селекционерът се надява Бербатов да преодолее кризата

Националният селекционер Станимир Стоилов изрази убеденост, че възходът на отбора ще продължи и в решителната световна квалификация срещу Ейре на 6 юни. Двубоят е от 20.30 ч. на ст. "Васил Левски". "Всички ясно осъзнаваме, че този мач е решителен за България. Ако спечелим трите точки, ще имаме всички шансове за класиране поне на второ място в групата. Показахме подобрене в играта си в Дъблън и после срещу Кипър в София, но трябва да продължим в същия дух", заяви Мъри в интервю за официалния сайт на БФС. По думите му съперникът е изключително опасен и двубоят ще бъде доста труден. "Ирландия е много добре организиран отбор, който наказва всяко подценяване или грешка. С помощта на горещата подкрепа от трибините обаче вярвам, че ще ги пречупим още в първите минути", каза още трениорът.

Шей Гивън готов за София

Титулярният вратар на националния отбор на Ейре Шей Гивън ще бъде готов за световната квалификация срещу България. Стражът на Манчестър Сити лекува контузия в хълбока, но има вероятност да играе в контролата на ирландците с Нигерия на ст. "Крейвън Котидж" в Лондон снощи. В нея се очаква да дебютира Кевин Фоули, Лиъм Лоурънс, Лион Бест, Шон Леджър и Джон Нолан. Капитанът Роби Кийн заяви, че тимът се намира в добра форма и е по-уверен след равенството срещу Италия. "Българските топ играчи се завръщат. Берба е фантастичен и ще бъде една от основните заплахи пред нас", каза нападателят.

КЛАСИРАНЕ

1. ЛЕВСКИ	28	21	4	3	55:16	67
2. ЦСКА	28	20	5	3	52:20	65
3. ЧЕРНО МОРЕ	28	17	5	6	44:17	56
4. Локо Сф	28	16	4	8	48:25	52
5. Литекс	28	15	7	6	48:26	52
6. Черноморец	28	9	10	9	33:33	37
7. Локо Пд	28	10	7	11	35:42	37
8. Славия	28	11	3	14	39:34	36
9. Локо Мз	28	9	7	12	36:39	34
10. Пирин	28	10	4	14	33:46	34
11. Миньор	28	9	6	13	21:36	33
12. Сливен	28	8	8	12	32:36	32
13. Ботев	28	7	6	15	28:46	27
14. Вихрен	28	8	2	18	25:42	26
15. Спартак Вн	28	5	9	14	17:40	24
16. Беласица	28	3	5	20	21:69	14

29-И КРЪГ:

Утре от 17.45 ч. Литекс - ЦСКА, Левски - Миньор, Беласица - Локо Пд, Локо Мз - Сливен, Локо Сф - Спартак Вн, Левски - Миньор, Черноморец - Пирин, Ботев - Вихрен, Черно море - Славия

Левски пак кани Светослав Тодоров

Собственикът на Левски Тодор Батков е използвал бизнес пътуването си до Лондон, за да се срещне с бившия национал Светослав Тодоров. Нападателят си търси отбор, след като неговият

Чарлтън изпадна във II дивизия на Англия. Той е набелязан от старши треньора на "сините" Емил Велев за заместник на Георги Иванов. Кокала се нуждае от опитен стрелец, който да помогне на

тима да влезе в групите на Шампионската лига. Интерес към Светълко проявява и бившият му клуб Литекс. Миналото лято Тодоров отказа на Левски и предпочете да играе в Чарлтън.

Манчев и Уодджи в ЦСКА до 2012 г.

Владимир Манчев и Уодджи ще подпишат нови договори с ЦСКА. Настоящите им контракти изтичат в края на сезона, но играчите са се споразумели с ръководството на "чervenite" за тяхното удължаване до юни 2012 г. Парметите на новите договори ще останат непроменени, твърдят запознати.

Преди 3 дена с шампионите преподписа и бранителят Александър Бранеков. Не се знае обаче дали той ще остане в отбора, или ще бъде преотстъпен.

Драгољуб Симонович е пред завръщане на "Армията", но като треньор. Сърбинът получил за втори път покана от Любослав Пенев да влезе в щаба му.

Арне
Фридрих
(ляво)
държи за
фланелката
Ю Ханчо в
приятелския
матч Кипар-
Германия,
завършил
1:1 в
Шанхай

ДУМА

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

Телефон на читателя: 97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско
шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен
номератор 97 05
+ Вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на
външни автори
се изплащат
всяка сряда
от 14 до 16 часа

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Паниян - 218; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Раелица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Иотова - 220; Алберт Афрамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Виолане Семерджиева - 240; Надежда Уиена - 240; Алона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велчана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таню Василев - 245; Кореспондент в Пловдив: Веселина Венкова, e-mail: vesselka_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Марияна Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Симеона Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хридула Василева - 227, e-mail: korespondent@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Топалски; РЕКЛАМА: Габриела Наиденова - 233; Петрана Сомевска - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg; Експонатор: 919758.112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор: 9752; Дистрибутори: ОБВ, „Близнаки“ ЕООД - 02/962 23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИС ОБЩЕСТВЕНОСТТА: Дея Йорданова - 207; Велислава Хубай - 201, Каса - 97-05-249;

Изпълнителен директор Николай Малинов
Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информацията в броја са подгответи от репортерите на Вестника.
Използвани са емисии на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР,
"Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Клубовете
от „А“ група
взеха лиценз

Лицензионната комисия към БФС одобри международен лиценз за участие в европейските клубни турнири за сезон 2009/2010 по критериите на УЕФА за Левски, ЦСКА, Черно море, Литекс, Локомотив (Сф) и Пирин. Клубовете получават и лиценз за участие във вътрешното първенство през новото първенство. Такъв получават още Славия, ПФК Локо Пд, Черноморец, ОФК Сливен, Спартак Вн, Вихрен, Беласица, Миньор (Пк), Локо Мз и Ботев.

Президентът на БФС Борислав Михайлов и членовете на Лицензионната комисия изразиха своята благодарност на всички професионални футболни клубове за усилията, които положиха в условията на сърова икономическа криза в стремежа си да изпълнят изискванията за лицензиране, поставени от Европейската футболна асоциация и строго спазвани от родната центра.

ГЛЕДАЙТЕ

ДНЕС
Утре от 17.45 ч.
по БНТ
Литекс - ЦСКА

ИЗТОЧНА „Б“ ГРУПА, 28-И КРЪГ

Днес от 18.00 ч.
Берое - Калиакра, Миньор
Рад - Локо Сз, Марица - Волов,
Любимец - Черноморец Балч,
Родопа - Несебър, Нафтекс -
Спартак Пд, Свилengrad - Свет-
кавица, Дунав - почива.

ЗАПАДНА „Б“ ГРУПА, 28-И КРЪГ

Днес от 18.00 ч. Видима -
Чавдар Етр, Рилски спортст -
Спортст, Академик Сф - Бал-
кан, Ботев Крив - Чавдар БС,
Белите орли - Ком-Миньор, Етър
- Пирин ГД, Марек - Пирин Бан,
Монтана - почива.

„СИНИТЕ“ С 2 ТИМА В ГРЕННОБЪЛ

Два отбора от детско-юношеската школа на Левски участват в международен турнир в Гренобъл (Fr), който е до неделя. "Сините" са представени от собрен състав на деца, родени през 1996 и 1997 г. (треньори Антон и Кирил Кирилови) и деца, родени през 1998 г. (Александър Георгиев). В надпревара ритат 32 тима, сред които Фулъм, Лион, Сент Етиен, Марсilia, ПСЖ, Ксамакс и др.

ЕНЕРГИ ПАДА С 0:3 В КОТБУС

Станислав Ангелов игра 76 мин. при загубата на Енерги с 0:3 като домакин срещу Нюренберг в първия бараж за оставане в Първа Бундеслига. Другият национал Димитър Рангелов пропусна мача заради контузия. За гостите вкараха Айзък Боаки (13 и 89) и Кристиан Айгер (56). Реваншът е в нещеля в Нюренберг.

БЕКЪМ СЕ КОНТУЗИ

Дейвид Бекъм получи травма в глезен на на тренировка и е под въпрос за дербито на последния кръг в Серия "А" срещу Фиорентина. Старши треньорът на "росонерите" Карло Анчелоти няма да разчита и на трайно контузените Даниеле Бонера, Кристиан Абиати, Каха Каладзе и Марко Бориело, както и на наказания Масимо Амброзини. Милан и Юве водят битка за второто място.

ЛУЧЕСКУ Е ПОЧЕТЕН ГРАЖДАНИН НА ДОНЕЦК

Старши треньорът на Шахтьор Мирча Луческу бе удостоен със званието "Почетен гражданин на Донецк". Той получи признаване за триумфа на "миньорите" в последното издание на турнира за Купата на УЕФА. Същото звание взе и президентът на Шахтьор Ринат Ахмедов.

САМО АНГЛИЙСКИ ФУТБОЛИСТИ В ЛОНДОН 2012

Футболни отбори, съставени единствено от английски играчи, ще представят Великобритания на Игри в Лондон през 2012 г. Другите нации от Обединеното кралство - Шотландия, Уелс и Северна Ирландия са изпратили писма до ФИФА, в които декларираят съгласието си. Това ще е първо участие на Великобритания във футболния олимпийски турнир от 52 г.

Основател
Стефан Продев

